

POLITYKA KLIMATYCZNO-ENERGETYCZNA POLSKI. POSTAWY, OPINIE I OCZEKIWANIA SPOŁECZNE.

Raport końcowy z ogólnopolskiego badania opinii publicznej.

2015

Spis treści

1. Opis badania	3
2. Cele i założenia badania	4
3. Metodologia badania	4
4. Główne wnioski z badania	10
4.1. Energetyka na tle wyzwań modernizacyjnych Polski	10
4.2. Percepcja i postawy dotyczące własności surowców i systemów energetycznych	10
4.3. Pożądane kierunki polityki energetycznej i klimatycznej Polski.....	11
4.4. „Patriotyzm energetyczny”	12
4.5. Wpływ modelu energetycznego na jakość życia	13
4.6. Zachowania proekologiczne i aktywność społeczna	13
5. Energetyka na tle wyzwań modernizacyjnych Polski	14
6. Percepcja i postawy dotyczące własności surowców i systemów energetycznych	29
7. Pożądane kierunki polityki energetycznej i klimatycznej Polski	55
8. „Patriotyzm energetyczny”	64
9. Wpływ modelu energetycznego na jakość życia	80
10. Zachowania proekologiczne i aktywność społeczna	86
11. Profile sympatyków głównych partii politycznych	96
12. Spis tabel	100
13. Spis wykresów	106

1. Opis badania

CEL BADANIA: celem badania było poznanie opinii i postaw Polaków i Polek na tematy związane z ochroną klimatu i energetyką

ZAMAWIAJĄCY: demosEUROPA - Centrum Strategii Europejskiej

WYKONAWCA: Millward Brown

OSOBY BADANE: mieszkańcy Polski w wieku 15 - 75 lat

PRÓBA: 1000 respondentów, kwotowo-losowa

LOKALIZACJA: próba ogólnopolska, 16 województw

METODOLOGIA: bezpośredni wywiad kwestionariuszowy (CAPI)

REALIZACJA: sierpień 2015

PILOTAŻ: lipiec 2015

OPRACOWANIE RAPORTU: Piotr Pruchła, Michał Podgórski, Agnieszka Tugocka

KOORDYNACJA PROJEKTU: Julia Michalak, demosEUROPA - Centrum Strategii Europejskiej

+/- na wykresach i tabelach - oznacza różnicę istotną statystycznie w stosunku do wyniku dla całej próby przy poziomie ufności 0,95

2. Cele i założenia badania

Celem badania było poznanie opinii i postaw Polaków i Polek na tematy związane z ochroną klimatu i energetyką. Badanie podzielone zostało na następujące obszary tematyczne:

- Energetyka na tle wyzwań modernizacyjnych Polski
- Percepcja i postawy dotyczące własności surowców i systemów energetycznych
- Pożądane kierunki polityki energetycznej i klimatycznej Polski
- „Patriotyzm energetyczny”
- Wpływ modelu energetycznego na jakość życia
- Zachowania proekologiczne i aktywność społeczna

3. Metodologia badania

Badanie zrealizowano w sierpniu 2015 roku na reprezentatywnej próbie N=1000 mieszkańców Polski w wieku 15-75 lat. Wywiady przeprowadzone zostały przy wykorzystaniu metodologii CAPI (kwestionariusz na laptopie), techniką bezpośredniego wywiadu ankierskiego w domach respondentów. Ankieter odczytywał pytania wyświetlające się na monitorze laptopa, zaznaczał odpowiedzi wskazane przez respondenta (pytania zamknięte) lub zapisywał treść wypowiedzi respondenta (pytania otwarte). Badanie zasadnicze poprzedzone zostało wykonaniem testowych wywiadów pilotażowych. Wywiady miały na celu sprawdzenie czy pytania zawarte w kwestionariuszu są dla respondentów zrozumiałe. Po tym etapie kwestionariusz został doprecyzowany z uwzględnieniem uwag z badania pilotażowego.

Próba miała charakter kwotowo-losowy i była dobierana z operatu adresowego GUS. Warstwowanie uwzględniało wielkość miejscowości oraz rozmieszczenie terytorialne w ramach województw, a także płeć i wiek dobieranych osób (pod tym względem próba odpowiada strukturze populacji Polski w wieku 15-75 lat). Podstawą warstwowania były dane demograficzne zawarte w publikacji GUS „Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym”, aktualne na dzień 30 czerwca 2013 r.

Badanie realizowane było w sierpniu 2015 - w okresie upałów w Polsce. W dniu 10 sierpnia w całym kraju wprowadzono ograniczenia w poborze energii, co sprawiło, że tematyka energetyczna stała się bardziej niż zazwyczaj obecna w mediach. W celu określenia wpływu tych wydarzeń na wyniki badania, przeprowadzono porównanie danych zebranych do dnia 9 sierpnia (przed pojawieniem się informacji o ograniczeniach w dostawach energii elektrycznej) i później. Nie stwierdzono poważnych różnic, które mogłyby mieć wpływ na wnioski z badania.

W raporcie wszędzie, gdzie nie zaznaczono inaczej, prezentowane są rozkłady wszystkich odpowiedzi udzielanych przez respondentów. Dla niektórych pytań prezentowane są także rozkłady odpowiedzi udzielanych jako pierwsze (pierwsze wskazanie).

W opisie wyników badania w odniesieniu do różnic między badanymi podgrupami stosowane są określenia „istotne” i „nieistotne”. Określenie oznacza to, że zaobserwowane różnice zostały potwierdzone lub nie, przez test statystyczny przy poziomie istotności 0,05.

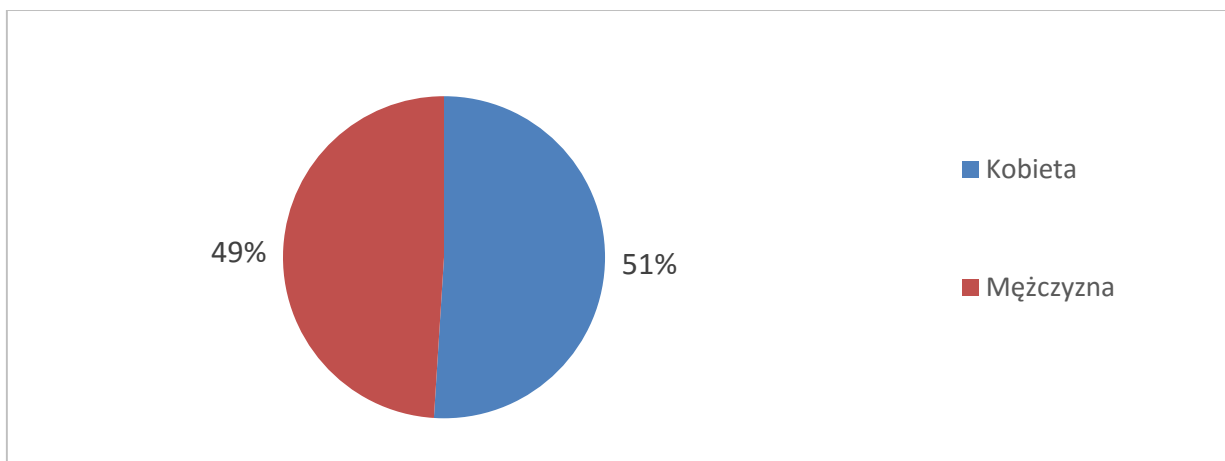
Badanie nie służyło sprawdzeniu wiedzy ankietowanych, ale określeniu ich poglądów i postaw na złożone problemy społeczne. Stąd w odpowiedziach mogły pojawiać się nieścisłości i sprzeczności związane nie ze stosowanymi metodami badania, ale z brakiem wyrobionych opinii w obszarze badanych zagadnień.

Na poniższych wykresach zaprezentowano podstawową charakterystykę badanej populacji z uwagi na jej cechy demograficzne.

Wśród osób w wieku 15-75 lat płeć reprezentowana była niemal w jednakowych proporcjach.

Wykres 1: Podział próby badawczej ze względu na płeć.

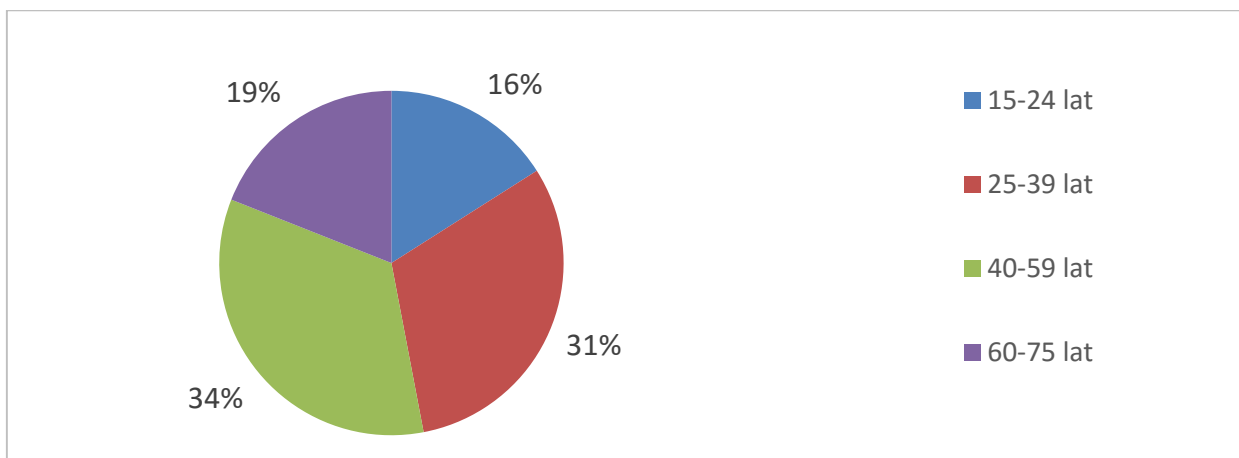
Podstawa: N=1000.

Biorąc pod uwagę wiek respondentów, największy odsetek badanych mieścił się w przedziale między 40 a 59 rokiem życia, najmniejszy udział mieli respondenci najmłodsi (15-24 lata).

Wykres 2: Podział próby badawczej ze względu na wiek.

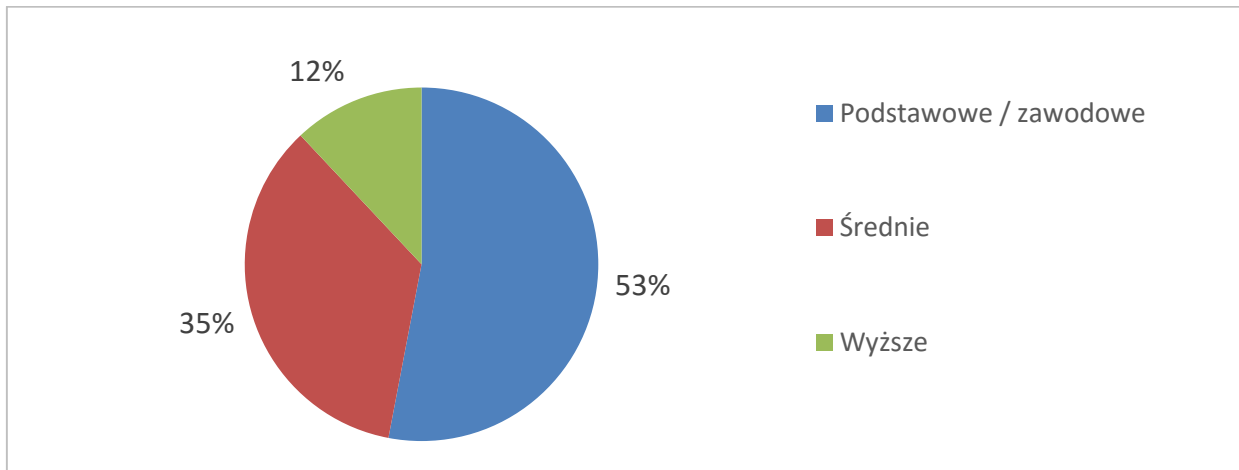
Podstawa: N=1000.

W badanej populacji najliczniej reprezentowane były osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym.

Wykres 3: Podział próby badawczej ze względu na wykształcenie respondenta.

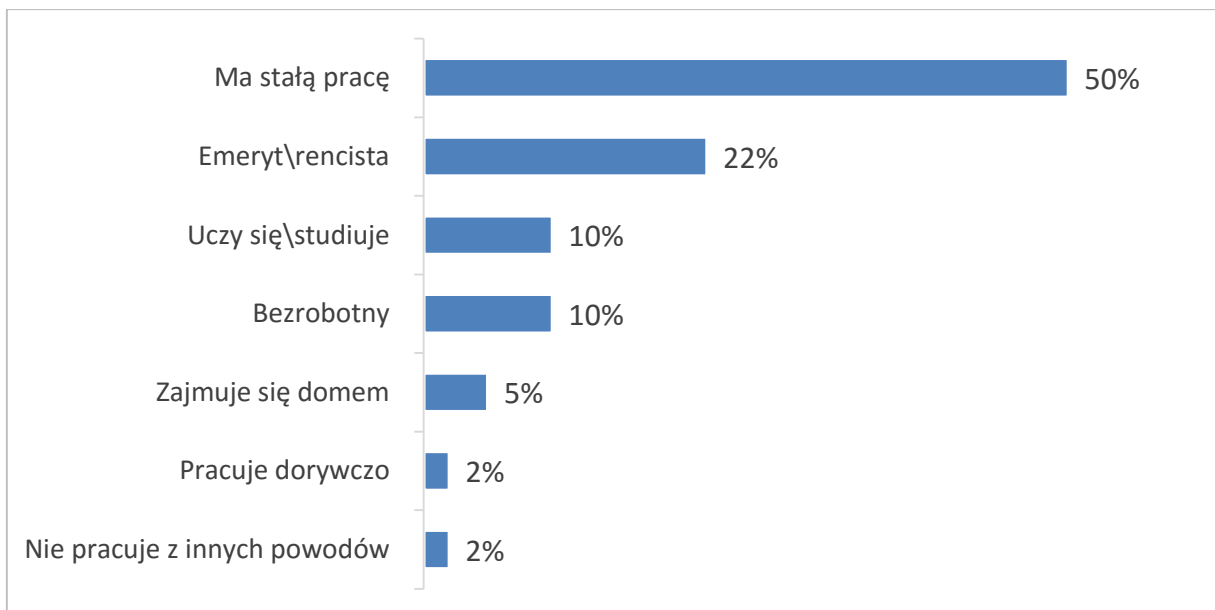
Podstawa: N=1000.

Były to zazwyczaj osoby pracujące, które stanowiły połowę próby. Co piąty z badanych to emeryt lub rencista, a co dziesiąta osoba uczyła się lub studiowała.

Wykres 4: Podział próby badawczej ze względu na sytuację zawodową respondenta.

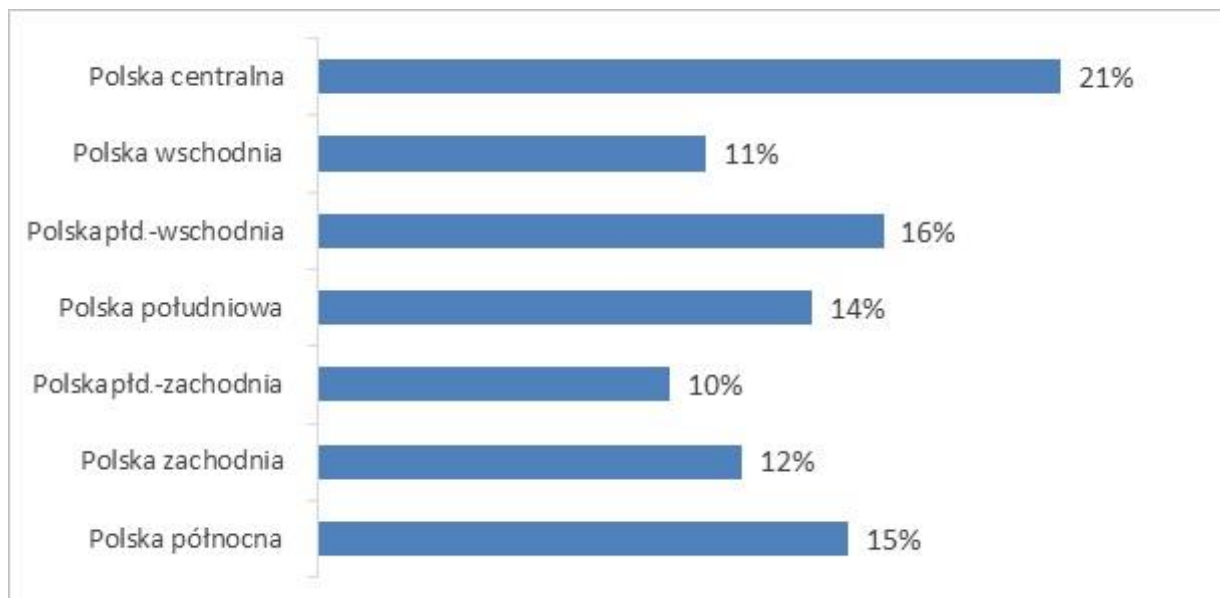
Podstawa: N=1000.

Najliczniej reprezentowani byli respondenci z centralnych regionów Polski, następnie z Polski południowo-wschodniej oraz północnej.

Wykres 5: Podział próby badawczej ze względu na region kraju.

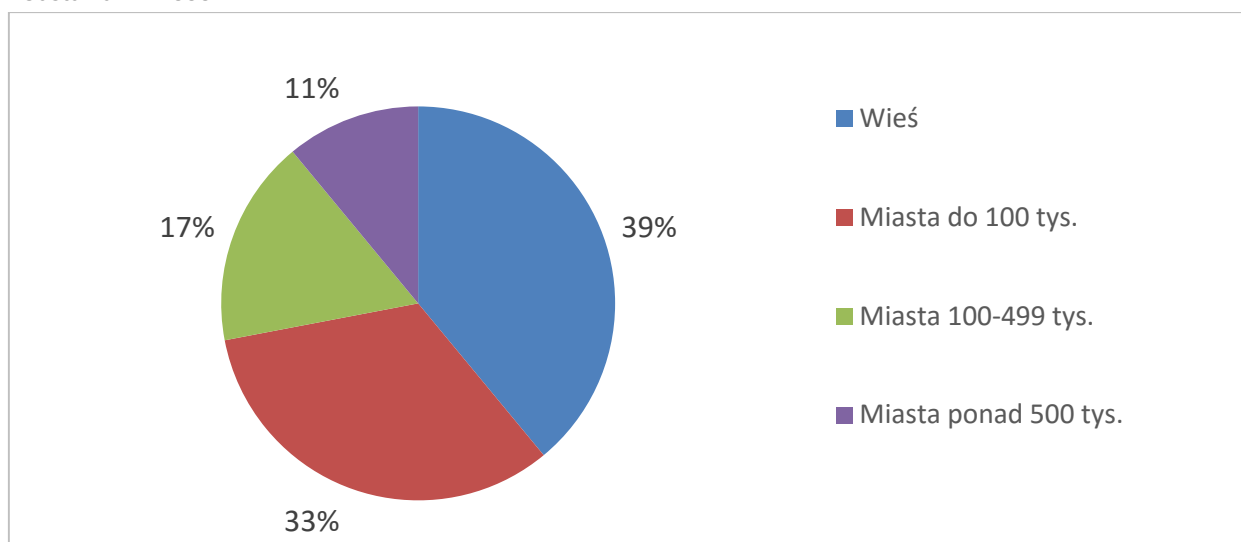
Podstawa: N=1000.

Największa grupa badanych stale zamieszkiwała w gminach wiejskich. Co dziesiąty badany to mieszkaniec największych aglomeracji (ponad 500 tys. mieszkańców).

Wykres 6: Podział próby badawczej ze względu na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

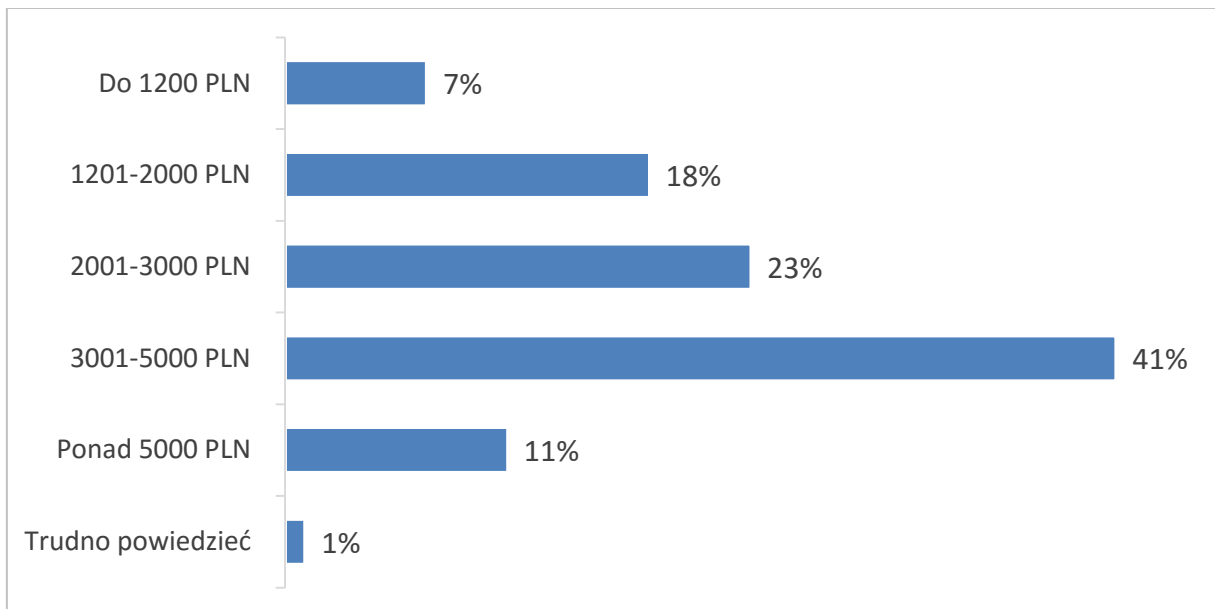
Podstawa: N=1000.

Najliczniejsza grupa badanych deklarowała średni status zamożności („na co dzień wystarcza, nie wystarcza na większe wydatki”) oraz miesięczne dochody gospodarstwa domowego netto w przedziale 3000-5000 PLN.

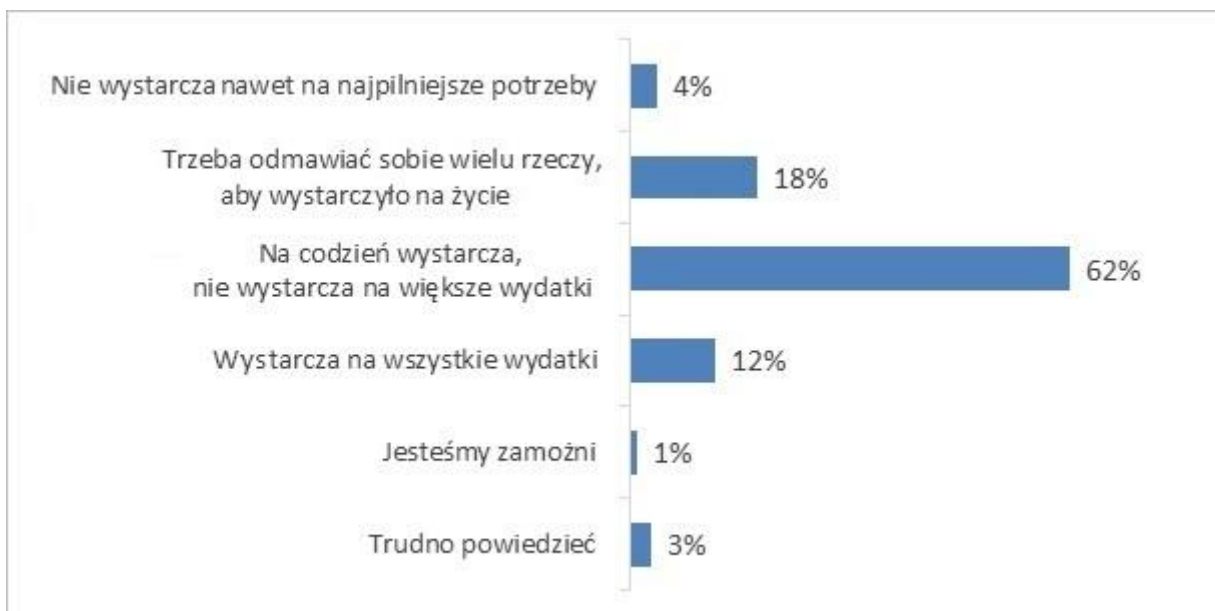
Wykres 7: Podział próby badawczej ze względu na miesięczne dochody gospodarstwa domowego netto.

Podstawa: N=1000.

Wykres 8: Podział próby badawczej ze względu na samoocenę sytuacji materialnej respondenta.

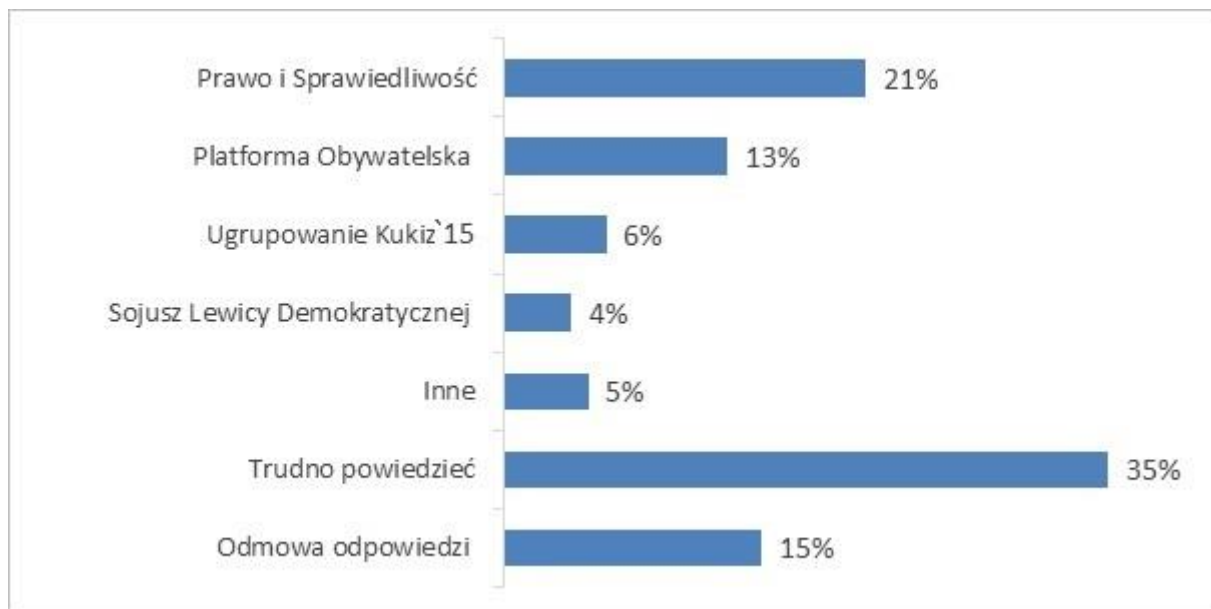
Podstawa: N=1000.

Najwięcej zwolenników w badanej grupie miało Prawo i Sprawiedliwość¹ (21%), a następnie Platforma Obywatelska (13%). Sympatycy ugrupowania Kukiz'15 stanowili 6% ankietowanych, natomiast Sojuszu Lewicy Demokratycznej - 4%. Połowa badanych nie była w stanie wskazać partii politycznej, której program jest im najbliższy.

Wykres 9: Podział próby badawczej ze względu na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

W ramach zrealizowanej próby reprezentatywnej liczebność sympatyków Prawa i Sprawiedliwości, Platformy Obywatelskiej, ugrupowania Kukiz'15 i Sojuszu Lewicy Demokratycznej pozwoliła na wnioskowanie o klimatyczno-energetycznych poglądach badanych. Liczba sympatyków pozostałych partii była zbyt mała i w konsekwencji obarczona zbyt dużym ryzykiem błędu, aby móc wnioskować o ich opiniach na badane tematy.

¹ W kwestionariuszu Prawo i Sprawiedliwość wymienione było razem z partiami Polska Razem oraz Solidarna Polska. Wszędzie w tekście, gdzie pojawia się wzmianka o Prawie i Sprawiedliwości odnosi się ona do wyborczej koalicji tych trzech partii.

4. Główne wnioski z badania

4.1. Energetyka na tle wyzwań modernizacyjnych Polski.

Poproszeni o wskazanie najważniejszych wyzwań modernizacyjnych, jakie stoją obecnie przed naszym krajem, respondenci najczęściej wybierali tworzenie nowych miejsc pracy (57% wszystkich wskazań) oraz poprawę jakości służby zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa, infrastruktury i transportu (52% wszystkich wskazań). Co czwarty ankietowany wymienił ochronę klimatu i środowiska wśród najważniejszych wyzwań stojących przed Polską. Oznacza to, że problematyka ta nie jest dla ankietowanych kluczowa, ale należy do kwestii uznawanych za ważne. Zdaniem badanych ochrona klimatu i środowiska jest dla Polski ważniejszym wyzwaniem modernizacyjnym niż m.in. rozwój armii.

Respondenci zapytani o dziedziny życia, na które największy wpływ ma sposób, w jaki produkowana jest energia, najczęściej wskazywali „codzienne koszty życia obywateli”. Takiej odpowiedzi udzieliło prawie 2/3 badanych. Niemalże połowa respondentów była zdania, że sposób produkcji energii ma bardzo duży wpływ na zdrowie (48% odpowiedzi), jakość środowiska (48% odpowiedzi) i bezpieczeństwo Polski (46% odpowiedzi). Według ankietowanych sposób produkcji energii w najmniejszym stopniu wpływa na pozycję Polski na arenie międzynarodowej, politykę zagraniczną oraz konkurencyjność gospodarki.

Zapytani o najważniejsze dla rozwoju Polski kierunki polityki energetycznej, respondenci najczęściej wskazywali na konieczność zapewnienia niskich cen energii (49% wszystkich wskazań). Pozostałe często wskazywane obszary to rozwój odnawialnych źródeł energii (34% wszystkich wskazań) oraz zwiększenie oszczędności energii przez przemysł i gospodarstwa domowe (28% wszystkich wskazań). Co piąty badany wskazał utrzymanie produkcji energii z węgla, przy czym wynik w rejonie Śląska nie odbiega od średniej dla wszystkich regionów Polski. Rozwój energetyki atomowej został wskazany jedynie przez 11% ankietowanych (wszystkie wskazania).

Zapytani o najważniejsze kierunki polityki klimatycznej, ankietowani najczęściej wskazywali konieczność ograniczenia zanieczyszczeń emitowanych przez elektrownie i ciepłownie (37% wszystkich wskazań) oraz zmianę modelu energetycznego z opartego na węglu, na oparty na źródłach odnawialnych (36% wszystkich wskazań).

Respondenci zapytani o najistotniejsze problemy w dziedzinie energetyki, za problemy „bardzo istotne” najczęściej uznawali „wyczerpywanie się surowców energetycznych” (51%), „zmiany klimatu i występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych” (48%) oraz „ryzyko znaczącego wzrostu cen surowców energetycznych” (48%). Najmniej ankietowanych za istotne problemy uznało „uzależnienie od dostaw surowców energetycznych z krajów niedemokratycznych” oraz „napięcia i konflikty polityczne prowadzące do przerwania lub ograniczenia dostaw surowców”.

4.2. Percepcja i postawy dotyczące własności surowców i systemów energetycznych.

Większość badanych była zdania, że nieodnawialne surowce energetyczne, takie jak ropa, gaz ziemny i węgiel, są wspólną własnością wszystkich ludzi (36%). Co czwarty ankietowany uważał, że należą one do społeczeństw zamieszkujących dany teren, a co piąty, że są własnością rządów państw, na których terenach występują. W przypadku odnawialnych zasobów energetycznych, opinia, że są one wspólną własnością wszystkich ludzi, była bardziej rozpowszechniona niż w przypadku zasobów nieodnawialnych.

Prawie połowa respondentów uważała, że zasoby odnawialne są wspólną własnością wszystkich ludzi. Jednocześnie 22% badanych było zdania, że zasoby odnawialne należą do społeczeństw, na których terenach występują.

Na pytanie, kto powinien decydować o sposobach wykorzystania zasobów nieodnawialnych, większość ankietowanych odpowiedziała, że powinny być to rządy państw, na których terenach zasoby występują (41% wszystkich wskazań) lub społeczeństwa (37% wszystkich wskazań). W przypadku zasobów odnawialnych większość ankietowanych była zdania, że o ich wykorzystaniu decydować powinny społeczeństwa (42% wszystkich wskazań). Opinia, że decydować powinny rządy uplasowała się na drugim miejscu (35% wszystkich wskazań).

Zdaniem co trzeciego ankietowanego zapewnienie dostaw energii jest obowiązkiem państwa, które powinno mieć nad rynkiem energii całkowitą kontrolę. Prawie połowa respondentów zgodziła się ze stwierdzeniem, że państwo powinno kontrolować rynek energii, aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne kraju, ale jednocześnie powinno umożliwiać działalność prywatnym producentom i dostawcom energii (48%). Z opinią, że państwo nie powinno w ogóle ingerować w rynek energii, a energia powinna podlegać prawom rynku tak, jak inne towary, zgodziło się 8% badanych.

System, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo, oceniony został przez badanych, jako najbardziej sprzyjający bezpieczeństwu Polski (43% odpowiedzi). Model zapewniający najniższe ceny energii to w opinii 36% ankietowanych taki, w którym na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Jako najbardziej demokratyczny, ankietowani wskazali system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy prywatne, małe i duże, konkurując ze sobą (37% odpowiedzi). Jako najbardziej sprawiedliwy jednakowa liczba badanych (35% odpowiedzi) wskazała system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy prywatne oraz system, w którym na rynku energii funkcjonują firmy państwowe, prywatne i obywatele. Prawie połowa ankietowanych (49%) zgodziła się z opinią, że system, w którym na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo, jest najbliższy systemowi obecnie funkcjonującemu w Polsce.

Większość ankietowanych była zdania, że ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny być na stałym, jak najniższym poziomie, wyznaczanym przez państwo (48%). Ponad 1/3 badanych uważała, że ceny prądu, ciepła i paliw powinny zmieniać się zależnie od sytuacji na rynku, jednak państwo powinno uniemożliwiać gwałtowne zmiany cen. Tylko co dziesiąty respondent był zdania, że ceny energii powinny podlegać wyłącznie prawom rynku.

Czterech na dziesięciu mieszkańców Polski chciałoby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym. Identyczny odsetek badanych nie był tym zainteresowany. Im młodszy i lepiej wykształceni badani, tym chętniej deklarowali taką gotowość. W najmłodszej grupie wiekowej, oraz wśród osób z wykształceniem wyższym, połowa ankietowanych chciałaby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym. Co czwarty z badanych nie miał na ten temat wyrobionej opinii.

4.3. Pożądane kierunki polityki energetycznej i klimatycznej Polski.

Respondenci zapytani o czynniki, które mają dla nich największe znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliw, w zdecydowanej większości wskazali na cenę. Dla prawie 3/4 badanych

jest to najważniejsze kryterium wyboru przy podejmowaniu decyzji o zakupie energii i paliw (wszystkie wskazania). Następne wybierane przez respondentów kryteria to niezawodność dostaw (33% wszystkich wskazań) oraz wpływ na zdrowie (23% wszystkich wskazań). Stosunkowo najmniej istotne było dla respondentów pochodzenie energii i paliw (to czy pochodzą z Polski, to czy pochodzą z krajów demokratycznych, to czy pochodzą ze źródeł odnawialnych).

Wśród rozwiązań, które mogłyby poprawić jakość modelu energetycznego w Polsce, respondenci najczęściej wskazywali produkcję energii ze źródeł odnawialnych (42% wszystkich wskazań). Kolejne, jednak znacznie rzadziej wymieniane rozwiązania, to na miejscu drugim oszczędność ciepła poprzez ocieplanie budynków (26% wszystkich wskazań), a na trzecim modernizacja elektrowni węglowych oraz możliwość produkcji energii przez gospodarstwa domowe (po 22% wszystkich wskazań). Tylko co dziesiąty respondent widział szansę poprawy funkcjonującego obecnie modelu poprzez budowę elektrowni atomowej.

Zdaniem respondentów przedsięwzięcia w sektorze energetyki, które powinny być finansowane z budżetu państwa, to przede wszystkim wytwarzanie większości energii ze źródeł odnawialnych (41% wszystkich wskazań) i ocieplanie budynków (30% wszystkich wskazań). Najrzadziej wybierali działania związane z zastąpieniem samochodów z silnikami spalinowymi samochodami elektrycznymi (16% wszystkich wskazań).

4.4. „Patriotyzm energetyczny”.

Powodem do największej satysfakcji z energetycznych osiągnięć Polski byłaby dla ankietowanych „niezależność energetyczna” (38% wszystkich wskazań). Co trzeci badany odczuwałby satysfakcję z produkcji w Polsce większości energii ze źródeł odnawialnych, a co czwarty z odkrycia przez polskich naukowców innowacyjnej technologii energetycznej. Odpowiedzi, które uzyskały najmniejszą liczbę wskazań to rozwój połączeń energetycznych z krajami UE (11% wszystkich wskazań) oraz budowa w Polsce elektrowni atomowej (10% wszystkich wskazań). Zostały one wymienione jedynie, przez co dziesiątego respondenta.

Wśród ankietowanych dominowało przekonanie, że produkcją i dostawami energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny zajmować się tylko firmy polskie o kapitale państwowym lub prywatnym (40% odpowiedzi), lub że państwo powinno przynajmniej zapewnić rodzimym firmom pozycję dominującą (36% odpowiedzi). Opinię, że na rynku energii nie powinno być ograniczeń dla funkcjonowania firm zagranicznych, podzielał tylko co dziesiąty respondent.

Większość ankietowanych zgodziła się z opinią, że system i prawo energetyczne w Polsce faworyzują państwowych lub kontrolowanych przez państwo producentów energii (45%). Jedna trzecia badanych była zdania, że system i prawo energetyczne w Polsce faworyzują prywatnych producentów energii, oraz że system w Polsce sprzyja wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów. Najmniej ankietowanych uważało, że prawo faworyzuje produkcję energii przez gospodarstwa domowe (23%). Udzielone odpowiedzi wskazują, że Polacy i Polki nie mają ani wiedzy na temat działania systemu energetycznego, ani wyrobionej opinii czy funkcjonujący system faworyzuje określone grupy wytwórców energii.

Większość ankietowanych (67%) była zdania, że polskie technologie i surowce energetyczne powinny być kupowane nawet, jeśli są droższe od sprowadzanych z zagranicy. Nieco ponad połowa (55%) zgodziła

się z opinią, że powinno się kupować polskie technologie i surowce, nawet jeżeli są niższej jakości niż pochodzące z importu. Odpowiedzi te nie były spójne z deklaracją większości ankietowanych, że podstawowym kryterium, którym kierują się przy zakupie energii i paliw jest cena.

4.5. Wpływ modelu energetycznego na jakość życia.

Według ankietowanych kluczowymi elementami wpływającymi na jakość ich życia są „koszty życia i wysokość podatków” (66% wszystkich wskazań), „stabilność zatrudnienia i wysokość dochodów” (63% wszystkich wskazań) oraz „jakość służby zdrowia” (61% wszystkich wskazań). Najmniej istotne czynniki to jakość transportu oraz jakość systemu edukacji. Zdaniem badanych jakość powietrza i stan środowiska w znacznym stopniu wpływają na jakość ich życia, jednak nie są to kwestie kluczowe (odpowiednio 54% i 53% wszystkich wskazań).

Respondenci zapytani o zmiany w modelu energetycznym Polski, które najbardziej poprawiłyby jakość ich życia, najczęściej wskazywali rozwój energetyki odnawialnej (38% wszystkich wskazań). Nieznacznie rzadziej wybierali możliwość produkcji energii elektrycznej z własnego panelu słonecznego lub wiatraka (30% wszystkich wskazań) oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń z pieców domowych (27% wszystkich wskazań). Najmniej popularne działania to budowa elektrowni atomowej oraz elektryfikacja transportu, które wskazał jedynie co dziesiąty badany.

4.6. Zachowania proekologiczne i aktywność społeczna.

Zapytani o gotowość do podjęcia proekologicznych działań, badani w większości zadeklarowali chęć ocieplenia budynku, w którym mieszkają (83%). Ankietowani byli bardziej skłonni do jednorazowych proekologicznych zachowań (ocieplenie budynku, wymiana sprzętu AGD i RTV), niż do zmiany zwyczajów (częstsze korzystanie z publicznych środków transportu, zmniejszenie konsumpcji). Stosunkowo najmniej przychylnie badani zapatrywali się na wymianę samochodu na hybrydowy lub elektryczny.

Poziom czynnego zaangażowania w działania w obszarze energetyczno-klimatycznym jest wśród badanych na stosunkowo niskim poziomie. Większość podejmowanych przez respondentów aktywności, to działania wymagające niewielkiego zaangażowania, czyli rozmowy z sąsiadami i z bliskimi na tematy dotyczące klimatu i energetyki (25% wszystkich wskazań). Aż 62% respondentów zadeklarowało, że nie podejmuje w tym obszarze żadnych aktywności (wszystkie wskazania).

Gotowość do zagłosowania na polityków promujących model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych na rzecz źródeł odnawialnych, nawet gdyby pochodzili z partii, której respondent nie popiera, jest na stosunkowo wysokim poziomie. Jedna trzecia badanych byłaby gotowa udzielić takiego poparcia.

5. Energetyka na tle wyzwań modernizacyjnych Polski.

Poproszeni o wskazanie najważniejszych wyzwań modernizacyjnych, jakie stoją obecnie przed naszym krajem, respondenci najczęściej wybierali tworzenie nowych miejsc pracy oraz poprawę jakości służby zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa, infrastruktury i transportu. Co czwarty ankietowany wymienił ochronę klimatu i środowiska wśród najważniejszych wyzwań stojących przed Polską. Zdaniem badanych ochrona klimatu i środowiska jest dla Polski ważniejszym wyzwaniem modernizacyjnym niż m.in. rozwój armii.

Wykres 10: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

Kobiety częściej niż mężczyźni, jako najważniejsze wyzwanie wskazywały konieczność poprawy jakości służby zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa, infrastruktury oraz transportu. Mężczyźni z kolei częściej wymieniali zwiększanie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.

Tabela 1: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Poprawa jakości służby zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa, infrastruktury i transportu	52%	48%-	56%+
Zwiększanie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki	13%	17%+	10%-

Wśród najmłodszych respondentów (w wieku 15-24 lata) konieczność unowocześnienia sektora energetycznego wymieniano istotnie rzadziej niż w przypadku pozostałych grup wiekowych.

Tabela 2: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Unowocześnienie sektora energetycznego	12%	7%-	14%	10%	14%

Osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym częściej nie były w stanie udzielić odpowiedzi na zadane pytanie (udzielały odpowiedzi „Nie wiem/Trudno powiedzieć”). Ta grupa rzadziej niż respondenci z wykształceniem średnim lub wyższym wskazywała na poprawę polityk społecznych jako najważniejsze wyzwanie stojące przed Polską. Osoby z wykształceniem wyższym częściej wskazywały na konieczność zwiększania konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.

Tabela 3: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Lepsze polityki społeczne (emerytury, prorodzinna, wobec młodych i seniorów)	39%	36%-	42%	45%
Zwiększanie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki	13%	12%	13%	20%+
Nie wiem/trudno powiedzieć	8%	10%+	7%	5%

Konieczność poprawy polityk społecznych częściej wymieniali mieszkańcy mniejszych miast (do 100 tys. mieszkańców), rzadziej zaś osoby mieszkające w średniej wielkości miastach (100-499 tys. mieszkańców). Unowocześnienie sektora energetycznego, to wyzwanie istotnie częściej wskazywane przez mieszkańców terenów wiejskich.

Tabela 4: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski. Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Lepsze polityki społeczne (emerytury, prorodzinna, wobec młodych i seniorów)	39%	37%	46%+	31%-	40%
Zwiększanie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki	13%	15%	10%-	13%	16%
Unowocześnienie sektora energetycznego	12%	16%+	7%-	11%	12%

Opinie zwolenników Prawa i Sprawiedliwości i Platformy Obywatelskiej nie różniły się od siebie znacząco. Sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej rzadziej wskazywali tworzenie nowych miejsc pracy oraz ochronę klimatu i środowiska.

Tabela 5: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski. Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

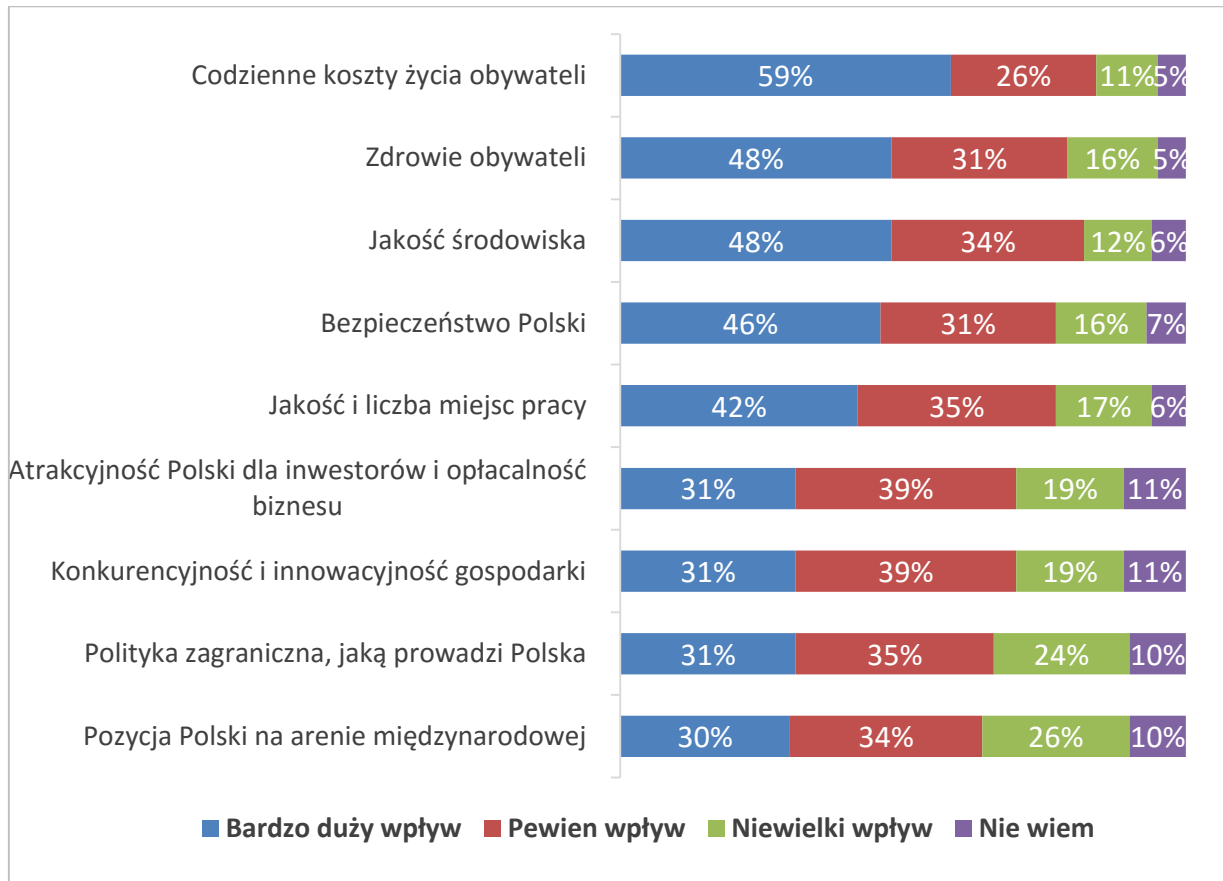
Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Tworzenie nowych miejsc pracy	57%	56%	55%	29%-	64%
Poprawa jakości służby zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa, infrastruktury i transportu	52%	50%	50%	40%	55%
Lepsze polityki społeczne (emerytury, prorodzinna, wobec młodych i seniorów)	39%	38%	45%	35%	49%
Ochrona klimatu i środowiska	26%	30%	23%	14%-	27%
Zapewnienie bezpieczeństwa kraju poprzez rozwój armii	16%	19%	16%	9%	21%
Zwiększanie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki	13%	12%	18%	21%	16%
Poprawa jakości administracji	13%	15%	14%	19%	14%
Unowocześnienie sektora energetycznego	12%	16%	14%	15%	7%
Większa aktywność Polski w sprawach międzynarodowych i europejskich	10%	11%	8%	13%	7%
Przystąpienie Polski do strefy Euro	8%	9%	8%	10%	6%

Respondenci zapytani o dziedziny życia, na które największy wpływ ma sposób, w jaki produkowana jest energia, najczęściej wskazywali „codzienne koszty życia obywateli”. Takiej odpowiedzi udzieliło prawie 2/3 badanych. Niemalże połowa respondentów była zdania, że sposób produkcji energii ma bardzo duży wpływ na zdrowie, jakość środowiska i bezpieczeństwo Polski. Według ankietowanych sposób produkcji energii w najmniejszym stopniu wpływa na pozycję Polski na arenie międzynarodowej, politykę zagraniczną oraz konkurencyjność gospodarki.

Wykres 11: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju. Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?

Podstawa: N=1000.

Kobiety częściej podkreślały wpływ sposobu produkcji energii na zdrowie obywateli.

Tabela 6: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju. Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, średnia na skali 1-3, gdzie 3=bardzo duży wpływ, 1=niewielki wpływ.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Zdrowie obywateli	2,33	2,26-	2,39+
Jakość i liczba miejsc pracy	2,26	2,20-	2,32+

Osoby najmłodsze częściej były zdania, że sposób produkcji energii ma wpływ na zdrowie obywateli. Kwestie bezpieczeństwa Polski oraz atrakcyjności naszego kraju dla inwestorów były istotnie rzadziej łączone ze sposobem produkcji energii przez najstarszą grupę respondentów (powyżej 60-tego roku życia).

Tabela 7: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju. Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, średnia na skali 1-3, gdzie 3=bardzo duży wpływ, 1=niewielki wpływ.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Zdrowie obywateli	2,33	2,47+	2,32	2,30	2,29
Bezpieczeństwo Polski	2,32	2,38	2,33	2,34	2,21-
Atrakcyjność Polski dla inwestorów i opłacalność biznesu	2,13	2,17	2,13	2,17	2,02-

Osoby mieszkające w największych miastach (powyżej 500 tys. mieszkańców) częściej podkreślały, że sposób produkcji energii ma wpływ na zdrowie obywateli. Mieszkańcy miast średniej wielkości (100-499 tys. mieszkańców) rzadziej w tym kontekście wymieniali jakość i liczbę miejsc pracy.

Tabela 8: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju. Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, średnia na skali 1-3, gdzie 3=bardzo duży wpływ, 1=niewielki wpływ.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Zdrowie obywateli	2.33	2.33	2.30	2.24	2.53+
Jakość i liczba miejsc pracy	2.26	2.27	2.29	2.15-	2.33

Sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej nieznacznie rzadziej niż ogół badanych byli zdania, że sposób produkcji energii wpływa na jakość środowiska i zdrowie obywateli.

Tabela 9: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju. Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, średnia na skali 1-3, gdzie 3=bardzo duży wpływ, 1=niewielki wpływ.

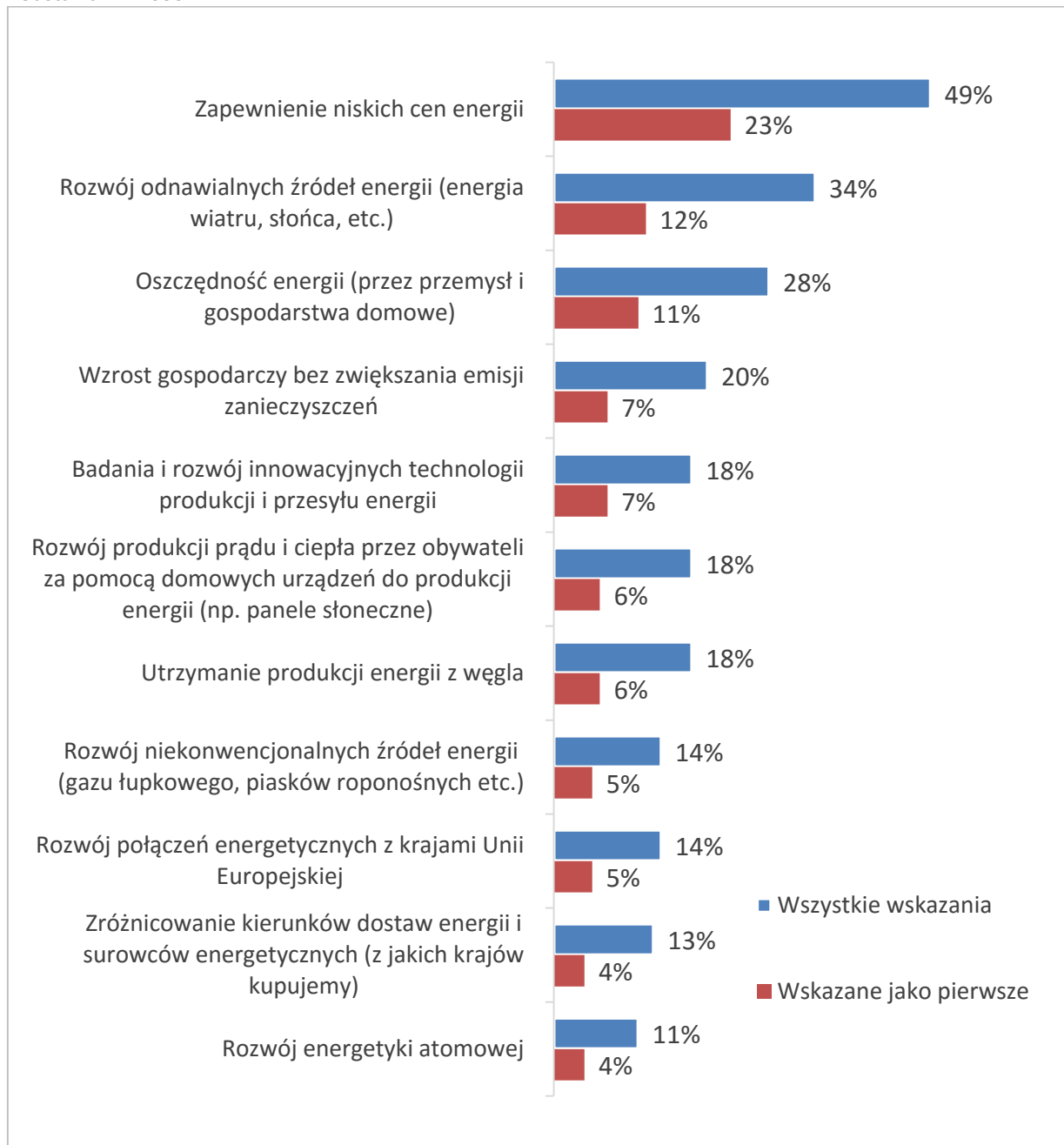
	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Jakość środowiska	2.39	2.34	2.32	2.14-	2.40
Zdrowie obywateli	2.33	2.31	2.36	1.96-	2.37

Wykształcenie badanych nie różnicowało udzielanych odpowiedzi.

Zapytani o najważniejsze dla rozwoju Polski kierunki polityki energetycznej, respondenci najczęściej wskazywali na konieczność zapewnienia niskich cen energii. Było to szczególnie ważne dla osób powyżej 60-tego roku życia. Pozostałe często wskazywane obszary to rozwój odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie oszczędności energii przez przemysł i gospodarstwa domowe. Co piąty badany wskazał utrzymanie produkcji energii z węgla, przy czym wynik w rejonie Śląska nie odbiega od średniej dla wszystkich regionów Polski. Rozwój energetyki atomowej został wskazany jedynie przez 11% ankietowanych.

Wykres 12: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Podstawa: N=1000.

Rozwój energetyki atomowej był istotnie rzadziej wymieniany przez kobiety i osoby starsze. Respondenci w wieku 25-39 lat za kluczowe kierunki polityki energetycznej częściej uznawali badania i rozwój innowacyjnych technologii, a rzadziej konieczność utrzymania produkcji energii z węgla.

Tabela 10: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Wzrost gospodarczy bez zwiększania emisji zanieczyszczeń	20%	17%-	23%+
Zróżnicowanie kierunków dostaw energii i surowców energetycznych (z jakich krajów kupujemy)	13%	16%+	10%-
Rozwój energetyki atomowej	11%	14%+	9%-

Tabela 11: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Zapewnienie niskich cen energii	49%	41%-	46%	50%	56%+
Rozwój odnawialnych źródeł energii (energia wiatru, słońca, etc.)	34%	33%	37%	36%	28%-
Badania i rozwój innowacyjnych technologii produkcji i przesyłu energii	18%	13%-	22%+	18%	16%
Rozwój produkcji prądu i ciepła przez obywateli za pomocą domowych urządzeń do produkcji energii (np. panele słoneczne)	18%	16%	23%+	19%	14%-
Utrzymanie produkcji energii z węgla	18%	15%	14%-	22%+	18%
Rozwój niekonwencjonalnych źródeł energii (gazu łupkowego, piasków roponośnych etc.)	14%	17%	11%	18%+	9%-
Rozwój energetyki atomowej	11%	14%	13%	11%	7%-

Rozwój odnawialnych źródeł energii to kierunek częściej wymieniany przez respondentów z wykształceniem wyższym. Ankietowani z wykształceniem podstawowym lub zawodowym rzadziej wskazywali na badania i rozwój innowacyjnych technologii produkcji i przesyłu energii oraz na konieczność zróżnicowania kierunków dostaw energii i surowców energetycznych.

Tabela 12: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Rozwój odnawialnych źródeł energii (energia wiatru, słońca, etc.)	34%	31%	35%	43%+
Badania i rozwój innowacyjnych technologii produkcji i przesyłu energii	18%	15%-	22%+	22%
Zróżnicowanie kierunków dostaw energii i surowców energetycznych (z jakich krajów kupujemy)	13%	10%-	16%	18%
Nie wiem/trudno powiedzieć	9%	12%+	7%	1%-

Mieszkańcy największych miast rzadziej niż reszta badanych byli zdania, że rozwój odnawialnych źródeł energii to istotny dla Polski kierunek polityki energetycznej. Częściej z kolei wskazywali na konieczność badań i rozwoju innowacyjnych technologii produkcji i przesyłu energii.

Tabela 13: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Rozwój odnawialnych źródeł energii (energia wiatru, słońca, etc.)	34%	36%	37%	33%	23%-
Badania i rozwój innowacyjnych technologii produkcji i przesyłu energii	18%	17%	17%	16%	28%+
Rozwój produkcji prądu i ciepła przez obywateli za pomocą domowych urządzeń do produkcji energii (np. panele słoneczne)	18%	20%	19%	11%-	22%

Opinie sympatyków Prawa i Sprawiedliwości i Platformy Obywatelskiej nie różniły się od siebie znacząco. Zwolennicy Platformy Obywatelskiej nieco częściej popierali rozwój źródeł odnawialnych i energetyki atomowej, a rzadziej utrzymanie produkcji energii z węgla. Sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej rzadziej niż inni wskazywali na konieczność zapewnienia niskich cen energii, rozwój źródeł odnawialnych, oszczędność energii oraz rozwój energetyki atomowej.

Tabela 14: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

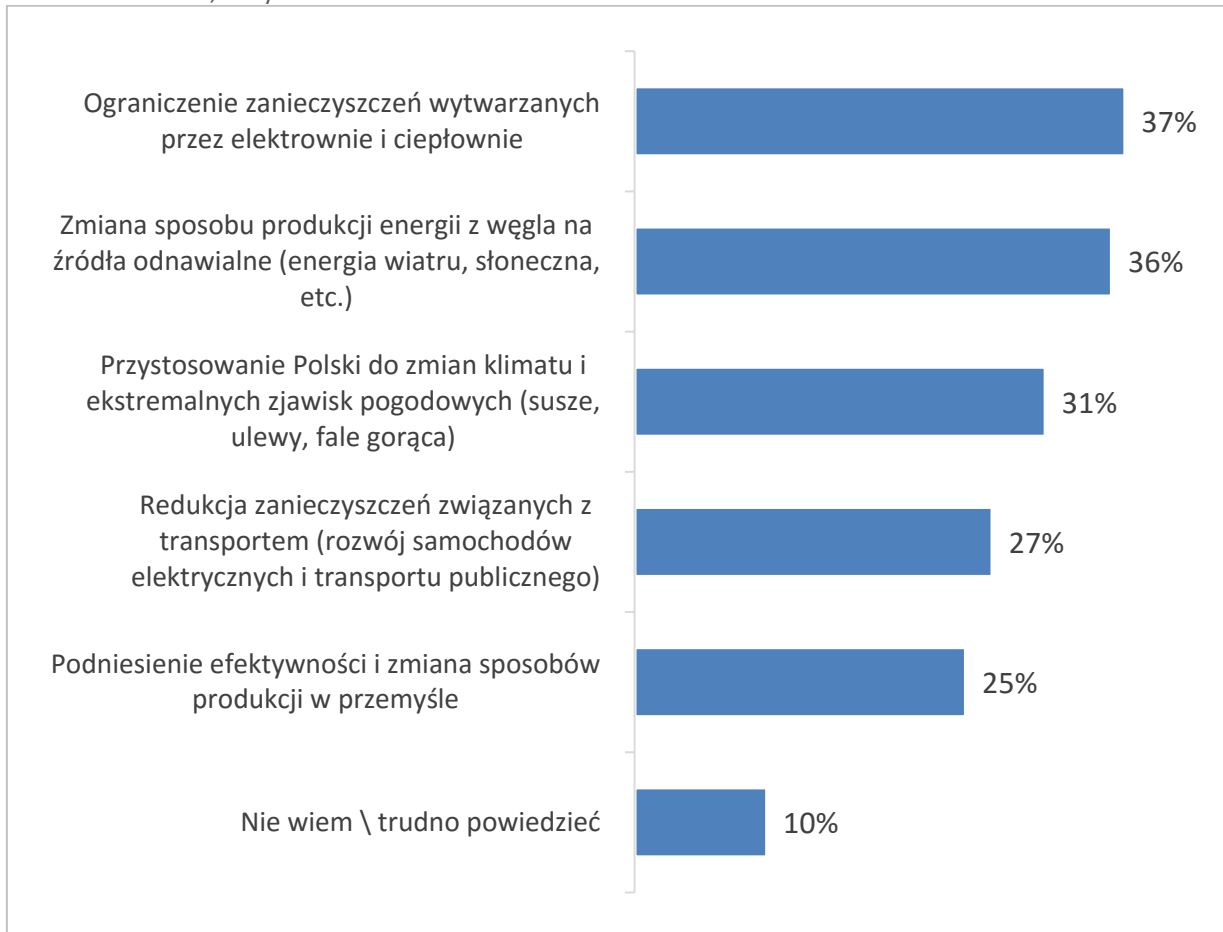
Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	PIS	PO	SLD	Kukiz '15
Zapewnienie niskich cen energii	49%	49%	48%	30%-	49%
Rozwój odnawialnych źródeł energii (energia wiatru, słońca, etc.)	34%	32%	39%	18%-	28%
Oszczędność energii (przez przemysł i gospodarstwa domowe)	28%	29%	33%	13%-	22%
Wzrost gospodarczy bez zwiększania emisji zanieczyszczeń	20%	21%	16%	22%	28%
Badania i rozwój innowacyjnych technologii produkcji i przesyłu energii	18%	22%	22%	15%	29%
Rozwój produkcji prądu i ciepła przez obywateli za pomocą domowych urządzeń do produkcji energii (np. panele słoneczne)	18%	18%	16%	19%	26%
Utrzymanie produkcji energii z węgla	18%	23%	14%	18%	18%
Rozwój niekonwencjonalnych źródeł energii (gazu łupkowego, piasków roponośnych etc.)	14%	18%	10%	24%	26%+
Rozwój połączeń energetycznych z krajami Unii Europejskiej	14%	15%	17%	19%	16%
Zróżnicowanie kierunków dostaw energii i surowców energetycznych (z jakich krajów kupujemy)	13%	15%	15%	12%	11%
Rozwój energetyki atomowej	11%	11%	17%+	4%-	15%
Nie wiem/trudno powiedzieć	9%	4%-	8%	12%	2%-

Zapytani o najważniejsze kierunki polityki klimatycznej, ankietowani najczęściej wskazywali konieczność ograniczenia zanieczyszczeń emitowanych przez elektrownie i ciepłownie oraz zmianę modelu energetycznego z opartego na węglu na oparty na źródłach odnawialnych.

Wykres 13: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

Przekonanie o konieczności odejścia od węgla na rzecz rozwoju energetyki odnawialnej było nieco częstsze wśród mężczyzn niż kobiet.

Tabela 15: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski? Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Zmiana sposobu produkcji energii z węgla na źródła odnawialne (energia wiatru, słoneczna, etc.)	36%	40%+	33%-

Osoby pomiędzy 40 a 59 rokiem życia częściej wskazywały na konieczność podniesienia efektywności i zmianę sposobów produkcji w przemyśle. Wśród osób powyżej 60-tego roku życia przekonanie o konieczności zmiany sposobu produkcji energii z węgla na źródła odnawialne, było mniej popularne niż wśród innych grup wiekowych.

Tabela 16: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Zmiana sposobu produkcji energii z węgla na źródła odnawialne (energia wiatru, słoneczna, etc.)	36%	35%	40%	39%	26%-
Podniesienie efektywności i zmiana sposobów produkcji w przemyśle	25%	15%-	26%	30%+	22%
Nie wiem/trudno powiedzieć	10%	15%+	9%	6%-	12%

Osoby z wykształceniem wyższym za najważniejsze kierunki polityki klimatycznej częściej uznawały ograniczenie zanieczyszczeń wytwarzanych przez elektrownie i ciepłownie oraz podniesienie efektywności i zmianę sposobów produkcji w przemyśle.

Tabela 17: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Ograniczenie zanieczyszczeń wytwarzanych przez elektrownie i ciepłownie	37%	35%	35%	47%+
Podniesienie efektywności i zmiana sposobów produkcji w przemyśle	25%	21%-	27%	34%+
Nie wiem/trudno powiedzieć	10%	12%+	8%	6%

Osoby mieszkające na terenach wiejskich częściej niż inni badani podkreślali konieczność przystosowania Polski do zmian klimatu. Mieszkańcy największych miast częściej natomiast wskazywali na konieczność redukcji zanieczyszczeń z sektora transportu oraz konieczność podniesienia efektywności produkcji przemysłowej.

Tabela 18: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Przystosowanie Polski do zmian klimatu i ekstremalnych zjawisk pogodowych (susze, ulewy, fale gorąca)	31%	36%+	30%	24%-	27%
Redukcja zanieczyszczeń związanych z transportem (rozwój samochodów elektrycznych i transportu publicznego)	27%	25%	24%	27%	38%+
Podniesienie efektywności i zmiana sposobów produkcji w przemyśle	25%	23%	22%	24%	42%+

Zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości rzadziej wskazywali na potrzebę ograniczenia zanieczyszczeń z sektora transportu oraz nieco częściej opowiadali się za podniesieniem efektywności i zmianami sposobów produkcji w przemyśle.

Tabela 19: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

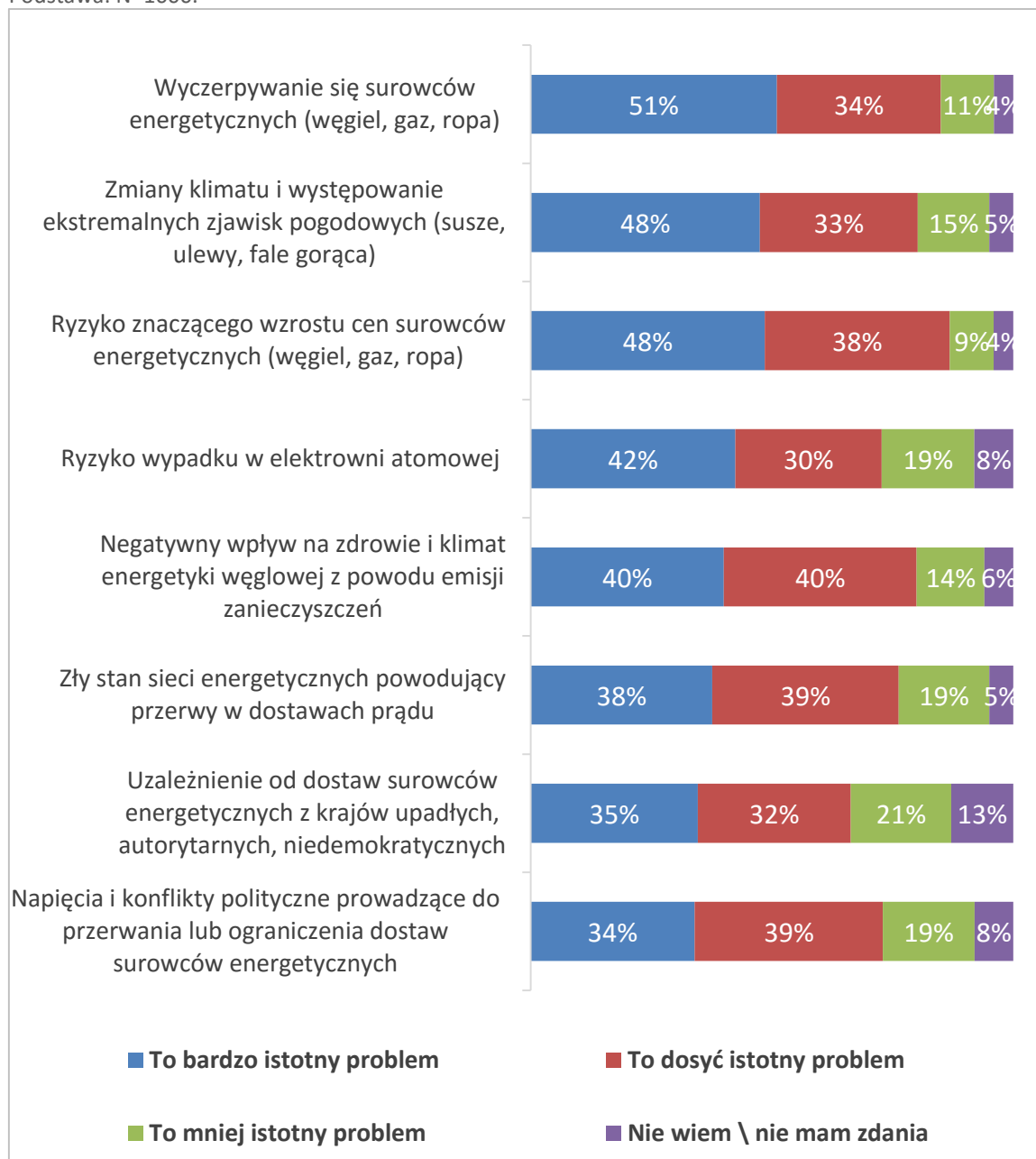
Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Redukcja zanieczyszczeń związanych z transportem (rozwój samochodów elektrycznych i transportu publicznego)	27%	19%-	31%	28%	27%
Podniesienie efektywności i zmiana sposobów produkcji w przemyśle	25%	30%+	20%	27%	27%
Nie wiem/trudno powiedzieć	10%	6%-	7%	10%	4%

Respondenci zapytani o najistotniejsze problemy w dziedzinie energetyki, za problemy „bardzo istotne” najczęściej uznawali „wyczerpywanie się surowców energetycznych”, „zmiany klimatu i występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych” oraz „ryzyko znaczącego wzrostu cen surowców energetycznych”. Najmniej ankietowanych za istotne problemy uznało „uzależnienie od dostaw surowców energetycznych z krajów niedemokratycznych” oraz „napięcia i konflikty polityczne prowadzące do przerwania lub ograniczenia dostaw surowców”.

Wykres 14: Proszę podzielić poniższe problemy na grupy...

Podstawa: N=1000.

Zmiany klimatu i występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz napięcia i konflikty polityczne prowadzące do przerwania lub ograniczenia dostaw surowców energetycznych, częściej wymieniane były przez kobiety niż mężczyźni.

Tabela 20. Proszę podzielić poniższe problemy na grupy...

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, średnia na skali 1-3, gdzie 3=bardzo istotny problem, 1=mniej istotny problem.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Zmiany klimatu i występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych (susze, ulewy, fale gorąca)	2.34	2.28-	2.41+
Napięcia i konflikty polityczne prowadzące do przerwania lub ograniczenia dostaw surowców energetycznych	2.16	2.10-	2.21+

Najmłodszy respondenci (do 24 roku życia) częściej niż inni do najbardziej istotnych problemów zaliczali negatywny wpływ energetyki węglowej na zdrowie i klimat. Najstarsi respondenci (powyżej 60-tego roku życia) rzadziej natomiast obawiali się uzależnienia od dostaw surowców energetycznych z krajów upadłych, autorytarnych i niedemokratycznych.

Tabela 21. Proszę podzielić poniższe problemy na grupy...

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, średnia na skali 1-3, gdzie 3=bardzo istotny problem, 1=mniej istotny problem.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Negatywny wpływ na zdrowie i klimat energetyki węglowej z powodu emisji zanieczyszczeń	2.28	2.39+	2.27	2.25	2.27
Napięcia i konflikty polityczne prowadzące do przerwania lub ograniczenia dostaw surowców energetycznych	2.16	2.17	2.24+	2.09	2.13
Uzależnienie od dostaw surowców energetycznych z krajów upadłych, autorytarnych, niedemokratycznych	2.16	2.16	2.19	2.20	2.03-

Ankietowani z miast do 100 tys. mieszkańców częściej niż inni uznawali wyczerpywanie się surowców energetycznych za istotny problem. Podczas gdy osoby mieszkające w aglomeracjach powyżej 500 tys. mieszkańców rzadziej niż inni za istotne problemy uznawały ryzyko wypadku w elektrowni atomowej oraz napięcia polityczne mogące oprowadzić do ograniczeń w imporcie surowców, mieszkańcy miast średniej wielkości właśnie te dwie kwestie częściej niż inni uznawali za ważne.

Tabela 22. Proszę podzielić poniższe problemy na grupy...

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, średnia na skali 1-3, gdzie 3=bardzo istotny problem, 1=mniej istotny problem.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Wyczerpywanie się surowców energetycznych (węgiel, gaz, ropa)	2.42	2.39	2.49+	2.39	2.36
Ryzyko znaczącego wzrostu cen surowców energetycznych (węgiel, gaz, ropa)	2.41	2.38	2.48+	2.41	2.30
Negatywny wpływ na zdrowie i klimat energetyki węglowej z powodu emisji zanieczyszczeń	2.28	2.21-	2.34	2.27	2.38
Ryzyko wypadku w elektrowni atomowej	2.25	2.27	2.25	2.38+	1.99-
Napięcia i konflikty polityczne prowadzące do przerwania lub ograniczenia dostaw surowców energetycznych	2.16	2.10	2.22	2.29+	2.00-
Uzależnienie od dostaw surowców energetycznych z krajów upadłych, autorytarnych, niedemokratycznych	2.16	2.18	2.22	1.99-	2.15

Sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej rzadziej niż inni za istotne problemy uznawali wyczerpywanie się surowców energetycznych i ryzyko wypadku w elektrowni atomowej. Z kolei zwolennicy ugrupowania Kukiz'15 rzadziej niż inni byli zdania, że istotnym problemem jest zły stan sieci energetycznych. Sympatycy Platformy Obywatelskiej nieco rzadziej podzielali pogląd, że ryzyko wypadku w elektrowni atomowej to istotny problem.

Tabela 23. Proszę podzielić poniższe problemy na grupy...

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, średnia na skali 1-3, gdzie 3=bardzo istotny problem, 1=mniej istotny problem.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Wyczerpywanie się surowców energetycznych (węgiel, gaz, ropa)	2.42	2.47	2.30	2.17-	2.31
Ryzyko wypadku w elektrowni atomowej	2.25	2.23	2.11-	1.89-	2.20
Zły stan sieci energetycznych powodujący przerwy w dostawach prądu	2.20	2.17	2.20	2.24	1.96-

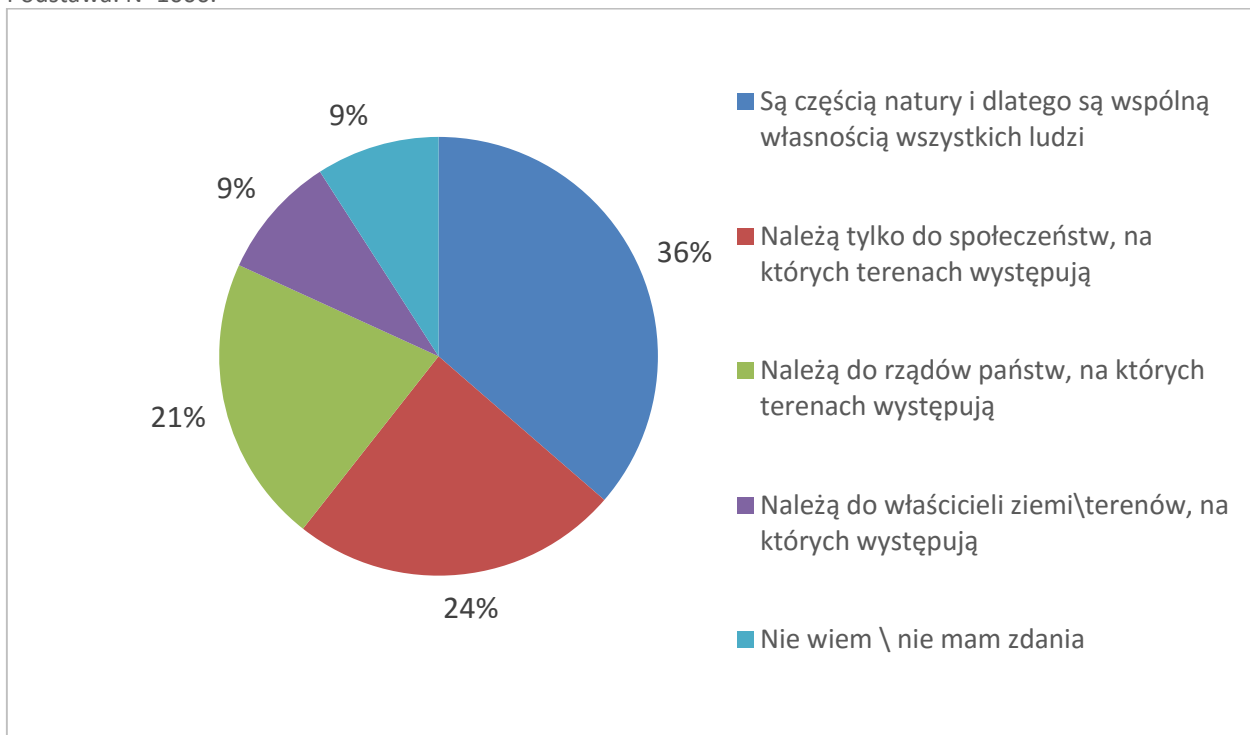
Wykształcenie nie różnicowało odpowiedzi badanych w tej kwestii.

6. Percepcja i postawy dotyczące własności surowców i systemów energetycznych.

Większość badanych była zdania, że nieodnawialne surowce energetyczne, takie jak ropa, gaz ziemny i węgiel, są wspólną własnością wszystkich ludzi. Co czwarty ankietowany uważał, że należą one do społeczeństw zamieszkujących dany teren, a co piąty, że są własnością rządów państw, na których terenach występują.

Wykres 15: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Podstawa: N=1000.

Najstarsi respondenci częściej byli zdania, że paliwa kopalne są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi. Z kolei młodszy ankietowani częściej uważali, że należą one do właścicieli terenów, na których występują.

Tabela 24: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi	36%	38%	31%-	37%	43%+
Należą tylko do społeczeństw, na których terenach występują	24%	19%	26%	24%	24%
Należą do rządów państw, na których terenach występują	21%	15%-	22%	23%	19%
Należą do właścicieli ziemi/terenów, na których występują	9%	15%+	12%+	6%-	5%-
Nie wiem/nie mam zdania	9%	13%	8%	9%	9%

Osoby o wykształceniu podstawowym lub zawodowym nieznacznie częściej uważały, że nieodnawialne zasoby energetyczne należą do rządów państw, na których terenach występują.

Tabela 25: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi	36%	36%	38%	34%
Należą tylko do społeczeństw, na których terenach występują	24%	22%	26%	29%
Należą do rządów państw, na których terenach występują	21%	24%+	18%	19%
Należą do właścicieli ziemi/terenów, na których występują	9%	9%	10%	10%
Nie wiem/nie mam zdania	9%	10%	9%	7%

Zwolennicy ugrupowania Kukiz'15 znacznie częściej niż reszta respondentów uważali, że zasoby nieodnawialne należą do rządów państw, na których terenach występują.

Tabela 26: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

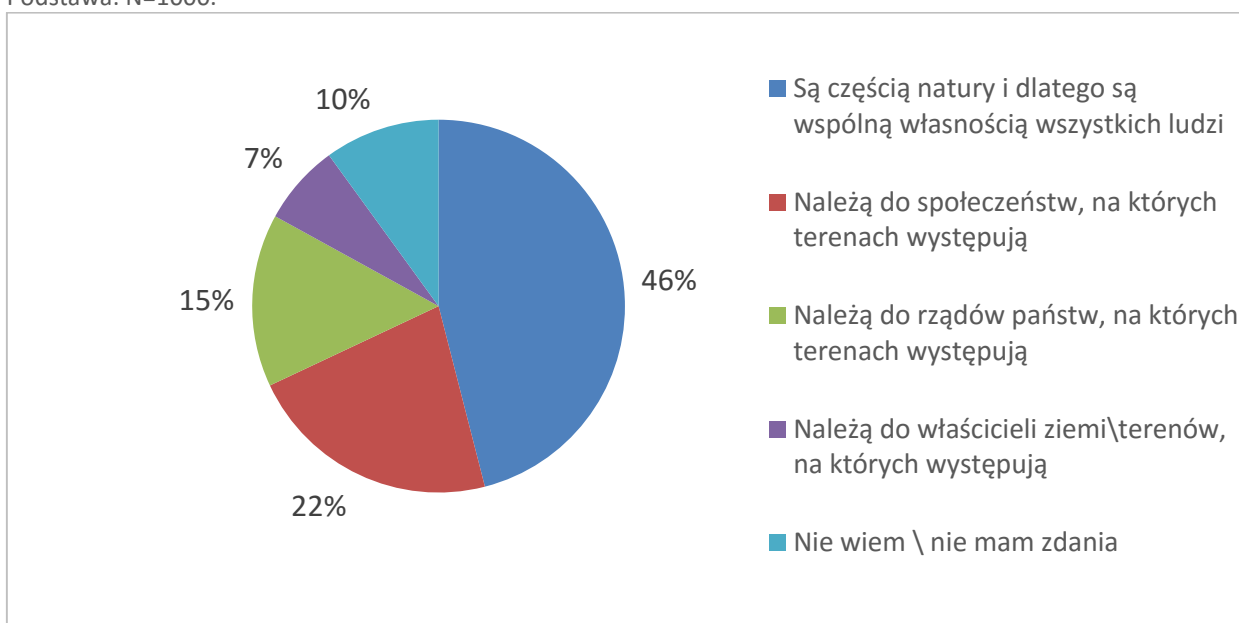
	Cała próba	PIS	PO	SLD	Kukiz '15
Są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi	36%	35%	41%	25%	32%
Należą tylko do społeczeństw, na których terenach występują	24%	25%	24%	39%	12%-
Należą do rządów państw, na których terenach występują	21%	23%	22%	22%	40%+
Należą do właścicieli ziemi/terenów, na których występują	9%	9%	8%	4%	11%
Nie wiem/nie mam zdania	9%	8%	5%-	10%	6%

Płeć w tym przypadku nie różnicowała opinii badanych.

W przypadku odnawialnych zasobów energetycznych, opinia, że są one wspólną własnością wszystkich ludzi była bardziej rozpowszechniona niż w przypadku zasobów nieodnawialnych. Prawie połowa respondentów uważała, że zasoby odnawialne są wspólną własnością wszystkich ludzi. Jednocześnie 22% badanych było zdania, że zasoby odnawialne należą do społeczeństw, na których terenach występują.

Wykres 16: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Podstawa: N=1000.

Mężczyźni nieznacznie częściej niż kobiety uważali, że odnawialne zasoby energetyczne należą do społeczeństw, na których terenach występują.

Tabela 27: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi	46%	45%	47%
Należą do społeczeństw, na których terenach występują	22%	24%+	19%-
Należą do rządów państw, na których terenach występują	15%	13%	16%
Należą do właścicieli ziemi/terenów, na których występują	7%	8%	7%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	9%	11%

Najmłodszy ankietowany (do 24 roku życia) częściej niż inni byli zdania, że odnawialne zasoby energetyczne są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi.

Tabela 28: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi	46%	53%	45%	46%	45%
Należą do społeczeństw, na których terenach występują	22%	15%-	20%	23%	25%
Należą do rządów państw, na których terenach występują	15%	12%	15%	15%	16%
Należą do właścicieli ziemi/terenów, na których występują	7%	8%	10%	6%	5%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	12%	10%	10%	9%

Osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym nieco rzadziej niż inne grupy podzielały opinię, że odnawialne zasoby energetyczne należą do społeczeństw, na których terenach występują.

Tabela 29: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi	46%	48%	43%	48%
Należą do społeczeństw, na których terenach występują	22%	19%-	25%	25%
Należą do rządów państw, na których terenach występują	15%	16%	14%	12%
Należą do właścicieli ziemi/terenów, na których występują	7%	7%	8%	7%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	10%	11%	8%

Mieszkańcy terenów wiejskich rzadziej niż osoby mieszkające w miastach podzielały opinię, że odnawialne zasoby energetyczne są wspólną własnością wszystkich ludzi.

Tabela 30: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi	46%	42%-	48%	47%	55%
Należą do społeczeństw, na których terenach występują	22%	22%	19%	25%	22%
Należą do rządów państw, na których terenach występują	15%	18%	13%	11%	16%
Należą do właścicieli ziemi/terenów, na których występują	7%	9%	7%	6%	1%-
Nie wiem/nie mam zdania	10%	9%	12%	11%	7%

Zwolennicy ugrupowania Kukiz'15 częściej uważali, że zasoby odnawialne są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi. Sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej częściej natomiast skłaniali się ku opinii, że zasoby odnawialne należą do społeczeństw, na których terenach występują.

Tabela 31: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

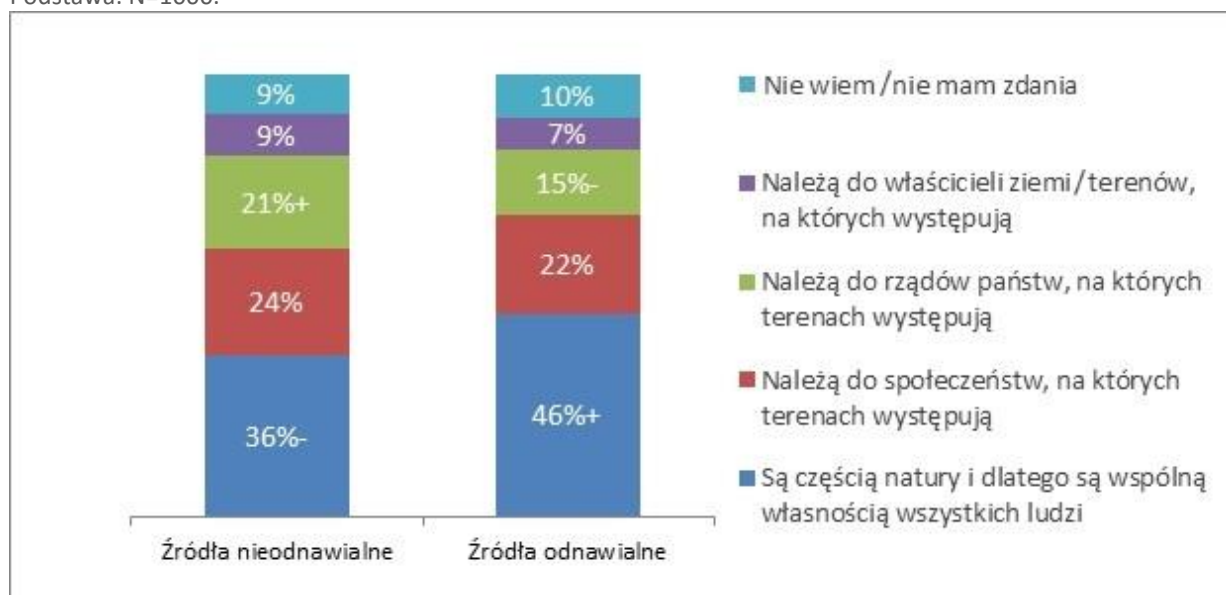
	Cała próba	PIS	PO	SLD	Kukiz '15
Są częścią natury i dlatego są wspólną własnością wszystkich ludzi	46%	47%	52%	26%-	59%+
Należą do społeczeństw, na których terenach występują	22%	24%	22%	38%+	14%
Należą do rządów państw, na których terenach występują	15%	14%	15%	18%	15%
Należą do właścicieli ziemi/terenów, na których występują	7%	9%	5%	9%	5%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	6%-	5%-	10%	6%

Porównując opinie respondentów na temat własności odnawialnych i nieodnawialnych zasobów energetycznych, zauważalne są następujące różnice:

- ankietowani istotnie częściej byli zdania, że zasoby odnawialne są wspólną własnością wszystkich ludzi;
- ankietowani istotnie częściej byli zdania, że zasoby nieodnawialne należą do rządów państw, na których terenach występują.

Wykres 17: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?

Podstawa: N=1000.

Na pytanie, kto powinien decydować o sposobach wykorzystania zasobów nieodnawialnych, większość ankietowanych była zdania, że powinny być to rządy państw lub społeczeństwa.

Wykres 18: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania (możliwość wybrania kilku odpowiedzi).

Przekonanie, że o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych powinny decydować przede wszystkim rządy państw, na których terenach zasoby występują, było bardziej powszechne wśród ankietowanych powyżej 40-tego roku życia. Młodszy respondenci częściej byli zdania, że o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów powinni decydować właściciele terenów, na których zasoby występują.

Tabela 32: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania (możliwość wybrania kilku odpowiedzi).

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Rządy państw, na których terenach występują	41%	30%-	38%	45%+	46%+
Spółeczeństwa	37%	36%	36%	39%	34%
Właściciele ziemi/terenów, na których występują	17%	24%+	21%+	15%	11%-
Firmy i przedsiębiorstwa prywatne zajmujące się ich wydobyciem, przetwarzaniem i sprzedażą	9%	12%	10%	8%	7%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	13%	9%	10%	11%

Mieszkańcy aglomeracji powyżej 500 tys. mieszkańców najczęściej podzielali opinię, że o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych powinny decydować społeczeństwa.

Tabela 33: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania (możliwość wybrania kilku odpowiedzi).

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Rządy państw, na których terenach występują	41%	43%	40%	39%	41%
Społeczeństwa	37%	35%	33%	40%	48%+
Właściciele ziemi/terenów, na których występują	17%	18%	16%	16%	24%
Firmy i przedsiębiorstwa prywatne zajmujące się ich wydobyciem, przetwarzaniem i sprzedażą	9%	12%+	6%-	7%	8%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	8%	14%+	10%	9%

Sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej nieznacznie rzadziej niż sympatycy innych partii byli zdania, że o wykorzystaniu nieodnawialnych zasobów energetycznych decydować powinny społeczeństwa.

Tabela 34: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania (możliwość wybrania kilku odpowiedzi).

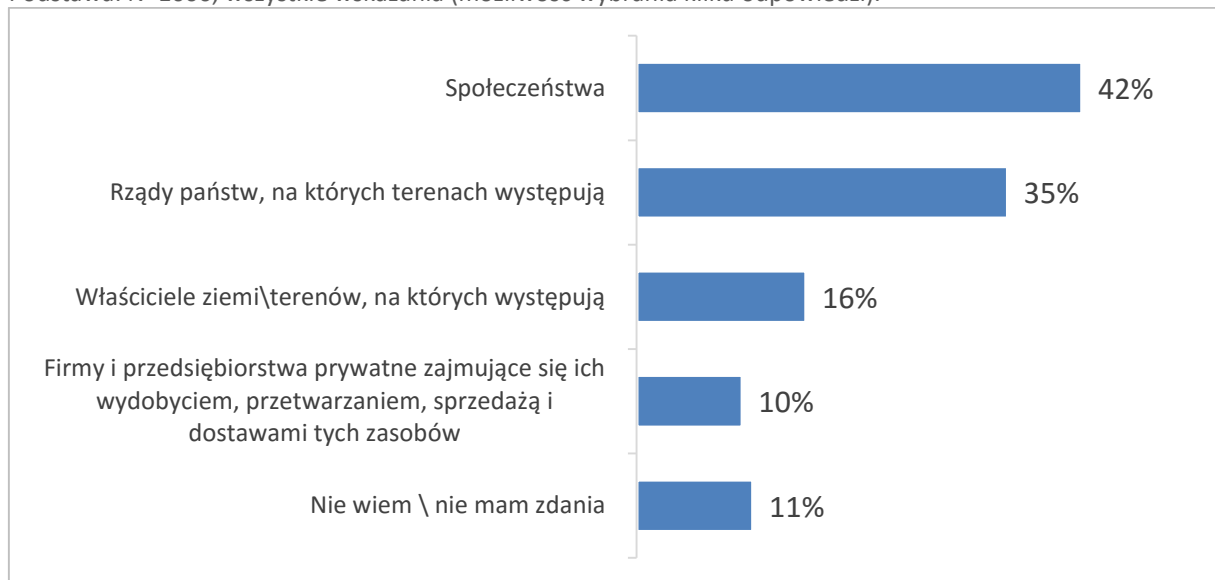
	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Rządy państw, na których terenach występują	41%	44%	47%	56%	43%
Społeczeństwa	37%	39%	42%	21%-	42%
Właściciele ziemi/terenów, na których występują	17%	21%	12%	10%	23%
Firmy i przedsiębiorstwa prywatne zajmujące się ich wydobyciem, przetwarzaniem i sprzedażą	9%	10%	8%	6%	9%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	7%	7%	10%	8%

Ani płeć ani wykształcenie badanych nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

W przypadku zasobów odnawialnych większość ankietowanych była zdania, że o ich wykorzystaniu decydować powinny społeczeństwa. Opinia, że decydować powinny rządy uplasowała się na drugim miejscu.

Wykres 19: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania odnawialnych zasobów energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia wodna, biomasa?

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania (możliwość wybrania kilku odpowiedzi).

Opinia, że o sposobach wykorzystania zasobów odnawialnych powinny decydować społeczeństwa, była szczególnie popularna wśród mieszkańców największych aglomeracji (powyżej 500 tys. mieszkańców). Najrzadziej zgadzali się z nią mieszkańcy terenów wiejskich.

Tabela 35: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania odnawialnych zasobów energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia wodna, biomasa?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania (możliwość wybrania kilku odpowiedzi).

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Społeczeństwa	42%	38%-	41%	47%	54%+
Rządy państw, na których terenach występują	35%	37%	32%	34%	35%
Właściciele ziemi/terenów, na których występują	16%	17%	15%	13%	24%
Firmy i przedsiębiorstwa prywatne zajmujące się ich wydobyciem, przetwarzaniem, sprzedażą i dostawami tych zasobów	10%	10%	10%	9%	9%
Nie wiem/nie mam zdania	11%	11%	12%	11%	6%-

Zwolennicy Sojuszu Lewicy Demokratycznej częściej niż sympatycy innych partii podzielali opinię, że o sposobach wykorzystania zasobów odnawialnych powinny decydować rządy państw, na których terenach zasoby występują. Zwolennicy Platformy Obywatelskiej częściej byli zdania, że decyzje o wykorzystaniu zasobów odnawialnych podejmować powinny społeczeństwa.

Tabela 36: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania odnawialnych zasobów energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia wodna, biomasa?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania (możliwość wybrania kilku odpowiedzi).

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Spółeczeństwa	42%	45%	54%+	20%-	53%
Rządy państw, na których terenach występują	35%	38%	32%	57%+	31%
Właściciele ziem/terenów, na których występują	16%	17%	16%	19%	22%
Firmy i przedsiębiorstwa prywatne zajmujące się ich wydobyciem, przetwarzaniem, sprzedażą i dostawami tych zasobów	10%	11%	12%	9%	11%
Nie wiem/nie mam zdania	11%	7%-	5%-	10%	6%

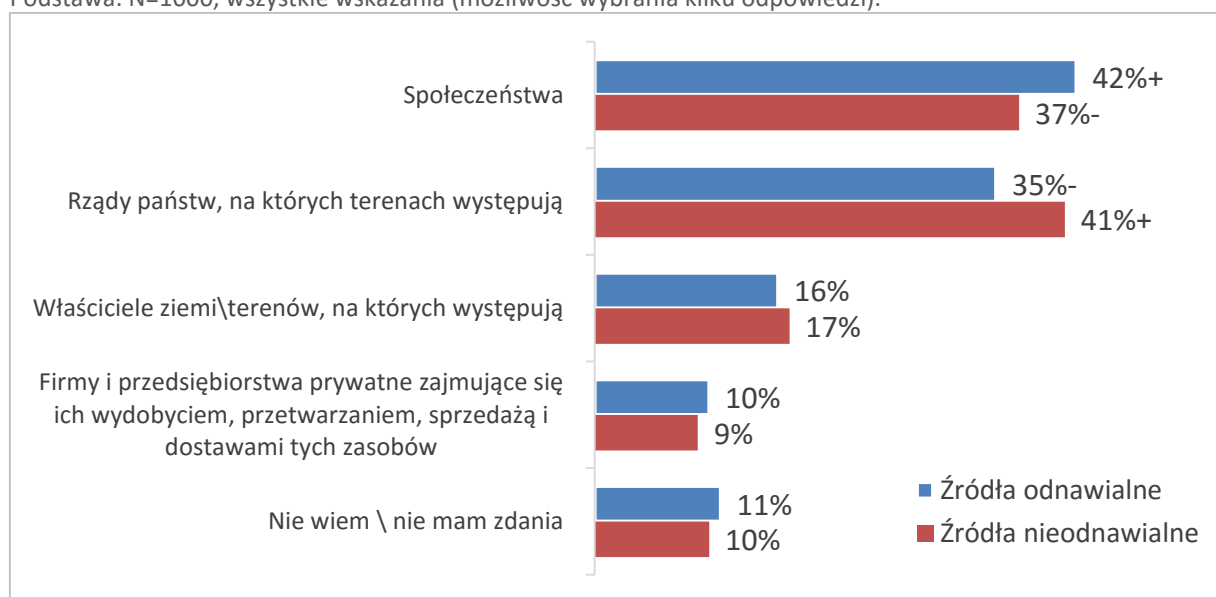
Płeć, wiek ani wykształcenie badanych nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Porównując opinie respondentów na temat podmiotów, które powinny decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych i odnawialnych zasobów energetycznych, zauważalne są następujące różnice:

- ankietowani częściej byli zdania, że o sposobach wykorzystania zasobów odnawialnych decydować powinny społeczeństwa;
- ankietowani częściej byli zdania, że o sposobach wykorzystania zasobów nieodnawialnych decydować powinny rządy państw, na których terenach zasoby występują.

Wykres 20: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania odnawialnych zasobów energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia wodna, biomasa? Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?

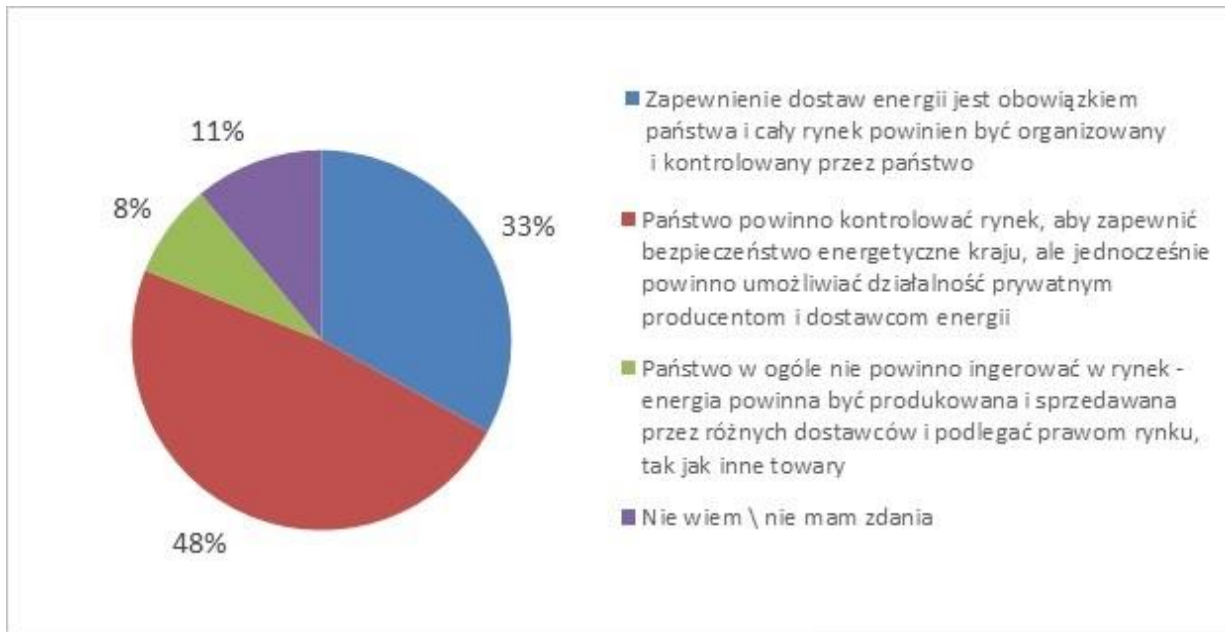
Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania (możliwość wybrania kilku odpowiedzi).

Zdaniem co trzeciego ankietowanego zapewnienie dostaw energii jest obowiązkiem państwa, które powinno mieć nad rynkiem energii całkowitą kontrolę. Prawie połowa respondentów zgodziła się ze stwierdzeniem, że państwo powinno kontrolować rynek energii, aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne kraju, ale jednocześnie powinno umożliwiać działalność prywatnym producentom i dostawcom energii. Z opinią, że państwo nie powinno w ogóle ingerować w rynek energii, a energia powinna podlegać prawom rynku tak jak inne towary, zgodziło się 8% badanych.

Wykres 21: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat roli Państwa w rynku energii?

Podstawa: N=1000.

Ankietowani z wykształceniem wyższym częściej byli zdania, że państwo powinno kontrolować rynek, aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne kraju, ale jednocześnie powinno umożliwiać działalność prywatnym producentom i dostawcom energii.

Tabela 37: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat roli Państwa w rynku energii?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Zapewnienie dostaw energii jest obowiązkiem państwa i cały rynek powinien być organizowany i kontrolowany przez państwo.	33%	33%	35%	27%
Państwo powinno kontrolować rynek, aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne kraju, ale jednocześnie powinno umożliwiać działalność prywatnym producentom i dostawcom energii.	48%	47%	45%	62%+
Państwo w ogóle nie powinno ingerować w rynek - energia powinna być produkowana i sprzedawana przez różnych dostawców i podlegać prawom rynku, tak jak inne towary.	8%	8%	8%	7%
Nie wiem/nie mam zdania	11%	11%	12%	4%-

Preferencje polityczne nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Tabela 38: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat roli Państwa w rynku energii?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Zapewnienie dostaw energii jest obowiązkiem państwa i cały rynek powinien być organizowany i kontrolowany przez państwo.	33%	35%	35%	23%	44%
Państwo powinno kontrolować rynek, aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne kraju, ale jednocześnie powinno umożliwiać działalność prywatnym producentom i dostawcom energii.	48%	50%	44%	54%	44%
Państwo w ogóle nie powinno ingerować w rynek - energia powinna być produkowana i sprzedawana przez różnych dostawców i podlegać prawom rynku, tak jak inne towary.	8%	8%	11%	11%	5%
Nie wiem/nie mam zdania	11%	7%-	9%	12%	7%

Płeć, wiek ani wielkość miejscowości zamieszkania nie różnicowały odpowiedzi w tej kwestii.

System, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo, oceniony został przez badanych, jako najbardziej sprzyjający bezpieczeństwu Polski.

Model zapewniający najniższe ceny energii to w opinii 36% ankietowanych taki, w którym na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Zdaniem 34% badanych najniższe ceny zapewnia system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy prywatne, konkurując ze sobą.

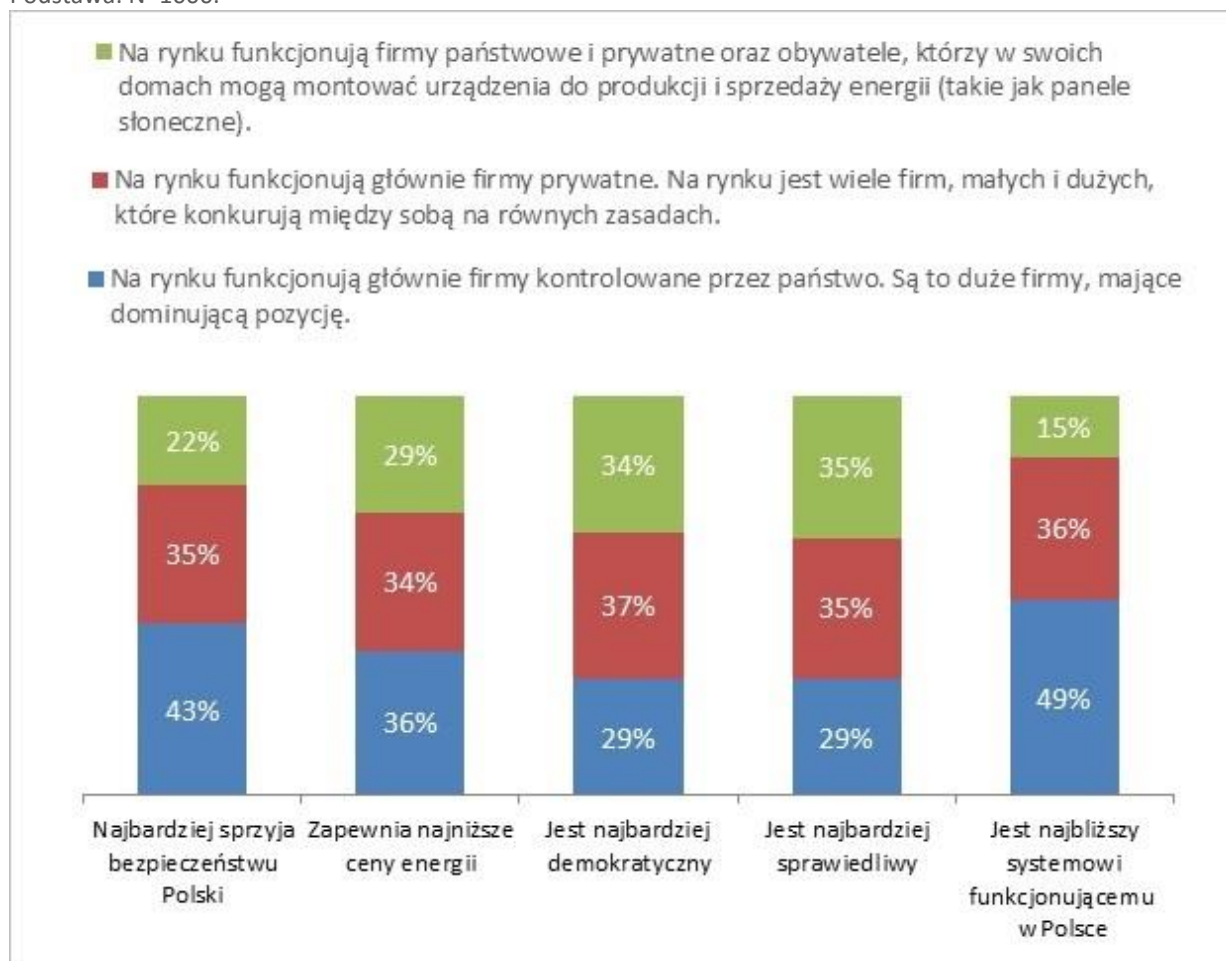
Jako najbardziej demokratyczny, ankietowani wskazali system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy prywatne, małe i duże, konkurując ze sobą.

Jako najbardziej sprawiedliwy jednakowa liczba badanych wskazała system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy prywatne oraz system, w którym na rynku energii funkcjonują firmy państwowe, prywatne i obywatele.

Prawie połowa ankietowanych zgodziła się z opinią, że system, w którym na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo, jest najbliższy systemowi obecnie funkcjonującemu w Polsce.

Wykres 22: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem...?

Podstawa: N=1000.

Osoby powyżej 60-tego roku życia oraz mieszkańcy terenów wiejskich nieznacznie częściej byli zdania, że bezpieczeństwu Polski najbardziej sprzyja system, w którym na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne.

Tabela 39: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja bezpieczeństwu Polski?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	43%	44%	42%	45%	38%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	35%	34%	34%	33%	42%+
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	22%	22%	24%	22%	21%

Tabela 40: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja bezpieczeństwu Polski?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	43%	39%	44%	45%	46%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	35%	40%+	34%	30%	31%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	22%	21%	23%	24%	23%

Preferencje polityczne nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Tabela 41: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja bezpieczeństwu Polski?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	43%	37%	41%	51%	40%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	35%	39%	38%	29%	34%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	22%	24%	21%	20%	26%

Płeć ani wykształcenie nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Mieszkańcy największych aglomeracji (powyżej 500 tys. mieszkańców) i mieszkańcy terenów wiejskich, częściej niż pozostali respondenci byli zdania, że niskim cenom energii najbardziej sprzyja system, w którym na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Mieszkańcy małych i średnich miast częściej skłaniali się ku opinii, że najniższe ceny zapewnia system, w którym na rynku funkcjonują firmy państwowe, prywatne, oraz obywatele produkujący energię w przydomowych elektrowniach.

Tabela 42: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja niskim cenom energii?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	36%	41%+	32%-	28%-	46%+
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	34%	35%	32%	35%	37%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	29%	24%-	36%+	38%+	17%-

Płeć, wiek, wykształcenie oraz preferencje polityczne nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Tabela 43: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja niskim cenom energii?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	PIS	PO	SLD	Kukiz '15
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	36%	40%	37%	32%	43%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	34%	36%	34%	33%	28%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	29%	24%	29%	35%	28%

Osoby w wieku 25-39 lat nieznacznie częściej były zdania, że system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy prywatne, które konkurują ze sobą na równych zasadach, jest najbardziej demokratyczny.

Tabela 44: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbardziej demokratyczny?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	29%	26%	26%	30%	33%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	37%	40%	43%+	33%	33%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	34%	34%	31%	37%	34%

Osoby z wyższym wykształceniem rzadziej uważały, że system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy państwowe, jest najbardziej demokratyczny.

Tabela 45: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbardziej demokratyczny?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	29%	31%	28%	20% -
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	37%	37%	36%	39%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	34%	32%	35%	40%

Mieszkańcy średniej wielkości miast (100-499 tys. mieszkańców) rzadziej niż inni uważali, że system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy prywatne, jest najbardziej demokratyczny.

Tabela 46: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbardziej demokratyczny?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	29%	28%	28%	32%	31%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	37%	40%	35%	31% -	43%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	34%	31%	38%	37%	26%

Płeć ani preferencje polityczne nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Tabela 47: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbardziej demokratyczny?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	29%	30%	32%	39%	28%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	37%	35%	33%	32%	36%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii.	34%	35%	36%	29%	36%

Osoby z wykształceniem wyższym za najbardziej sprawiedliwy uważały system, w którym na rynku energii funkcjonują zarówno firmy państwowe, prywatne, jak i obywatele produkujący energię w swoich domach. Osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym nie miały jasno określonych opinii.

Tabela 48: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprawiedliwy?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	29%	34%+	26%	20%-
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	35%	35%	38%	31%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii (takie jak panele słoneczne).	35%	32%-	36%	48%+

Osoby mieszkające na terenach wiejskich częściej niż inni badani za najbardziej sprawiedliwy uważali system, w którym na rynku energii funkcjonują głównie firmy prywatne, które konkurują ze sobą na różnych zasadach. Mieszkańcy średnich miast (100-499 tys. mieszkańców) za najbardziej sprawiedliwy uważali system, w którym na rynku energii obecne są firmy państwowe, prywatne oraz obywatele produkujący energię w swoich domach.

Tabela 49: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprawiedliwy? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	29%	29%	29%	26%	34%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	35%	40%+	33%	27%-	41%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii (takie jak panele słoneczne).	35%	31%-	38%	47%+	25%-

Ani płeć, ani wiek, ani preferencje polityczne nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Tabela 50: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprawiedliwy? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	29%	29%	32%	37%	24%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	35%	39%	37%	39%	30%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii (takie jak panele słoneczne).	35%	32%	31%	24%	46%

Osoby z wyższym wykształceniem rzadziej podzielały opinię, że obecnie w Polsce na rynku energii funkcjonują głównie duże firmy kontrolowane przez państwo.

Tabela 51: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbliższy systemowi funkcjonującemu w Polsce?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	49%	51%	48%	40%-
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	36%	35%	37%	39%
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii (takie jak panele słoneczne).	15%	14%	15%	20%

Opinia, że obecnie na rynku energii w Polsce funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo, była częściej podzielana przez mieszkańców średniej wielkości miast (100-499 tys. mieszkańców), rzadziej natomiast przez osoby mieszkające na terenach wiejskich.

Tabela 52: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbliższy systemowi funkcjonującemu w Polsce?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	49%	45%-	46%	61%+	53%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	36%	42%+	36%	29%-	26%-
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii (takie jak panele słoneczne).	15%	13%	18%	10%-	21%

Ani płeć, ani wiek badanych nie różnicowały w tym przypadku odpowiedzi.

Sympatycy ugrupowania Kukiz'15 rzadziej zgadzali się z opinią, że obecnie na rynku energii w Polsce funkcjonują głównie firmy prywatne.

Tabela 53: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbliższy systemowi funkcjonującemu w Polsce?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

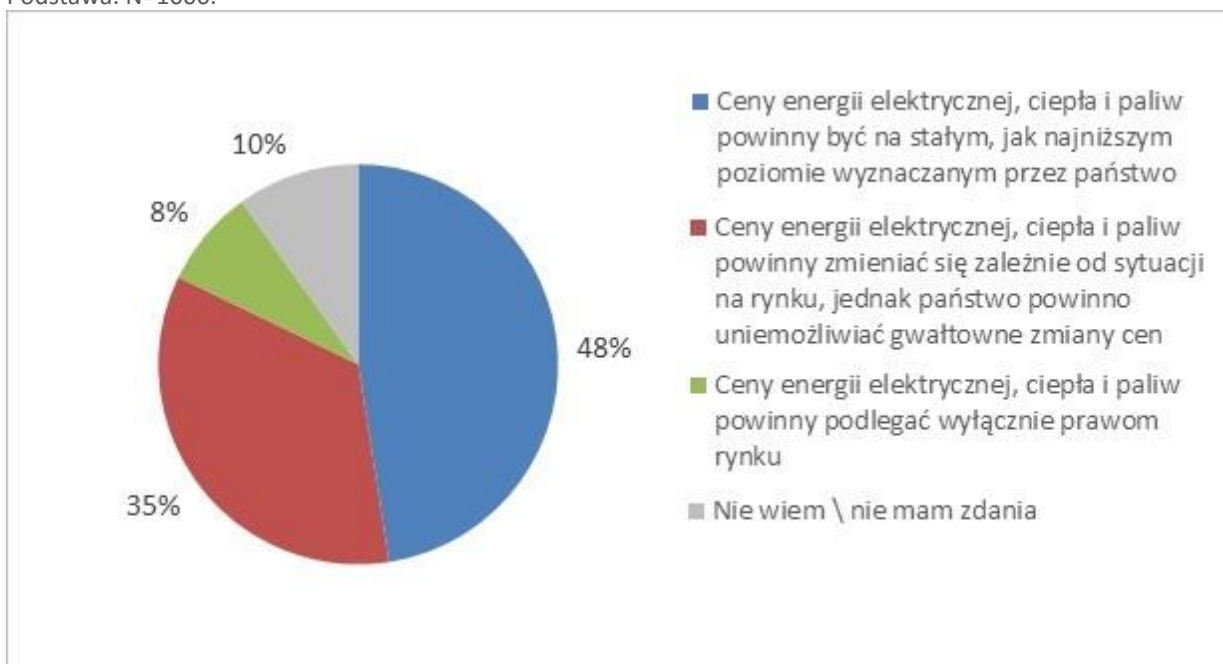
Podstawa: N=1000.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Na rynku funkcjonują głównie firmy kontrolowane przez państwo. Są to duże firmy, mające dominującą pozycję.	49%	45%	51%	45%	57%
Na rynku funkcjonują głównie firmy prywatne. Na rynku jest wiele firm, małych i dużych, które konkurują między sobą na równych zasadach.	36%	39%	31%	46%	24%-
Na rynku funkcjonują firmy państwowe i prywatne oraz obywatele, którzy w swoich domach mogą montować urządzenia do produkcji i sprzedaży energii (takie jak panele słoneczne).	15%	16%	17%	9%	19%

Większość ankietowanych była zdania, że ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny być na stałym, jak najniższym poziomie, wyznaczanym przez państwo. Ponad 1/3 badanych uważała, że ceny prądu, ciepła i paliw powinny zmieniać się zależnie od sytuacji na rynku, jednak państwo powinno uniemożliwiać gwałtowne zmiany cen. Tylko co dziesiąty respondent był zdania, że ceny energii powinny podlegać wyłącznie prawom rynku.

Wykres 23: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat cen energii elektrycznej, ciepła i paliw?

Podstawa: N=1000.

Respondenci w wieku 25-39 lat częściej niż inni podzielali pogląd, że ceny prądu, ciepła i paliw powinny podlegać wyłącznie prawom rynku.

Tabela 54: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat cen energii elektrycznej, ciepła i paliw? Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny być na stałym, jak najniższym poziomie wyznaczanym przez państwo	48%	46%	47%	50%	46%
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny zmieniać się zależnie od sytuacji na rynku, jednak państwo powinno uniemożliwiać gwałtowne zmiany cen	35%	36%	34%	36%	36%
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny podlegać wyłącznie prawom rynku	8%	5%	11%+	5%-	9%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	13%	8%	10%	9%

Pogląd, że ceny prądu, ciepła i paliw powinny zmieniać się zależnie od sytuacji na rynku, jednak państwo powinno uniemożliwiać ich gwałtowne zmiany, podzielany był częściej przez mieszkańców miast średniej wielkości (100-499 tys. mieszkańców).

Tabela 55: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat cen energii elektrycznej, ciepła i paliw? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny być na stałym, jak najniższym poziomie wyznaczanym przez państwo	48%	50%	47%	38%-	56%
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny zmieniać się zależnie od sytuacji na rynku, jednak państwo powinno uniemożliwiać gwałtowne zmiany cen	35%	34%	33%	43%+	33%
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny podlegać wyłącznie prawom rynku	8%	7%	8%	10%	7%
Nie wiem/nie mam zdania	10%	10%	11%	9%	4%-

Zwolennicy Sojuszu Lewicy Demokratycznej rządziej niż sympatycy innych partii byli zdania, że ceny prądu, ciepła i paliw powinny być na stałym poziomie, wyznaczanym przez państwo.

Tabela 56: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat cen energii elektrycznej, ciepła i paliw? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

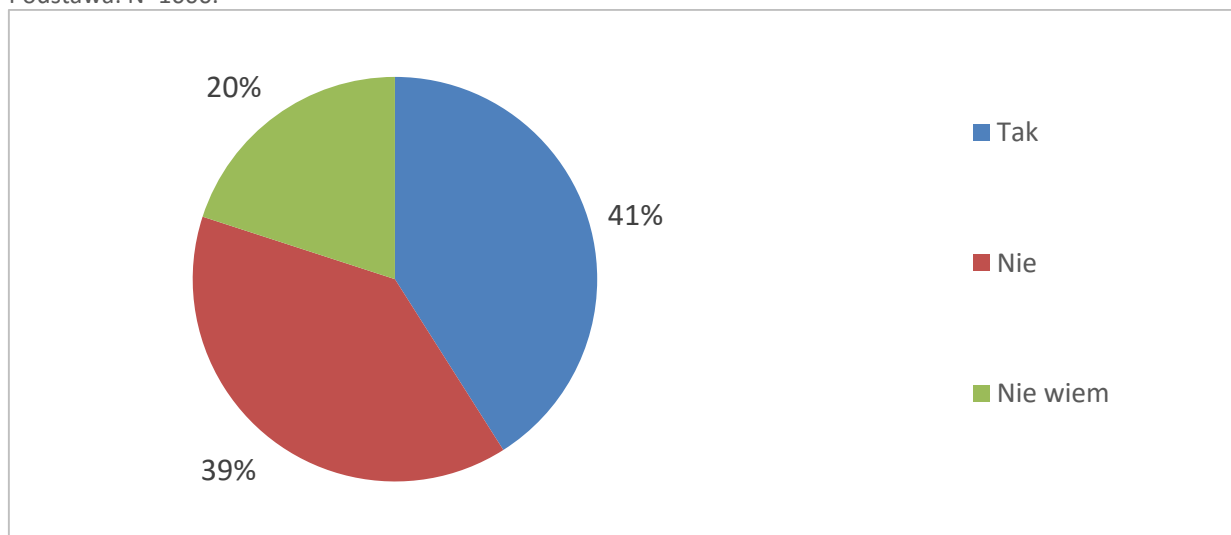
	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny być na stałym, jak najniższym poziomie wyznaczanym przez państwo	48%	50%	51%	33%-	50%
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny zmieniać się zależnie od sytuacji na rynku, jednak państwo powinno uniemożliwiać gwałtowne zmiany cen	35%	36%	35%	45%	35%
Ceny energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny podlegać wyłącznie prawom rynku	8%	8%	7%	7%	1%-
Nie wiem/nie mam zdania	10%	5%-	8%	15%	13%

Ani płeć, ani wykształcenie nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Czterech na dziesięciu mieszkańców Polski chciałoby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym. Identyczny odsetek badanych nie był tym zainteresowany. Co czwarty z badanych nie miał na ten temat wyrobionej opinii.

Wykres 24: Uważa się, że indywidualne osoby i gospodarstwa domowe będą miały coraz większy udział w produkcji energii. Czy Pan/i osobiście chciał/aby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym na Pana/i potrzeby i sprzedaż?

Podstawa: N=1000.

W najmłodszej grupie wiekowej (15-24 lata) połowa ankietowanych chciałaby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym. Najmniejsze zainteresowanie takim rozwiązaniem deklarowali badani powyżej 60-tego roku życia.

Tabela 57: Uważa się, że indywidualne osoby i gospodarstwa domowe będą miały coraz większy udział w produkcji energii. Czy Pan/i osobiście chciał/aby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym na Pana/i potrzeby i sprzedaż?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Tak	41%	50%+	44%	37%	32%-
Nie	39%	30%-	34%-	42%	51%+
Nie wiem	20%	20%	22%	21%	17%

Gotowość do produkcji energii we własnym zakresie wzrastała wraz z poziomem wykształcenia respondentów. Wśród ankietowanych z wykształceniem wyższym ponad połowa zadeklarowała chęć produkcji energii we własnym gospodarstwie domowym.

Tabela 58: Uważa się, że indywidualne osoby i gospodarstwa domowe będą miały coraz większy udział w produkcji energii. Czy Pan/i osobiście chciał/aby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym na Pana/i potrzeby i sprzedaż?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Tak	41%	38%	40%	50%+
Nie	39%	41%	39%	32%
Nie wiem	20%	21%	20%	18%

Najbardziej zainteresowani produkcją energii elektrycznej we własnym zakresie byli zwolennicy Platformy Obywatelskiej, najrzadziej taką chęć wykazywali sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

Tabela 59: Uważa się, że indywidualne osoby i gospodarstwa domowe będą miały coraz większy udział w produkcji energii. Czy Pan/i osobiście chciał/aby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym na Pana/i potrzeby i sprzedaż?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Tak	40%	44%	47%	20%-	42%
Nie	39%	45%	40%	66%+	29%
Nie wiem	20%	11%-	13%-	14%	28%

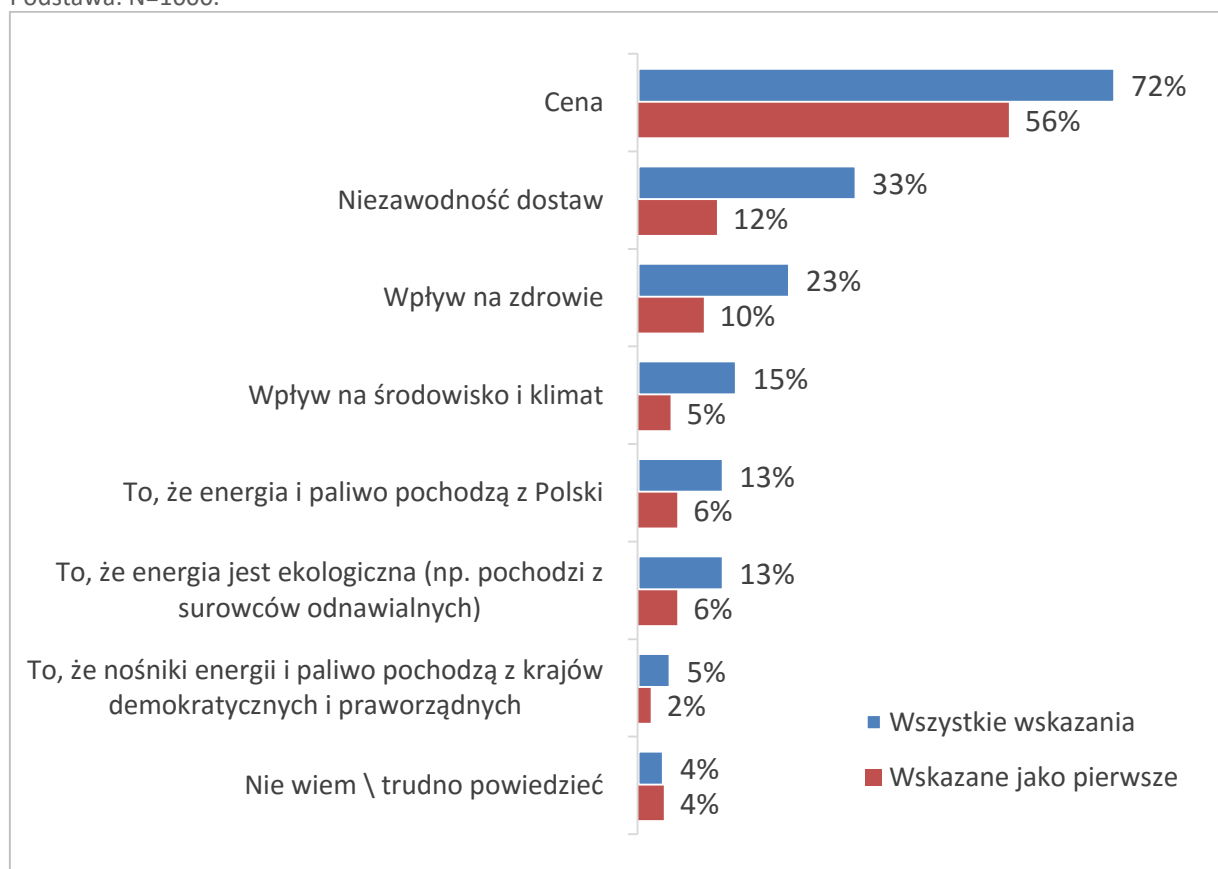
Ani płeć, ani miejsce zamieszkania nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

7. Pożądane kierunki polityki energetycznej i klimatycznej Polski.

Respondenci zapytani o czynniki, które mają dla nich największe znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliw, w zdecydowanej większości wskazali na cenę. Dla prawie 3/4 badanych jest to najważniejsze kryterium wyboru przy podejmowaniu decyzji o zakupie energii i paliw. Następne wybierane przez respondentów kryteria to niezawodność dostaw oraz wpływ na zdrowie. Stosunkowo najmniej istotne było dla respondentów pochodzenie energii i paliw (to czy pochodzą z Polski, to czy pochodzą z krajów demokratycznych, to czy pochodzą ze źródeł odnawialnych).

Wykres 25: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliw?

Podstawa: N=1000.

Podejmując decyzje o zakupie i wykorzystaniu energii i paliw, kobiety częściej niż mężczyźni deklarowały, że istotnym czynnikiem jest dla nich wpływ na zdrowie. Mężczyźni natomiast zwracali większą uwagę na to, czy energia jest ekologiczna (np. pochodzi z surowców odnawialnych).

Tabela 60: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa?

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Wpływ na zdrowie	23%	20%-	25%+
To, że energia jest ekologiczna (np. pochodzi z surowców odnawialnych)	13%	15%+	10%-

Dla najmłodszych ankietowanych (do 24-tego roku życia), bardziej niż dla innych grup wiekowych, istotnym kryterium przy podejmowaniu decyzji o zakupie i wykorzystaniu energii i paliw jest wpływ na zdrowie. Dla respondentów powyżej 60-tego roku życia ważnym czynnikiem jest z kolei to, czy energia i paliwa pochodzą z Polski. Niezawodność dostaw to kryterium wskazywane najczęściej przez respondentów w wieku 25-39 lat.

Tabela 61: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Niezawodność dostaw	33%	26%	38%+	32%	31%
Wpływ na zdrowie	23%	30%+	21%	23%	21%
To, że energia i paliwo pochodzą z Polski	13%	6%-	10%	15%	20%+

Ankietowani z wykształceniem wyższym częściej deklarowali niezawodność dostaw, jako czynnik brany przez nich pod uwagę przy zakupie energii i paliw.

Tabela 62: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Niezawodność dostaw	33%	29%-	35%	41%+

Mieszkańcy średniej wielkości miast (100-499 tys. mieszkańców) rzadziej niż mieszkańcy terenów wiejskich, małych miast i dużych aglomeracji, deklaruowali, że istotnym kryterium, którym kierują się przy zakupie energii i paliw jest cena. Mieszkańcy małych miast rzadziej niż inni zwracali uwagę na niezawodność dostaw energii.

Tabela 63: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Cena	72%	73%	76%	64%-	71%
Niezawodność dostaw	33%	28%-	36%	31%	40%
To, że energia i paliwo pochodzą z Polski	13%	15%	10%-	12%	18%
To, że energia jest ekologiczna (np. pochodzi z surowców odnawialnych)	13%	13%	9%-	17%	15%

Zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości częściej deklaruowali, że istotnym czynnikiem mającym dla nich znaczenie przy zakupie energii i paliw jest to czy pochodzą one z Polski lub z krajów demokratycznych i praworządnych.

Tabela 64: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

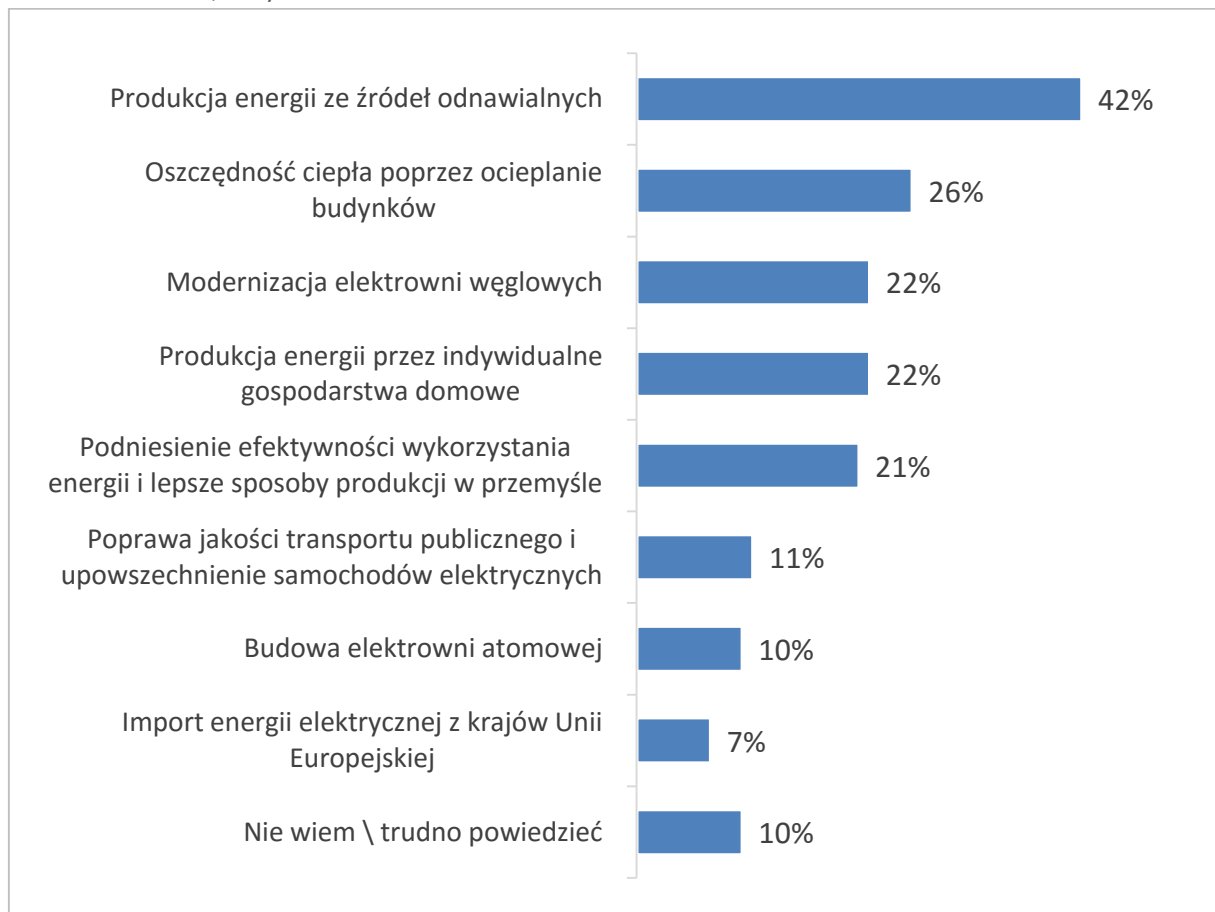
Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
To, że energia i paliwo pochodzą z Polski	13%	18%+	10%	15%	15%
To, że nośniki energii i paliwo pochodzą z krajów demokratycznych i praworządnych	5%	8%+	7%	5%	0%-

Wśród rozwiązań, które mogłyby poprawić jakość modelu energetycznego w Polsce, respondenci najczęściej wymieniali produkcję energii ze źródeł odnawialnych. Kolejne, jednak rzadziej wymieniane rozwiązania, to oszczędność ciepła poprzez ocieplanie budynków, modernizacja elektrowni węglowych oraz możliwość produkcji energii przez gospodarstwa domowe. Tylko co dziesiąty ankietowany był zdania, że budowa elektrowni atomowej poprawi jakość modelu energetycznego w Polsce.

Wykres 26: Które z poniższych rozwiązań może najbardziej poprawić jakość modelu energetycznego kraju. Proszę wskazać do dwóch odpowiedzi.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

Osoby w wykształceniu wyższym częściej wskazywały na produkcję energii ze źródeł odnawialnych, jako najlepsze rozwiązanie mogące poprawić jakość modelu energetycznego kraju. Respondenci z wykształceniem podstawowym i zawodowym częściej z kolei wskazywali oszczędność ciepła przez ocieplanie budynków.

Tabela 65: Które z poniższych rozwiązań może najbardziej poprawić jakość modelu energetycznego kraju. Proszę wskazać do dwóch odpowiedzi.

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych	42%	38%-	44%	50%+
Oszczędność ciepła poprzez ocieplanie budynków	26%	29%+	25%	19%-
Podniesienie efektywności wykorzystania energii i lepsze sposoby produkcji w przemyśle	21%	18%-	22%	27%

Mieszkańcy najmniejszych miast (do 100 tys. mieszkańców) częściej byli zdania, że jakość modelu energetycznego Polski w największym stopniu może poprawić produkcja energii ze źródeł odnawialnych. Mieszkańcy terenów wiejskich częściej natomiast uważali, że do poprawy jakości modelu energetycznego Polski, przysłużyć się może modernizacja elektrowni węglowych.

Tabela 66: Które z poniższych rozwiązań może najbardziej poprawić jakość modelu energetycznego kraju. Proszę wskazać do dwóch odpowiedzi.

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych	42%	42%	47%+	39%	29%-
Modernizacja elektrowni węglowych	22%	26%+	19%	18%	24%
Produkcja energii przez indywidualne gospodarstwa domowe	22%	24%	18%-	24%	20%

Preferencje polityczne nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Tabela 67: Które z poniższych rozwiązań może najbardziej poprawić jakość modelu energetycznego kraju.

Proszę wskazać do dwóch odpowiedzi.

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

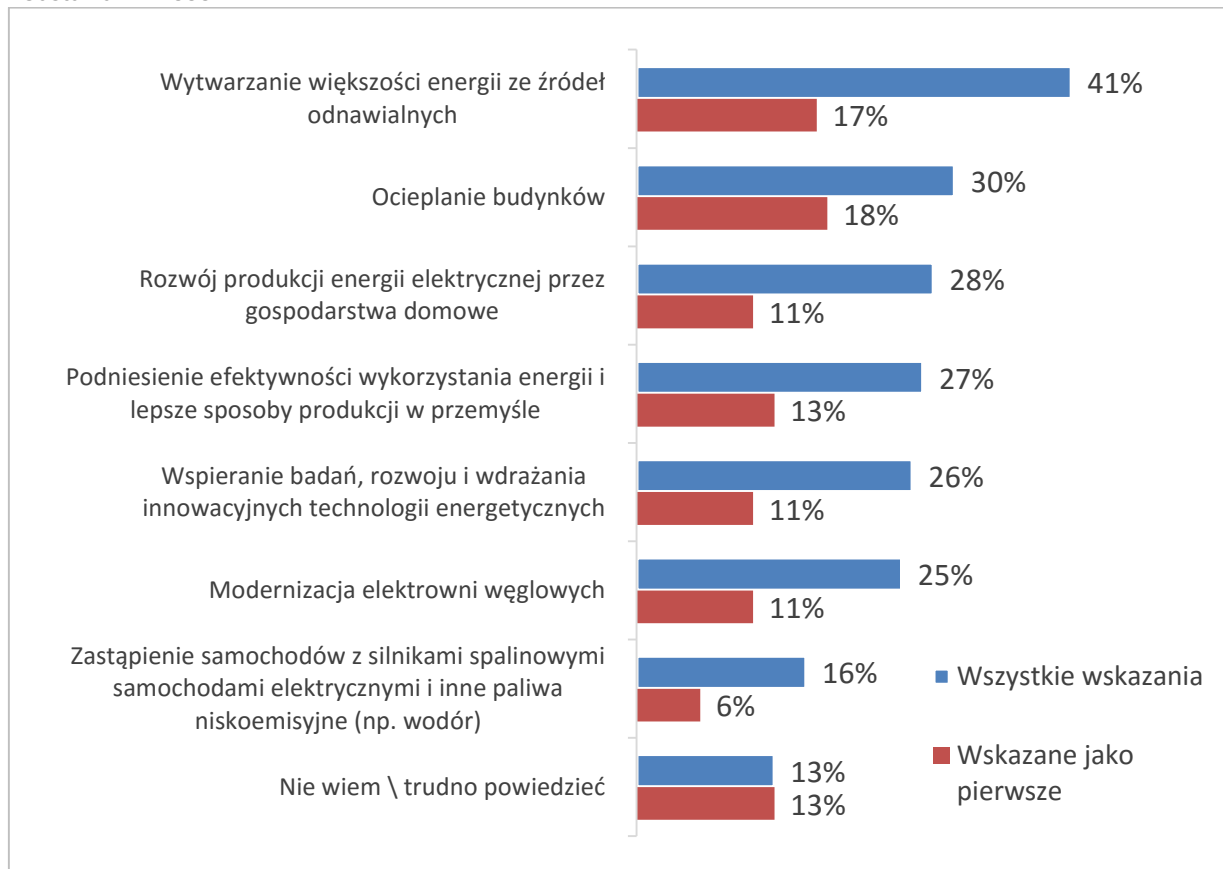
	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych	42%	40%	41%	32%	41%
Oszczędność ciepła poprzez ocieplanie budynków	26%	31%	21%	18%	21%
Modernizacja elektrowni węglowych	22%	25%	20%	31%	28%
Produkcja energii przez indywidualne gospodarstwa domowe	22%	19%	22%	16%	20%
Podniesienie efektywności wykorzystania energii i lepsze sposoby produkcji w przemyśle	21%	22%	19%	12%	28%
Poprawa jakości transportu publicznego i upowszechnienie samochodów elektrycznych	11%	11%	11%	5%	12%
Budowa elektrowni atomowej	10%	12%	13%	8%	13%
Import energii elektrycznej z krajów Unii Europejskiej	7%	9%	7%	10%	5%
Nie wiem/trudno powiedzieć	10%	6%-	15%	13%	6%

Ani płeć, ani wiek nie różnicowały odpowiedzi badanych w tej kwestii.

Zdaniem respondentów przedsięwzięcia w sektorze energetyki, które powinny być finansowane z budżetu państwa, to przede wszystkim wsparcie produkcji energii ze źródeł odnawialnych i ocieplanie budynków. Na dalszych miejscach uplasowały się rozwój produkcji energii elektrycznej przez gospodarstwa domowe, podniesienie efektywności wykorzystania energii i lepsze sposoby produkcji w przemyśle oraz wspieranie badań, rozwoju i wdrażania innowacyjnych technologii energetycznych. Najrzadziej wybierali działania związane z zastąpieniem samochodów z silnikami spalinowymi samochodami elektrycznymi.

Wykres 27: Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Podstawa: N=1000.

Wsparcie produkcji energii ze źródeł odnawialnych z budżetu państwa cieszyło się najmniejszym poparciem wśród osób powyżej 60-tego roku życia.

Tabela 68: Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Wytwarzanie większości energii ze źródeł odnawialnych	41%	39%	45%	42%	34%

Osoby z wykształceniem wyższym częściej były zdania, że środki z budżetu państwa powinny być przeznaczane na wsparcie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, podniesienie efektywności oraz lepsze sposoby produkcji w przemyśle, oraz wspieranie badań, rozwoju i wdrażania innowacyjnych technologii.

Tabela 69: Budżet państwa przeznacza istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Wytwarzanie większości energii ze źródeł odnawialnych	41%	38%	42%	50%+
Podniesienie efektywności wykorzystania energii i lepsze sposoby produkcji w przemyśle	27%	26%	26%	39%+
Wspieranie badań, rozwoju i wdrażania innowacyjnych technologii energetycznych	26%	22%-	26%	41%+
Nie wiem/trudno powiedzieć	13%	14%	13%	7%-

Mieszkańcy terenów wiejskich rzadziej byli zdania, że fundusze z budżetu państwa powinny wspierać ocieplanie budynków. Taki postulat był bardziej popularny wśród mieszkańców średnich miast (100-499 tys. mieszkańców). Mieszkańcy największych aglomeracji (powyżej 500 tys. mieszkańców) rzadziej z kolei uważali, że produkcja energii ze źródeł odnawialnych powinna być wspierana z budżetu państwa.

Tabela 70: Budżet państwa przeznacza istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Wytwarzanie większości energii ze źródeł odnawialnych	41%	43%	42%	41%	26%-
Ocieplanie budynków	30%	26%-	31%	37%+	29%

Opinie zwolenników Prawa i Sprawiedliwości i Platformy Obywatelskiej nie różniły się między sobą. W obu grupach najczęściej wskazywane cele, na które powinny być przeznaczane środki z budżetu, to wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii i ocieplanie budynków. Sympatycy ugrupowania Kukiz'15 rzadziej opowiadali się za wsparciem ocieplania budynków, a częściej popierali finansowanie z budżetu badań, rozwoju i wdrażania innowacyjnych technologii energetycznych.

Tabela 71: Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Ocieplanie budynków	30%	30%	30%	36%	17%-
Podniesienie efektywności wykorzystania energii i lepsze sposoby produkcji w przemyśle	27%	29%	30%	12%-	39%
Wspieranie badań, rozwoju i wdrażania innowacyjnych technologii energetycznych	26%	29%	29%	15%	44%+
Nie wiem/trudno powiedzieć	13%	7%-	15%	10%	6%-

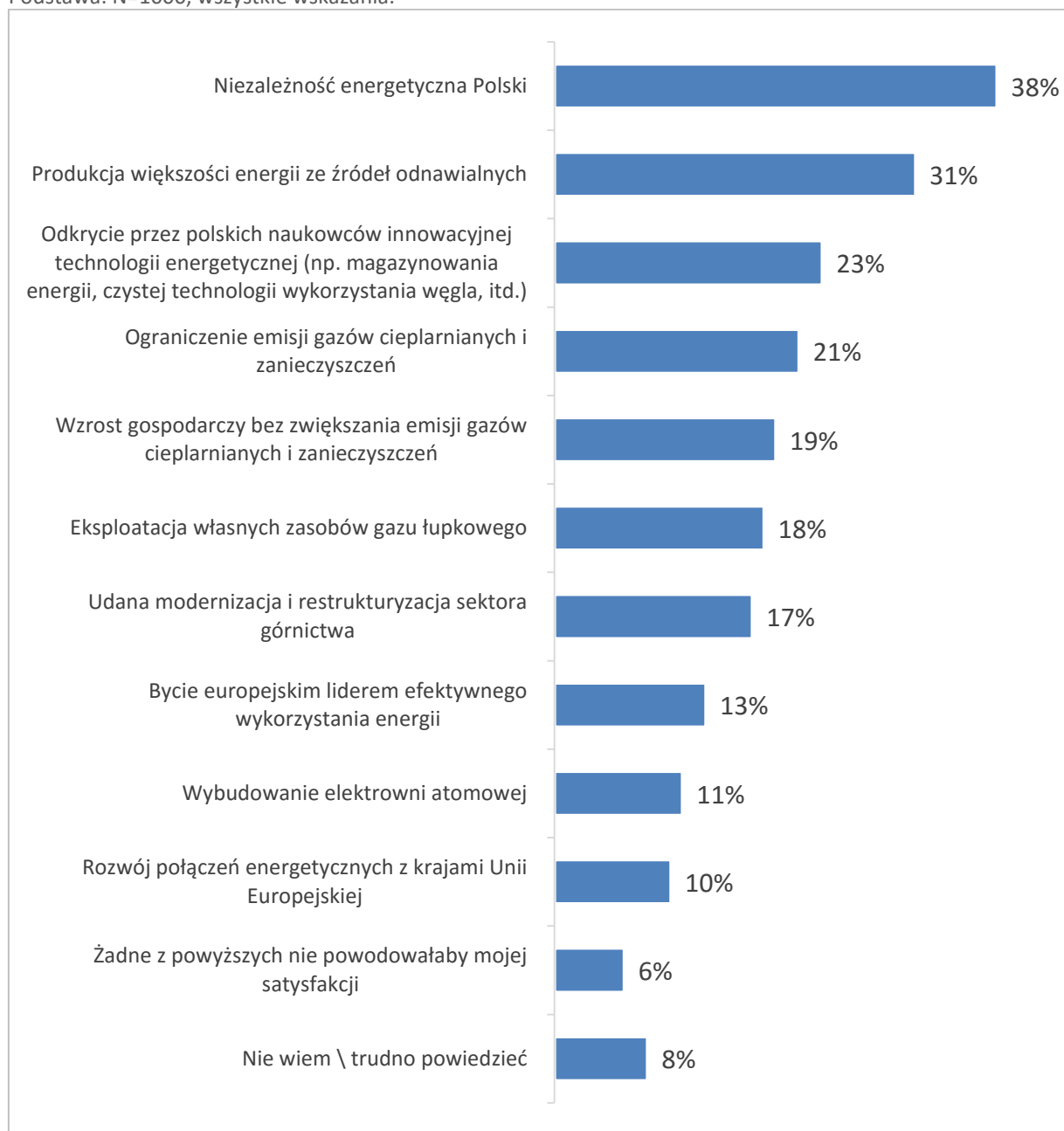
Płeć nie różnicowała w tym przypadku odpowiedzi ankietowanych.

8. „Patriotyzm energetyczny”.

Powodem do największej satysfakcji z energetycznych osiągnięć Polski byłyby dla ankietowanych „niezależność energetyczna”. Takiej odpowiedzi udzieliło prawie czterech na dziesięciu badanych. Co trzeci badany odczuwałby satysfakcję z produkcji w Polsce większości energii ze źródeł odnawialnych, a co czwarty z odkrycia przez polskich naukowców innowacyjnej technologii energetycznej. Odpowiedzi, które uzyskały najmniejszą liczbę wskazań to budowa w Polsce elektrowni atomowej oraz rozwój połączeń energetycznych z krajami UE.

Wykres 28: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć Polski?

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

Wybudowanie przez Polskę elektrowni atomowej częściej byłoby powodem do dumy dla mężczyzn, niż kobiet.

Tabela 72: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć Polski? Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Wybudowanie elektrowni atomowej	11%	14%+	8%-

Osoby w wieku 25-39 lat w przeciwieństwie do najstarszych badanych (powyżej 60-tego roku życia), częściej odczuwaliby satysfakcję, gdyby Polska została europejskim liderem efektywnego wykorzystania energii.

Tabela 73: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć Polski?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Bycie europejskim liderem efektywnego wykorzystania energii	13%	18%	16%+	10%	8%-
Nie wiem/trudno powiedzieć	8%	13%+	5%-	7%	9%

Wybudowanie elektrowni atomowej rzadziej wymieniane było jako powód do satysfakcji z osiągnięć Polski przez ankietowanych z wykształceniem podstawowym lub zawodowym. Osoby z wykształceniem wyższym częściej niż inne grupy wskazywały na „produkcję większości energii ze źródeł odnawialnych” oraz „udaną modernizację i restrukturyzację sektora górnictwa”.

Tabela 74: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć Polski?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Produkcja większości energii ze źródeł odnawialnych	31%	31%	28%	41%+
Udana modernizacja i restrukturyzacja sektora górnictwa	17%	16%	16%	25%+
Wybudowanie elektrowni atomowej	11%	8%-	13%	15%
Żadna z powyższych nie powodowałaby mojej satysfakcji	6%	5%	8%+	1%-
Nie wiem/trudno powiedzieć	8%	9%	7%	3%-

„Niezależność energetyczna Polski” szczególnie często wskazywana była przez mieszkańców największych miast. Prawie połowa ankietowanych z dużych aglomeracji (powyżej 500 tys. mieszkańców) wskazała tę odpowiedź, jako powód do satysfakcji. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych było mniej popularne wśród mieszkańców małych miast (do 100 tys. mieszkańców). Odkrycie przez polskich naukowców innowacyjnej technologii energetycznej w mniejszym stopniu byłoby powodem do dumy dla mieszkańców miast średniej wielkości (100-499 tys. mieszkańców), niż dla mieszkańców obszarów wiejskich, oraz małych i dużych miast.

Tabela 75: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć Polski?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Niezależność energetyczna Polski	38%	37%	39%	34%	48%+
Odkrycie przez polskich naukowców innowacyjnej technologii energetycznej (np. magazynowania energii, czystej technologii wykorzystania węgla, itd.)	23%	26%	23%	11%-	31%
Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń	21%	22%	18%-	26%	24%

„Niezależność energetyczna Polski” istotnie częściej byłaby powodem do satysfakcji dla mieszkańców Polski centralnej.

Tabela 76: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć Polski?

Wyniki w podziale na region zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Polska centralna	Polska wschodnia	Polska płd.-wschodnia	Polska południowa	Polska płd.-zachodnia	Polska zachodnia	Polska północna
Niezależność energetyczna Polski	38%	47%+	37%	38%	37%	34%	36%	34%

Jako powód do satysfakcji z osiągnięć Polski sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej rzadziej niż zwolennicy innych partii, wymieniali produkcję większości energii ze źródeł odnawialnych oraz udaną modernizację sektora górnictwa. Z kolei sympatycy Prawa i Sprawiedliwości częściej niż inni podkreślali, że odczuwaliby satysfakcję z powodu wzrostu gospodarczego bez zwiększania emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń. Zwolennicy ugrupowania Kukiz'15 jako powód do satysfakcji istotnie częściej wskazywali na odkrycie przez polskich naukowców innowacyjnej technologii energetycznej.

Tabela 77: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć Polski?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

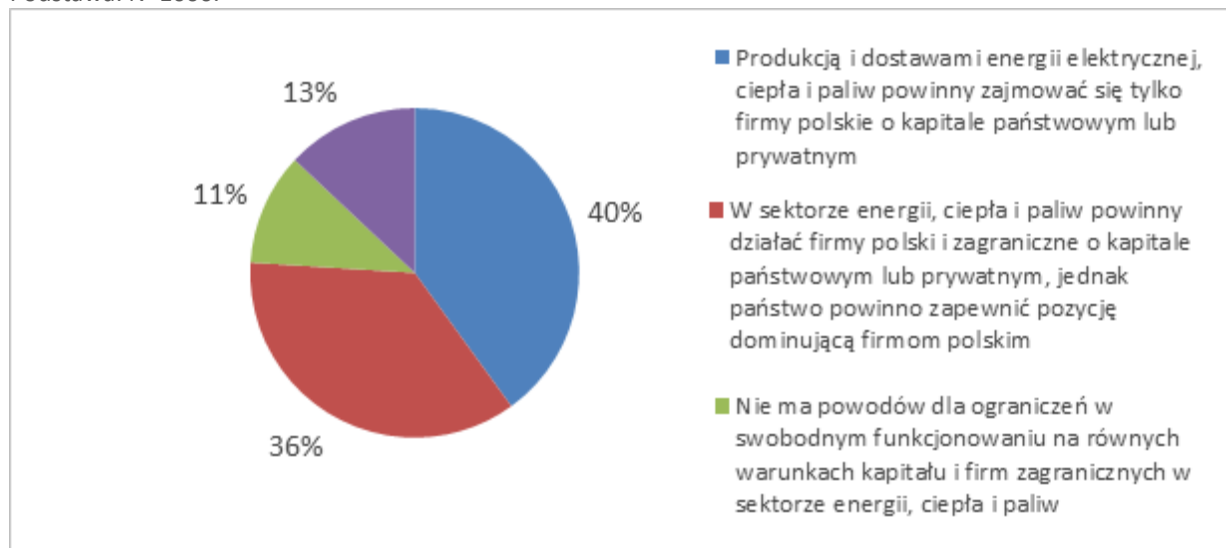
Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Produkcja większości energii ze źródeł odnawialnych	31%	35%	34%	17%-	31%
Odkrycie przez polskich naukowców innowacyjnej technologii energetycznej (np. magazynowania energii, czystej technologii wykorzystania węgla, itd.)	23%	24%	24%	23%	40%+
Wzrost gospodarczy bez zwiększania emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń	19%	25%+	21%	13%	26%
Udana modernizacja i restrukturyzacja sektora górnictwa	17%	19%	15%	5%-	13%
Bycie europejskim liderem efektywnego wykorzystania energii	13%	12%	16%	7%	3%-
Rozwój połączeń energetycznych z krajami Unii Europejskiej	10%	13%	12%	9%	4%-
Żadne z powyższych nie powodowałyby mojej satysfakcji	6%	4%	6%	7%	1%-
Nie wiem/trudno powiedzieć	8%	5%-	3%-	2%-	6%

Wśród ankietowanych dominowało przekonanie, że produkcją i dostawami energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny zajmować się tylko firmy polskie o kapitale państwowym lub prywatnym, lub że państwo powinno przynajmniej zapewnić rodzimym firmom pozycję dominującą. Opinię, że na rynku energii nie powinno być ograniczeń dla funkcjonowania firm zagranicznych, podzielał tylko co dziesiąty respondent.

Wykres 29: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat działalności firm zagranicznych na rynku energii w Polsce?

Podstawa: N=1000.

Podejście protekcyjności było szczególnie popularne wśród mieszkańców Polski centralnej. W regionie Polski południowo-zachodniej bardziej rozpowszechniona była natomiast opinia, że w sektorze energii, ciepła i paliw powinny działać firmy polskie i zagraniczne o kapitale państwowym lub prywatnym, jednak państwo powinno zapewnić firmom polskim pozycję dominującą.

Tabela 78: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat działalności firm zagranicznych na rynku energii w Polsce?

Wyniki w podziale na region zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Polska centralna	Polska wschodnia	Polska pld.-wschodnia	Polska południowa	Polska pld.-zachodnia	Polska zachodnia	Polska północna
Produkcją i dostawami energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny zajmować się tylko firmy polskie o kapitale państwowym lub prywatnym	40%	46%+	36%	36%	34%	33%	44%	41%
W sektorze energii, ciepła i paliw powinny działać firmy polskie i zagraniczne o kapitale państwowym lub prywatnym, jednak państwo powinno zapewnić pozycję dominującą firmom polskim	36%	31%	37%	37%	39%	49%+	32%	34%
Nie ma powodów dla ograniczeń w swobodnym funkcjonowaniu na równych warunkach kapitału i firm zagranicznych w sektorze energii, ciepła i paliw	11%	14%	7%	8%	13%	11%	11%	10%
Nie wiem/nie mam zdania	13%	9%-	20%	19%	14%	6%-	12%	15%

Preferencje polityczne nie różnicowały w tym przypadku odpowiedzi ankietowanych.

Tabela 79: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat działalności firm zagranicznych na rynku energii w Polsce?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

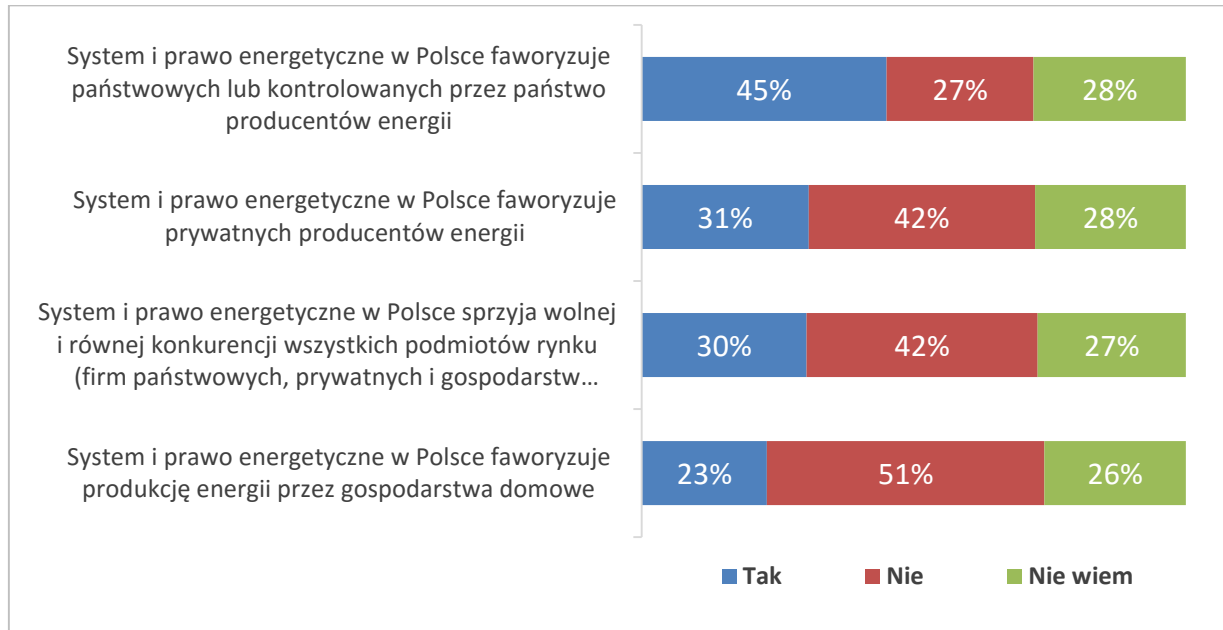
	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Produkcją i dostawami energii elektrycznej, ciepła i paliw powinny zajmować się tylko firmy polskie o kapitale państwowym lub prywatnym	40%	44%	39%	32%	48%
W sektorze energii, ciepła i paliw powinny działać firmy polskie i zagraniczne o kapitale państwowym lub prywatnym, jednak państwo powinno zapewnić pozycję dominującą firmom polskim	36%	39%	39%	42%	32%
Nie ma powodów dla ograniczeń w swobodnym funkcjonowaniu na równych warunkach kapitału i firm zagranicznych w sektorze energii, ciepła i paliw	11%	9%	9%	16%	11%
Nie wiem/nie mam zdania	13%	8%-	13%	10%	9%

Płeć, wiek, wykształcenie, ani miejsce zamieszkania nie różnicowały w tym przypadku odpowiedzi badanych.

Większość ankietowanych zgodziła się z opinią, że system i prawo energetyczne w Polsce faworyzują państwowych lub kontrolowanych przez państwo producentów energii. Jedna trzecia badanych była zdania, że system i prawo energetyczne w Polsce faworyzują prywatnych producentów energii, oraz że system w Polsce sprzyja wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów. Najmniej ankietowanych uważało, że prawo faworyzuje produkcję energii przez gospodarstwa domowe. Udzielone odpowiedzi wskazują, że Polacy i Polki nie mają ani wiedzy na temat działania systemu energetycznego, ani wyrobionej opinii czy funkcjonujący system faworyzuje określone grupy wytwórców energii.

Wykres 30: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami?

Podstawa: N=1000.

Mężczyźni częściej niż kobiety zgadzali się z opinią, że system i prawo w Polsce faworyzują państwowych producentów energii.

Tabela 80: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje państwowych lub kontrolowanych przez państwo producentów energii.

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, % odpowiedzi „tak”.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje państwowych lub kontrolowanych przez państwo producentów energii	45%	50%+	41%-

Zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości częściej byli zdania, że system i prawo w Polsce faworyzują państwowych producentów energii.

Tabela 81: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje państwowych lub kontrolowanych przez państwo producentów energii.

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, % odpowiedzi „tak”.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje państwowych lub kontrolowanych przez państwo producentów energii	45%	54%+	51%	45%	46%

Mężczyźni częściej niż kobiety byli zdania, że system i prawo energetyczne w Polsce faworyzują prywatnych producentów energii.

Tabela 82: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje prywatnych producentów energii.

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, % odpowiedzi „tak”.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje prywatnych producentów energii	31%	34%+	28%-

Także wśród zwolenników Prawa i Sprawiedliwości, podobnie jak w przypadku opinii o faworyzowaniu producentów państwowych, więcej było zwolenników poglądu, że system i prawo w Polsce faworyzują prywatnych producentów energii.

Tabela 83: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje prywatnych producentów energii.

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, % odpowiedzi „tak”.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz
System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje prywatnych producentów energii	31%	44%+	32%	32%	32%

Pogląd, że system i prawo w Polsce faworyzują produkcję energii przez gospodarstwa domowe, najczęściej był podzielany przez osoby mieszkające na terenach wiejskich oraz zwolenników Prawa i Sprawiedliwości.

Tabela 84: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje produkcję energii przez gospodarstwa domowe.

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, % odpowiedzi „tak”.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje produkcję energii przez gospodarstwa domowe	23%	28%+	18%-	23%	20%

Tabela 85: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje produkcję energii przez gospodarstwa domowe.

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, % odpowiedzi „tak”.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje produkcję energii przez gospodarstwa domowe	23%	32%+	25%	32%	17%

Opinia, że system i prawo w Polsce sprzyjają wolnej konkurencji wszystkich podmiotów na rynku, była najbardziej rozpowszechniona wśród mieszkańców terenów wiejskich.

Tabela 86: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce sprzyja wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów rynku (firm państwowych, prywatnych i gospodarstw domowych).

Podstawa: N=1000, % odpowiedzi „tak”.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
System i prawo energetyczne w Polsce sprzyja wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów rynku (firm państwowych, prywatnych i gospodarstw domowych)	30%	35%+	24%-	31%	30%

Zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości i Platformy Obywatelskiej, częściej niż zwolennicy innych partii, zgodzili się z opinią, że system i prawo energetyczne w Polsce sprzyjają wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów.

Tabela 87: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce sprzyja wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów rynku (firm państwowych, prywatnych i gospodarstw domowych). Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, % odpowiedzi „tak”.

	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
System i prawo energetyczne w Polsce sprzyja wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów rynku (firm państwowych, prywatnych i gospodarstw domowych)	30%	37%+	37%+	35%	32%

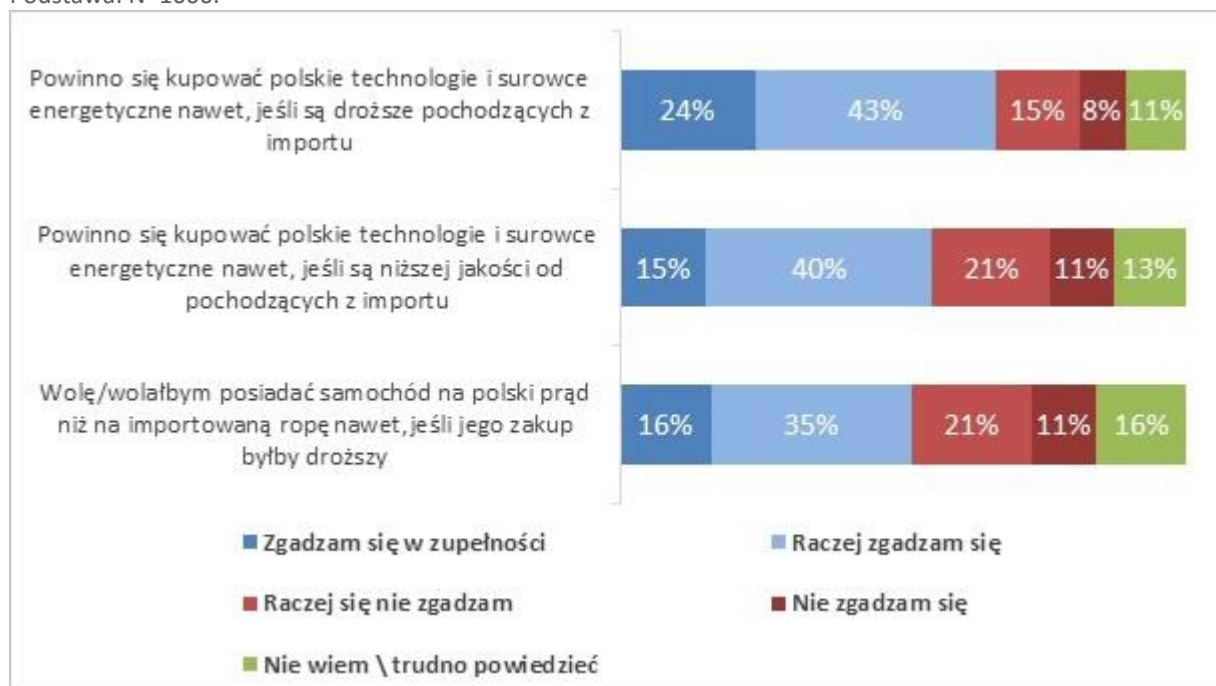
Większość respondentów zgodziła się z opinią, że powinno się kupować polskie technologie i surowce, nawet, jeżeli są one droższe bądź niższej jakości niż pochodzące z importu.

67% ankietowanych było zdania, że polskie technologie i surowce energetyczne powinny być kupowane nawet, jeśli są droższe od sprowadzanych z zagranicy. Nieco ponad połowa uważała, że powinno się kupować polskie technologie i surowce nawet, jeżeli są niższej jakości niż pochodzące z importu.

Najmniej badanych zgodziło się ze stwierdzeniem, że wolałoby posiadać samochód na polski prąd, niż na importowaną ropę nawet, jeśli jego zakup byłby droższy.

Wykres 31: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen.

Podstawa: N=1000.

Najbardziej skłonni do „patriotyzmu energetycznego” byli respondenci w wieku 40-59 lat. Częściej niż pozostałe grupy wiekowe uważali, że powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne, nawet, jeśli są droższe lub gorszej jakości, niż pochodzące z importu.

Tabela 88: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen.

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zgadzam się w pełni, 1=nie zgadzam się.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są droższe od pochodzących z importu	2,93	2,89	2,87	3,04+	2,87
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są niższej jakości od pochodzących z importu	2,68	2,50-	2,62	2,82+	2,67
Wolałbym/wolałbym posiadać samochód na polski prąd niż na importowaną ropę nawet, jeśli jego zakup byłby droższy	2,68	2,52	2,72	2,74	2,59

Ankietowani z wykształceniem podstawowym i zawodowym częściej byli zdania, że powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są niższej jakości od pochodzących z importu. Takie stanowisko w mniejszym stopniu podzielali badani z wykształceniem wyższym.

Tabela 89: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen.

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zgadzam się w pełni, 1=nie zgadzam się.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są droższe od pochodzących z importu	2.93	2.97	2.93	2.81
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są niższej jakości od pochodzących z importu	2.68	2.75+	2.66	2.46-
Wolałbym/wolałbym posiadać samochód na polski prąd niż na importowaną ropę nawet, jeśli jego zakup byłby droższy	2.68	2.71	2.67	2.55

Mieszkańcy średnich miast (100-499 tys. mieszkańców) rzadziej byli zdania, że powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są niższej jakości od sprowadzanych z zagranicy.

Tabela 90: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen.

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zgadzam się w zupełności, 1=nie zgadzam się.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są droższe od pochodzących z importu	2.93	2.99	2.90	2.93	2.80
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są niższej jakości od pochodzących z importu	2.68	2.74	2.70	2.52-	2.68
Wolałbym/wolałbym posiadać samochód na polski prąd niż na importowaną ropę nawet, jeśli jego zakup byłby droższy	2.68	2.62	2.71	2.75	2.67

Mieszkańcy Polski centralnej częściej niż mieszkańcy pozostałych regionów deklarowali gotowość do zakupu polskich technologii lub surowców nawet, jeśli byłyby one droższe lub gorszej jakości niż pochodzące z importu. Jednocześnie częściej deklarowali wolę posiadania samochodu na polski prąd niż na importowaną ropę nawet, jeśli wiązałoby się to z przeznaczeniem większej kwoty na jego zakup.

Tabela 91: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen.

Wyniki w podziale na region zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zgadzam się w zupełności, 1=nie zgadzam się.

	Cala próba	Polska centralna	Polska wschodnia	Polska pół-wschodnia	Polska południowa	Polska pół-zachodnia	Polska zachodnia	Polska północna
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są droższe od pochodzących z importu	2,93	3,05+	3,11+	2,84	2,72-	2,83	2,90	3,03
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są niższej jakości od pochodzących z importu	2,68	2,84+	2,59	2,47-	2,54	2,79	2,77	2,72
Wolałbym/wolałbym posiadać samochód na polski prąd niż na importowaną ropę nawet, jeśli jego zakup byłby droższy	2,68	2,82+	2,79	2,44-	2,60	2,66	2,66	2,75

Postawa „patriotyzmu energetycznego”, czyli przekonanie o konieczności zakupu polskich technologii i paliw nawet, jeśli ich jakość jest niższa, a cena wyższa od importowanych, była bardziej rozpowszechniona wśród sympatyków Prawa i Sprawiedliwości niż wśród zwolenników innych partii politycznych.

Tabela 92: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen.

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zgadzam się w zupełności, 1=nie zgadzam się.

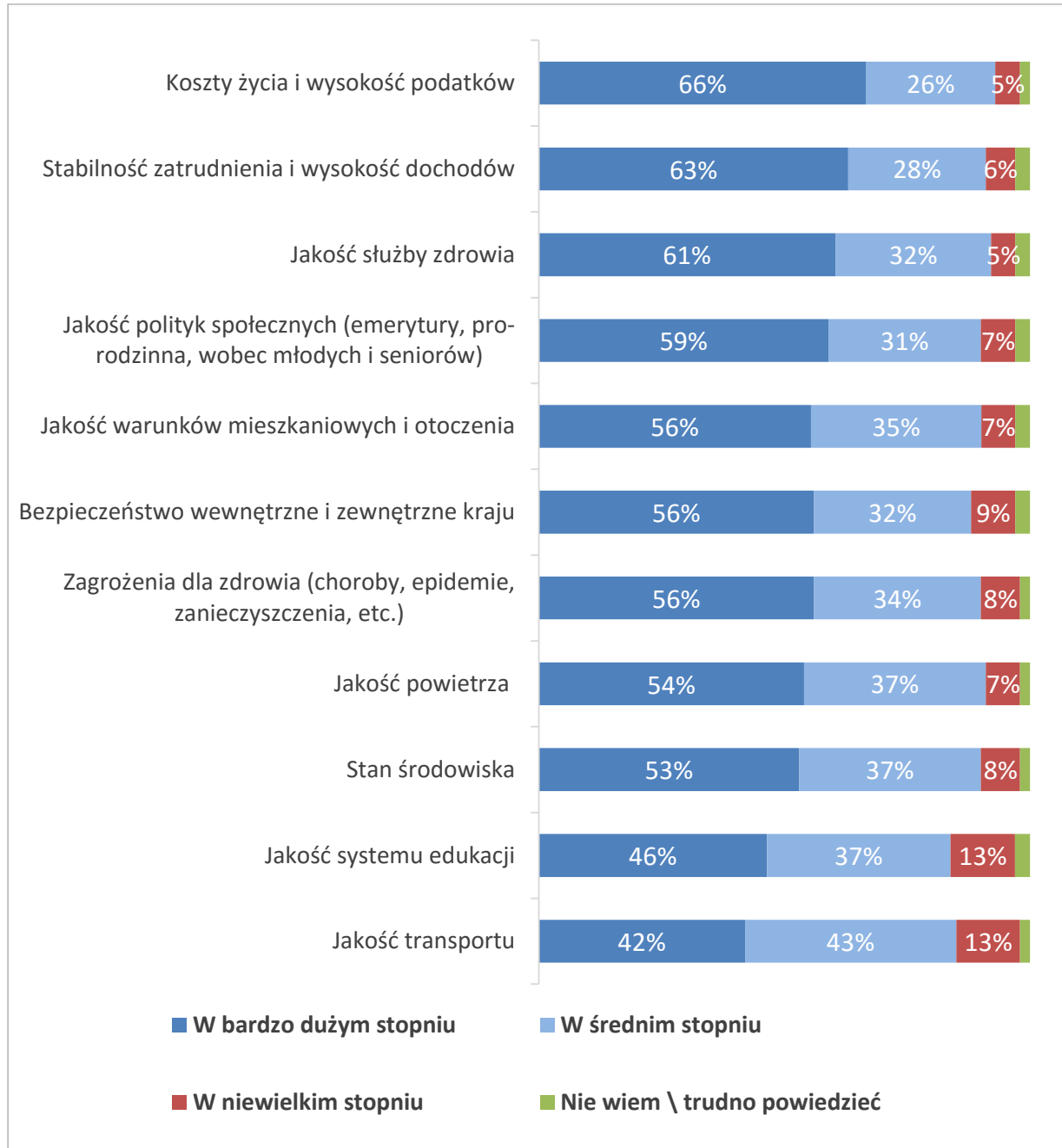
	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są droższe od pochodzących z importu	2.93	3.04+	2.93	2.67	3.11
Powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są niższej jakości od pochodzących z importu	2.68	2.84+	2.71	2.61	2.57
Wolałbym/wolałbym posiadać samochód na polski prąd niż na importowaną ropę nawet, jeśli jego zakup byłby droższy	2.68	2.84+	2.67	2.43	2.66

9. Wpływ modelu energetycznego na jakość życia.

Według ankietowanych kluczowymi elementami wpływającymi na jakość ich życia są „koszty życia i wysokość podatków”, „stabilność zatrudnienia i wysokość dochodów” oraz „jakość służby zdrowia”. Najmniej istotne czynniki to jakość transportu oraz jakość systemu edukacji. Zdaniem badanych stan powietrza i środowiska w znacznym stopniu wpływają na jakość ich życia, jednak nie są to kwestie kluczowe.

Wykres 32: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia?

Podstawa: N=1000.

Kobiety częściej niż mężczyźni wskazywały na jakość służby zdrowia i jakość polityk społecznych jako istotne czynniki wpływające na jakość ich życia. Pozostałe elementy wskazywane były z podobną częstością przez reprezentantów obu płci.

Tabela 93: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia?

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000.

Średnia na skali 1-3, gdzie 3=wpływa w bardzo dużym stopniu, 1=wpływa w niewielkim stopniu.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Jakość służby zdrowia	2,57	2,53-	2,61+
Jakość polityk społecznych (emerytury, prorodzinna, wobec młodych i seniorów)	2,54	2,50-	2,58+

Najmłodszy ankietowani (15-24 lata) częściej wskazywali na edukację, a rzadziej na jakość służby zdrowia. Osoby w średnim wieku częściej podkreślały, że na jakość życia wpływają jakość warunków mieszkaniowych i otoczenia oraz stabilność zatrudnienia i wysokość dochodów.

Tabela 94: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000.

Średnia na skali 1-3, gdzie 3=wpływa w bardzo dużym stopniu, 1=wpływa w niewielkim stopniu.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Jakość służby zdrowia	2.57	2.46-	2.58	2.59	2.61
Jakość systemu edukacji	2.34	2.53+	2.39	2.31	2.16-
Jakość warunków mieszkaniowych i otoczenia	2.51	2.52	2.59+	2.47	2.44
Stabilność zatrudnienia i wysokość dochodów	2.59	2.54	2.66+	2.63	2.44-

Mieszkańcy terenów wiejskich rzadziej do czynników mających duży wpływ na jakość ich życia zaliczali jakość powietrza, stabilność zatrudnienia, jakość warunków mieszkaniowych i otoczenia oraz zagrożenia dla zdrowia. Rezydenci najmniejszych miast (do 100 tys. mieszkańców) częściej natomiast wskazywali na jakość polityk społecznych, stabilność zatrudnienia oraz koszty życia i wysokość podatków.

**Tabela 95: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia?
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.**

Podstawa: N=1000.

Średnia na skali 1-3, gdzie 3=wpływa w bardzo dużym stopniu, 1=wpływa w niewielkim stopniu.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Jakość powietrza	2.48	2.42-	2.49	2.54	2.54
Jakość warunków mieszkaniowych i otoczenia	2.51	2.46-	2.53	2.57	2.52
Jakość polityk społecznych (emerytury, pro-rodzina, wobec młodych i seniorów)	2.54	2.52	2.60+	2.52	2.48
Stabilność zatrudnienia i wysokość dochodów	2.59	2.51-	2.66+	2.65	2.56
Koszty życia i wysokość podatków	2.63	2.59	2.68+	2.65	2.61
Zagrożenia dla zdrowia (choroby, epidemie, zanieczyszczenia, itd.)	2.49	2.41-	2.51	2.63+	2.52

Zwolennicy Platformy Obywatelskiej częściej niż sympatycy innych partii deklarowali, że jakość powietrza i jakość służby zdrowia mają duży wpływ na jakość ich życia. Sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej rzadziej natomiast wskazywali na takie elementy jak stan środowiska, jakość powietrza, jakość służby zdrowia, jakość transportu, bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne kraju oraz stabilność zatrudnienia i wysokość dochodów.

**Tabela 96: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia?
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.**

Podstawa: N=1000.

Średnia na skali 1-3, gdzie 3=wpływa w bardzo dużym stopniu, 1=wpływa w niewielkim stopniu.

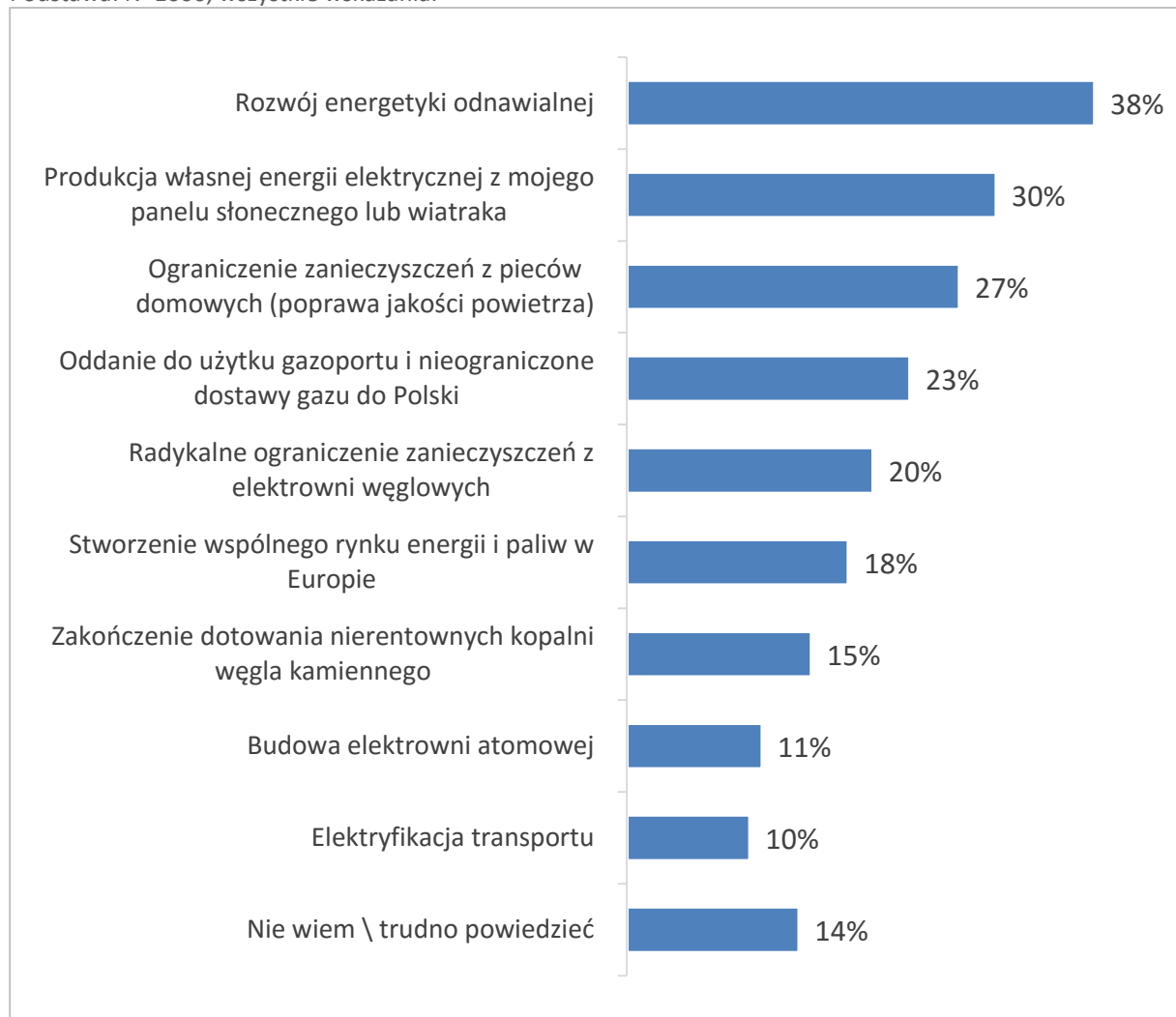
	Cała próba	PIS	PO	SLD	Kukiz '15
Stan środowiska	2.46	2.45	2.53	2.17-	2.48
Jakość powietrza	2.48	2.47	2.60+	2.13-	2.59
Jakość służby zdrowia	2.57	2.60	2.67+	2.37-	2.61
Jakość systemu edukacji	2.34	2.25	2.40	2.26	2.47
Jakość transportu	2.30	2.32	2.41	2.06-	2.34
Bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne kraju	2.48	2.46	2.50	2.16-	2.53
Stabilność zatrudnienia i wysokość dochodów	2.59	2.56	2.62	2.31-	2.64

Wykształcenie nie różnicowało w tym przypadku odpowiedzi ankietowanych.

Respondenci zapytani o zmiany w modelu energetycznym Polski, które najbardziej poprawiłyby jakość ich życia, najczęściej wskazywali rozwój energetyki odnawialnej. Nieznacznie rzadziej wybierali możliwość produkcji energii elektrycznej z własnego panelu słonecznego lub wiatraka oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń z pieców domowych. Najmniej popularne działania to budowa elektrowni atomowej oraz elektryfikacja transportu, które wskazał jedynie co dziesiąty badany.

Wykres 33: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia?

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

Budowa elektrowni atomowej częściej wskazywana była przez mężczyzn niż przez kobiety.

Tabela 97: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia?

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Budowa elektrowni atomowej	11%	14%+	8%-

Najmłodszy respondenci (do 24-tego roku życia) częściej byli zdania, że możliwość produkcji energii elektrycznej z własnej, przydomowej elektrowni poprawiłaby jakość ich życia. Jednocześnie ta grupa badanych rzadziej niż inni, upatrywała szansy na poprawę jakości życia w oddaniu do użytku gazoportu. Najstarsi badani (powyżej 60-tego roku życia) częściej wskazywali na radykalne ograniczenie zanieczyszczeń z elektrowni węglowych.

Tabela 98: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Produkcja własnej energii elektrycznej z mojego panelu słonecznego lub wiatraka	30%	39%+	31%	29%	23%-
Oddanie do użytku gazoportu i nieograniczone dostawy gazu do Polski	23%	17%-	22%	25%	24%
Radykalne ograniczenie zanieczyszczeń z elektrowni węglowych	20%	19%	20%	18%	26%+

Ankietowani z wyższym wykształceniem częściej podzielali opinię, że rozwój energetyki odnawialnej poprawiłby jakość ich życia.

Tabela 99: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Rozwój energetyki odnawialnej	38%	38%	36%	48%+

Mieszkańcy największych aglomeracji (powyżej 500 tys. mieszkańców), częściej niż inni upatrywali poprawy jakości życia w oddaniu do użytku gazoportu, rzadziej natomiast w rozwoju energetyki odnawialnej.

Tabela 100: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Oddanie do użytku gazoportu i nieograniczone dostawy gazu do Polski	23%	21%	20%	24%	36%+
Rozwój energetyki odnawialnej	38%	42%	36%	42%	27%-

Sympatycy Prawa i Sprawiedliwości częściej niż zwolennicy innych ugrupowań byli zdania, że ograniczenie zanieczyszczeń z pieców domowych poprawiłoby jakość ich życia. Zwolennicy Sojuszu Lewicy Demokratycznej natomiast częściej wskazywali na oddanie do użytku gazoportu i nieograniczone dostawy gazu do Polski. Jednocześnie ta grupa rzadziej niż sympatycy innych partii, upatrywała szanse na poprawę jakości życia w rozwoju energetyki odnawialnej i energetyki prosumenckiej.

Tabela 101: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

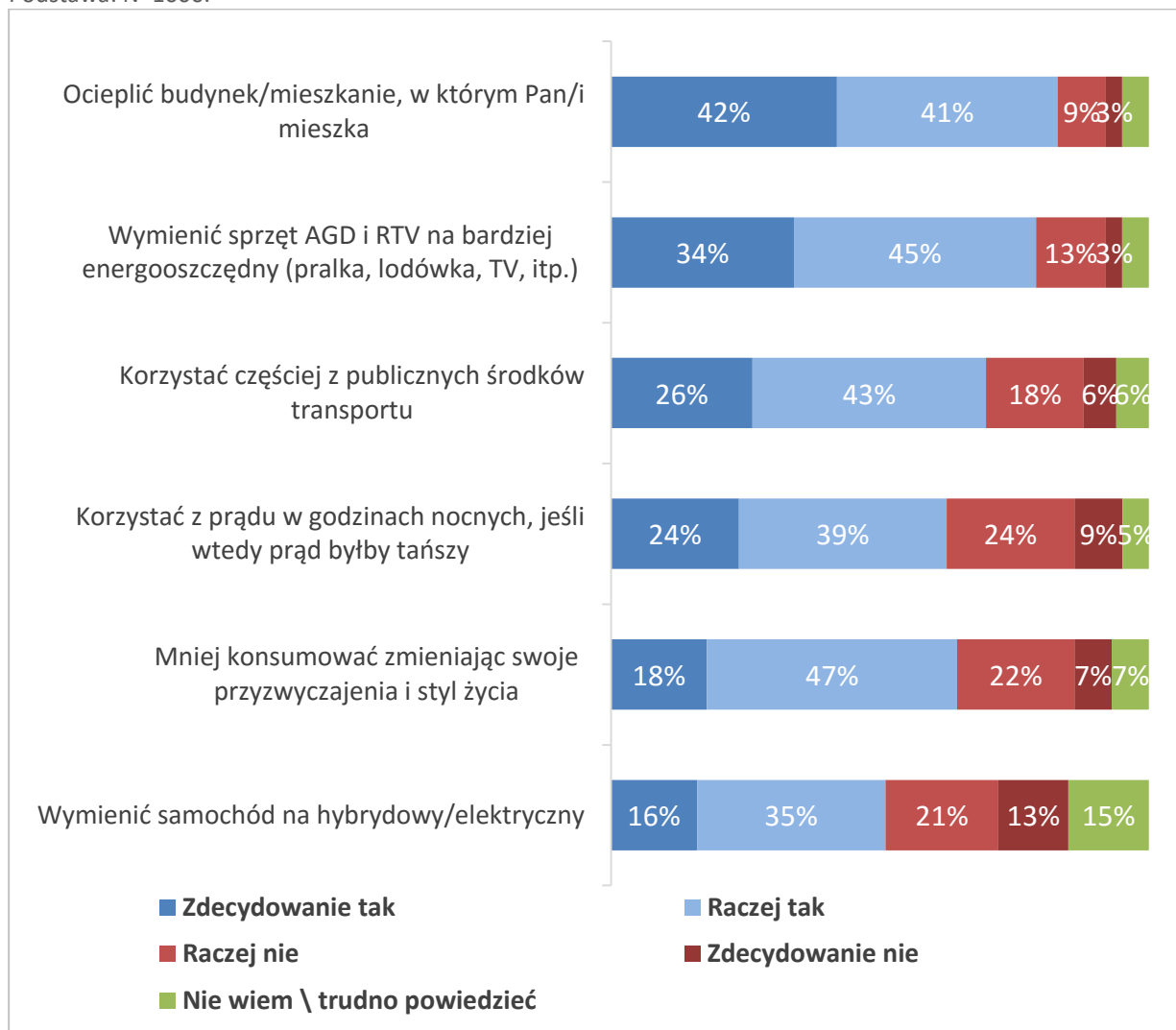
	Cała próba	PIS	PO	SLD	Kukiz '15
Produkcja własnej energii elektrycznej z mojego panelu słonecznego lub wiatraka	30%	29%	28%	17%-	35%
Oddanie do użytku gazoportu i nieograniczone dostawy gazu do Polski	23%	24%	27%	42%+	34%
Rozwój energetyki odnawialnej	38%	38%	43%	24%-	36%
Ograniczenie zanieczyszczeń z pieców domowych (poprawa jakości powietrza)	27%	34%+	29%	17%	29%
Nie wiem/trudno powiedzieć	14%	10%	12%	4%-	8%

10. Zachowania proekologiczne i aktywność społeczna.

Zapytani o gotowość do podjęcia proekologicznych działań, badani w większości zadeklarowali chęć ocieplenia budynku, w którym mieszkają. Ankietowani byli bardziej skłonni do jednorazowych proekologicznych zachowań, jak ocieplenie budynku lub wymiana sprzętu AGD i RTV, niż do zmiany zwyczajów (częstsze korzystanie z publicznych środków transportu, zmniejszenie konsumpcji). Stosunkowo najmniej przychylnie badani zapatrywali się na wymianę samochodu na hybrydowy lub elektryczny.

Wykres 34: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...?

Podstawa: N=1000.

Kobiety częściej niż mężczyźni deklarowały, że byłyby skłonne częściej korzystać z publicznych środków transportu.

Tabela 102: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...?

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zdecydowanie tak a 1=zdecydowanie nie.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Korzystać częściej z publicznych środków transportu	2,95	2,85-	3,05+

Z kolei respondenci w wieku 25-39 lat rzadziej niż inne grupy wiekowe deklarowali, że byliby skłonni do częstszych podróży publicznymi środkami transportu. Najmłodszy respondenci wykazywali istotnie wyższą gotowość do wymiany samochodu na model hybrydowy lub elektryczny, w przeciwieństwie do najstarszej grupy, która jest najbardziej przywiązana do klasycznych aut spalinowych.

Tabela 103: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zdecydowanie tak a 1 =zdecydowanie nie.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Korzystać częściej z publicznych środków transportu	2,95	2,95	2,87-	3,01	3,00
Wymienić samochód na hybrydowy/elektryczny	2,64	2,78+	2,73	2,63	2,37-

Osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym częściej niż osoby z wykształceniem wyższym deklarowały, że byłyby skłonne częściej korzystać z publicznych środków transportu oraz korzystać z prądu w porach jego tańszej eksploatacji. Jednocześnie, respondenci z wykształceniem wyższym częściej niż inni deklarowali, że byliby skłonni wymienić samochód na hybrydowy lub elektryczny.

Tabela 104: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zdecydowanie tak a 1 =zdecydowanie nie.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Korzystać częściej z publicznych środków transportu	2.95	3.03+	2.90	2.81
Wymienić samochód na hybrydowy/elektryczny	2.64	2.53-	2.72	2.84+
Korzystać z prądu w godzinach nocnych, jeśli wtedy prąd byłby tańszy	2.82	2.89+	2.77	2.66

Mieszkańcy największych miast (powyżej 500 tys. mieszkańców) częściej niż inni deklarowali chęć ocieplenia budynku lub mieszkania. Jednocześnie ta grupa rzadziej niż inne deklarowała gotowość do korzystania z prądu w godzinach nocnych. Mieszkańcy terenów wiejskich rzadziej deklarowali chęć ocieplania budynków oraz częstszego korzystania z komunikacji publicznej. Z kolei osoby mieszkające w średniej wielkości miastach (100-499 tys. mieszkańców) częściej deklarowały, że byłby gotowe częściowo korzystać z transportu publicznego, jak również wymienić samochód na hybrydowy lub elektryczny.

Tabela 105: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zdecydowanie tak a 1 =zdecydowanie nie.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Ocieplić budynek/mieszkanie, w którym mieszka	3.28	3.22-	3.27	3.33	3.49+
Korzystać częściej z publicznych środków transportu	2.95	2.85-	2.97	3.08+	3.07
Wymienić samochód na hybrydowy/elektryczny	2.64	2.68	2.54	2.83+	2.47
Korzystać z prądu w godzinach nocnych, jeśli wtedy prąd byłby tańszy	2.82	2.86	2.84	2.90	2.51-

Zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości w nieznacznie większym stopniu deklarowali gotowość do częstszego korzystania z publicznych środków transportu. Stosunkowo najmniej skłonni do zachowań proekologicznych byli zwolennicy Sojuszu Lewicy Demokratycznej, którzy rzadziej niż inni deklarowali chęć ocieplenia budynku, w którym mieszkają oraz wymiany sprzętu AGD/RTV na energooszczędny.

Tabela 106: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000. Średnia na skali 1-4, gdzie 4=zdecydowanie tak a 1 =zdecydowanie nie.

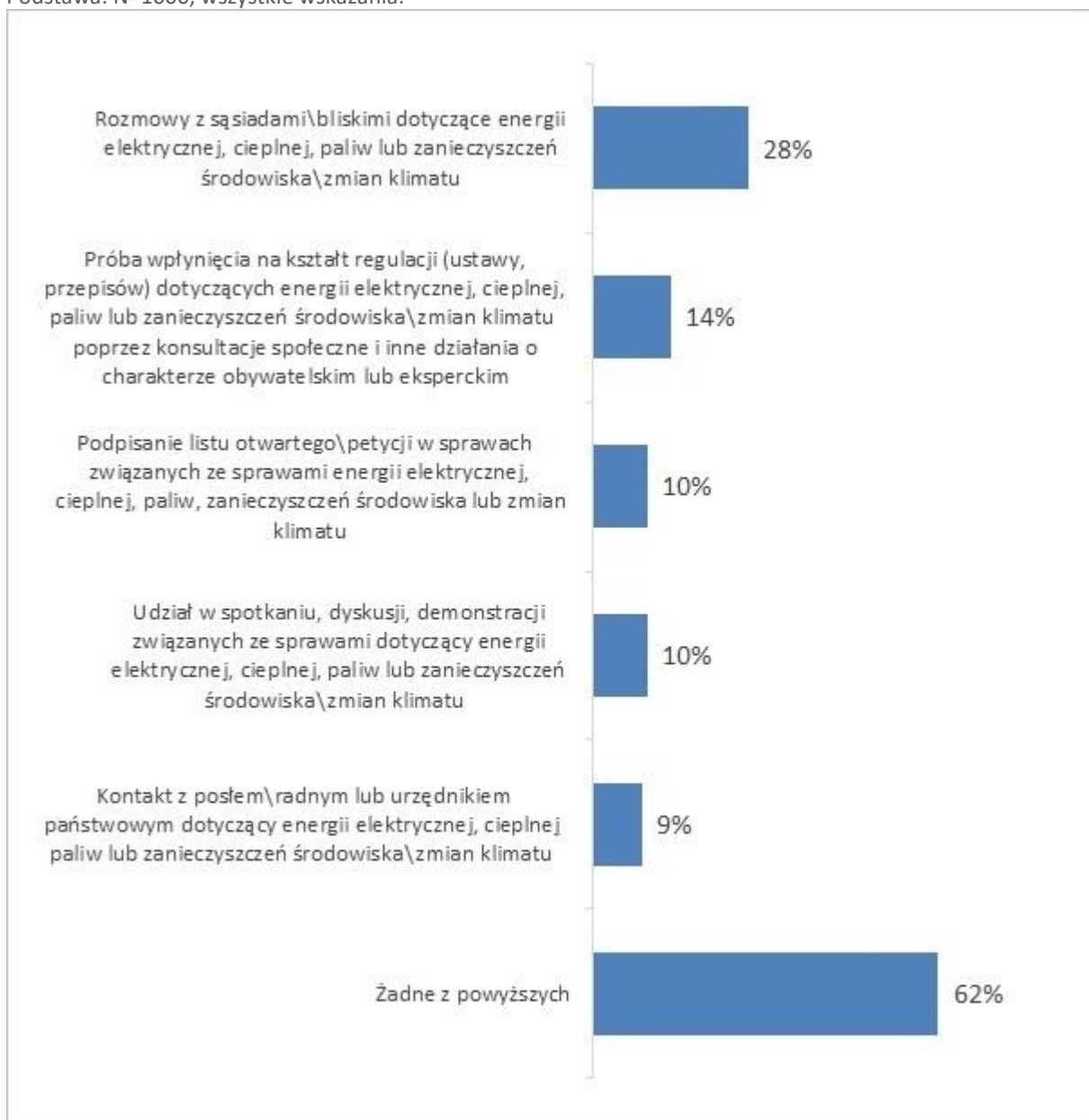
	Cała próba	PiS	PO	SLD	Kukiz '15
Ocieplić budynek/mieszkanie, w którym mieszka	3.28	3.34	3.31	3.03-	3.41
Korzystać częściej z publicznych środków transportu	2.95	3.09+	3.03	2.93	2.85
Wymienić sprzęt AGD i RTV na bardziej energooszczędny (pralka, lodówka, TV, itp.)	3.17	3.24	3.29	2.88-	3.15
Korzystać z prądu w godzinach nocnych, jeśli wtedy prąd byłby tańszy	2.82	2.84	2.64-	3.03	2.75

Poziom czynnego zaangażowania w działania w obszarze energetyczno-klimatycznym jest wśród badanych na stosunkowo niskim poziomie. Prawie 2/3 ankietowanych nie uczestniczyło w żadnym

z wymienionych poniżej działań. Większość podejmowanych przez respondentów aktywności, to działania wymagające niewielkiego zaangażowania, czyli rozmowy z sąsiadami i z bliskimi na tematy dotyczące klimatu i energetyki.

Wykres 35: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań?

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

Najmniej zaangażowane są osoby najmłodsze (15-24 lata). Prawie 70% z nich nie uczestniczyło w żadnym z wymienionych działań. Najbardziej aktywne są z kolei osoby pomiędzy 40 a 59 rokiem życia.

**Tabela 107: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań?
Wyniki w podziale na wiek respondenta.**

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Rozmowy z sąsiadami/bliskimi dotyczące energii elektrycznej, ciepłej, paliw lub zanieczyszczeń środowiska/zmian klimatu	28%	20%-	27%	32%	28%
Udział w spotkaniu, dyskusji, demonstracji związanych ze sprawami dotyczący energii elektrycznej, ciepłej, paliw lub zanieczyszczeń środowiska/zmian klimatu	10%	8%	7%	14%+	9%
Żadne z powyższych	62%	69%+	63%	57%-	64%

Osoby z wykształceniem wyższym częściej deklarowały, że zdarza im się rozmawiać na tematy dotyczące energetyki i zmian klimatu z sąsiadami lub z bliskimi.

**Tabela 108: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań?
Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.**

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Rozmowy z sąsiadami/bliskimi dotyczące energii elektrycznej, ciepłej, paliw lub zanieczyszczeń środowiska/zmian klimatu	28%	26%	27%	37%+
Żadne z powyższych	62%	65%+	59%	54%

Najmniejszy stopień zaangażowania deklarowały osoby z miast średniej wielkości (100-499 tys. mieszkańców). Mieszkańcy terenów wiejskich częściej niż inni deklarowali, że zdarzyło im się podpisać list otwarty lub petycję w sprawach dotyczących energetyki lub problematyki zmian klimatu oraz kontaktować się z posłem, radnym lub innym urzędnikiem.

**Tabela 109: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań?
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.**

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Podpisanie listu otwartego/petycji w sprawach dotyczących energii elektrycznej, ciepłej, paliw, zanieczyszczeń środowiska lub zmian klimatu	10%	13%+	6%-	12%	9%
Udział w spotkaniu, dyskusji, demonstracji związanych ze sprawami dotyczący energii elektrycznej, ciepłej, paliw lub zanieczyszczeń środowiska/zmian klimatu	10%	12%	7%-	11%	10%
Kontakt z posłem/radnym lub urzędnikiem państwowym dotyczący energii elektrycznej, ciepłej, paliw lub zanieczyszczeń środowiska/zmian klimatu	9%	12%+	6%-	10%	5%
Żadne z powyższych	62%	60%	66%	55%-	66%

Zarówno zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości, jak i Platformy Obywatelskiej, częściej niż średnia badanej populacji deklarowali, że zdarza im się rozmawiać z sąsiadami i z bliskimi na tematy dotyczące energetyki i zmian klimatu. Sympatycy Platformy Obywatelskiej częściej niż inni podejmowali próby wpłynięcia na kształt regulacji dotyczących energetyki i klimatu. Częściej także zdarzało im się podpisać list otwarty lub petycję dotyczącą tych kwestii.

**Tabela 110: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań?
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.**

Podstawa: N=1000, wszystkie wskazania.

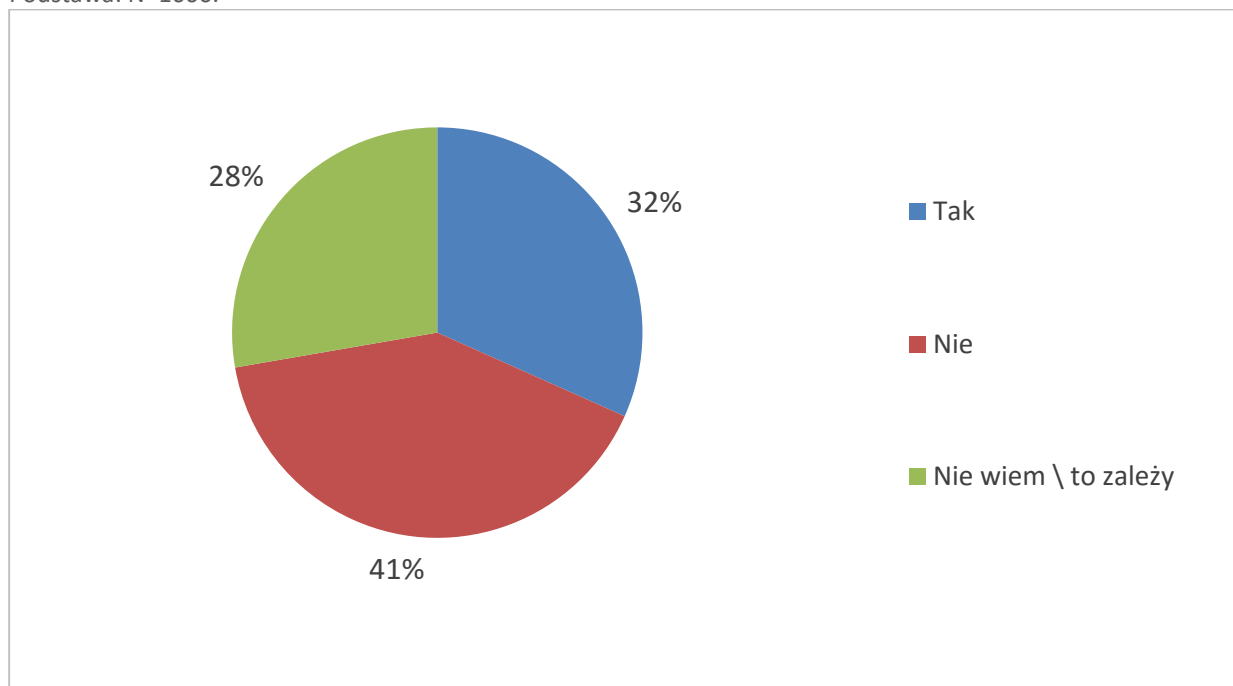
	Cała próba	PIS	PO	SLD	Kukiz '15
Rozmowy z sąsiadami/bliskimi dotyczące energii elektrycznej, ciepłej, paliw lub zanieczyszczeń środowiska/zmian klimatu	28%	36%+	37%+	22%	27%
Próba wpłynięcia na kształt regulacji (ustawy, przepisów) dotyczących energii elektrycznej, ciepłej, paliw lub zanieczyszczeń środowiska/zmian klimatu poprzez konsultacje społeczne i inne działania o charakterze obywatelskim	14%	11%	21%+	14%	9%
Podpisanie listu otwartego/petycji w sprawach związanych ze sprawami energii elektrycznej, ciepłej, paliw, zanieczyszczeń środowiska lub zmian klimatu	10%	10%	20%+	23%	10%
Kontakt z posłem/radnym lub urzędnikiem państwowym dotyczący energii elektrycznej, ciepłej, paliw lub zanieczyszczeń środowiska/zmian klimatu	9%	8%	13%	10%	4%-
Żadne z powyższych	62%	56%-	52%-	58%	63%

Płeć w tym przypadku nie różnicowała opinii badanych.

Gotowość do zagłosowania na polityków promujących model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych na rzecz źródeł odnawialnych, nawet gdyby pochodzili z partii, której respondent nie popiera, jest na stosunkowo wysokim poziomie. Jedna trzecia badanych byłaby gotowa udzielić takiego poparcia.

Wykres 36: Czy zagłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera?

Podstawa: N=1000.

Kobiety częściej niż mężczyźni uzależniałyby podjęcie takiej decyzji od konkretnej sytuacji (odpowiedź „nie wiem / to zależy”).

Tabela 111: Czy zagłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera?

Wyniki w podziale na płeć respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Mężczyźni	Kobiety
Tak	32%	33%	30%
Nie	41%	44%	38%
Nie wiem/to zależy	28%	23%-	32%+

Osoby w wieku 25-39 lat rzadziej niż pozostali respondenci byłiby skłonni do udzielenia takiego poparcia.

Tabela 112: Czy zgłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera?

Wyniki w podziale na wiek respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	15-24 lat	25-39 lat	40-59 lat	60-75 lat
Tak	32%	33%	31%	33%	29%
Nie	41%	37%	46%+	39%	38%
Nie wiem/to zależy	28%	30%	23%-	28%	33%

Osoby z wykształceniem wyższym częściej deklarowały, że byłyby skłonne udzielić takiego poparcia. Badani z wykształceniem podstawowym lub zawodowym częściej niż inne grupy ankietowanych mieli problem z udzieleniem odpowiedzi na tak zadane pytanie.

Tabela 113: Czy zgłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera?

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Podstawowe / zawodowe	Średnie	Wyższe
Tak	32%	29%	32%	42%+
Nie	41%	40%	42%	40%
Nie wiem/to zależy	28%	31%+	26%	19%-

Mieszkańcy średnich miast (100-499 tys. mieszkańców) częściej deklarowali, że byłiby skłonni do poparcia polityków promujących niskoemisyjną transformację energetyczną, nawet gdyby nie pochodzili z partii, z którą sympatyzują.

Tabela 114: Czy zgłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera?

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	Wieś	Miasto do 100 tys.	Miasto 100-499 tys.	Miasto powyżej 500 tys.
Tak	32%	32%	28%	41%+	26%
Nie	41%	39%	44%	37%	43%
Nie wiem/to zależy	28%	29%	28%	22%-	31%

Aż 39% zwolenników Platformy Obywatelskiej oraz 42% sympatyków Prawa i Sprawiedliwości odpowiedziało, że byliby skłonni zagłosować na polityków promujących model rozwoju zakładający odchodzenie od paliw kopalnych na rzecz źródeł odnawialnych, nawet gdyby pochodzili z partii, z którą nie sympatyzują. Wśród zwolenników ugrupowania Kukiz '15 wyraźnie więcej niż wśród sympatyków innych ugrupowań było osób o niezdecydowanych poglądach.

Tabela 115: Czy zagłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera?

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.

Podstawa: N=1000.

	Cała próba	PO	PiS	SLD	Kukiz '15
Tak	32%	39%+	42%+	37%	28%
Nie	41%	37%	40%	47%	31%
Nie wiem/to zależy	28%	24%	18%-	16%	40%+

11. Profile sympatyków głównych partii politycznych.

Wszyscy respondenci biorący udział w badaniu poproszeni zostali o wskazanie partii politycznej, której program najbliższy jest ich poglądom. Ankietowani mieli do wyboru główne partie polityczne funkcjonujące w okresie badania, tj.:

- Prawo i Sprawiedliwość - razem z Polską Razem i Solidarną Polską
- Platformę Obywatelską
- Ugrupowanie Kukiz '15
- Sojusz Lewicy Demokratycznej
- Polskie Stronnictwo Ludowe
- Twój Ruch
- Nową Prawicę
- Ruch Narodowy
- KORWIN
- Nowoczesną

Liczba zwolenników poszczególnych partii pozwoliła na analizę profili sympatyków czterech ugrupowań: Platformy Obywatelskiej, Prawa i Sprawiedliwości, Sojuszu Lewicy Demokratycznej oraz ugrupowania Kukiz '15. Liczba zwolenników pozostałych partii była zbyt mała i w konsekwencji obarczona zbyt dużym ryzykiem błędu, aby móc wnioskować o ich opiniach na badane tematy (liczebności poniżej n=40 osób).

Zwolennicy Platformy Obywatelskiej

- Częściej popierali rozwój energetyki atomowej i rzadziej uznawali za problem ryzyko wypadku w elektrowni atomowej.
- Częściej podzielali opinię, że jakość powietrza ma duży wpływ na jakość życia.
- Nieco częściej popierali rozwój źródeł odnawialnych.
- W mniejszym stopniu popierali utrzymanie produkcji energii z węgla.
- Są grupą najbardziej zaangażowaną w działania w obszarze energetyczno-klimatycznym.
- Częściej niż inni deklarowali, że rozmawiają z sąsiadami i z bliskimi na tematy związane z kwestiami energetycznymi i klimatycznymi. Częściej brali udział w konsultacjach społecznych, podpisywali listy otwarte lub petycje i podejmowali inne działania obywatelskie w zakresie energetyki i ochrony klimatu (podobnie jak zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości).
- Duża część z nich byłaby skłonna zagłosować na pochodzących z innych partii polityków promujących model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych na rzecz źródeł odnawialnych (podobnie jak zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości).

Zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości

- Częściej byli zdania, że podniesienie efektywności i zmiana sposobów produkcji w przemyśle to najważniejsze kierunki polityki klimatycznej w Polsce.
- Rządziej opowiadali się za koniecznością redukcji zanieczyszczeń w sektorze transportu.

- Częściej deklarowali, że kupując energię i paliwa biorą pod uwagę czy pochodzą one z Polski oraz z krajów demokratycznych i praworządnych.
- Częściej uważali, że powinno się kupować polskie technologie i surowce energetyczne nawet, jeśli są droższe lub gorszej jakości od pochodzących z importu. Częściej też deklarowali, że woleliby mieć samochód na polski prąd niż na importowaną ropę nawet, jeśli cen jego zakupu byłaby wyższa.
- Częściej deklarowali, że byliby skłonni częściej korzystać z publicznych środków transportu.
- Duża część z nich byłaby skłonna zagłosować na pochodzących z innych partii polityków promujących model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych na rzecz źródeł odnawialnych (podobnie jak zwolennicy Platformy Obywatelskiej).
- Częściej niż inni deklarowali, że rozmawiają z sąsiadami i z bliskimi na tematy związane z kwestiami energetycznymi i klimatycznymi. Częściej brali udział w konsultacjach społecznych, podpisywali listy otwarte lub petycje i podejmowali inne działania obywatelskie w zakresie energetyki i ochrony klimatu (podobnie jak zwolennicy Platformy Obywatelskiej).

Zwolennicy Sojuszu Lewicy Demokratycznej

- Rządziej wymieniali ochronę klimatu i środowiska wśród najważniejszych wyzwań modernizacyjnych stojących przed Polską.
- Wśród pożądanых zmian w modelu energetycznym Polski rządziej wymieniali zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz modernizację i restrukturyzację górnictwa.
- Rządziej niż sympatycy innych partii byli zdania, że model energetyczny ma znaczący wpływ na jakość środowiska i zdrowie obywateli.
- Zapytani o najważniejsze kierunki polityki energetycznej w kraju, rządziej wymieniali rozwój odnawialnych źródeł energii, rozwój energii atomowej oraz konieczność oszczędności energii przez zakłady produkcyjne i gospodarstwa domowe.
- W mniejszym stopniu niż sympatycy innych partii uważali wyczerpywanie się surowców energetycznych (takich jak węgiel, gaz czy ropa) oraz ryzyko wypadku w elektrowni atomowej za istotne problemy.
- Częściej byli zdania, że surowce odnawialne należą do społeczeństw, na których terenach występują. Istotnie częściej uważali, że o sposobach wykorzystania surowców zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, decydować powinny rządy państw, na których terenach surowce występują.
- W mniejszym stopniu zainteresowani byli produkcją energii we własnym zakresie, rządziej deklarowali gotowość do zachowań proekologicznych.
- Rządziej niż sympatycy innych partii uważali, że najważniejsze dla rozwoju Polski są zapewnienie niskich cen energii, rozwój źródeł odnawialnych, oszczędność energii oraz rozwój energetyki atomowej.

Zwolennicy Ugrupowania Kukiz '15

- Częściej wśród pożądanych kierunków polityki energetycznej wskazywali na rozwój niekonwencjonalnych źródeł energii.
- Pytani o zmiany w modelu energetycznym, które byłyby dla nich źródłem największej satysfakcji, częściej niż sympatycy innych partii wskazywali na odkrycie przez polskich naukowców innowacyjnej technologii energetycznej (np. magazynowania energii, czystej technologii wykorzystania węgla, itd.).
- Chętniej dzielali opinię, że z budżetu państwa wspierane powinny być badania, rozwój i wdrażanie innowacyjnych technologii energetycznych, a rzadziej ocieplanie budynków.
- Częściej byli zdania, że nieodnawialne zasoby energetyczne należą rządów państw, na których terenach występują. Rzadziej byli zdania, że są one własnością społeczeństwa.
- Rzadziej deklarowali, że zdarzyło im się nawiązać kontakt z postem, radnym lub urzędnikiem państwowym w sprawach dotyczących energetyki lub zmian klimatu.

12. Spis tabel

Tabela 1: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.	
Wyniki w podziale na płeć respondenta	15
Tabela 2: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.	
Wyniki w podziale na wiek respondenta	15
Tabela 3: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.	
Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	15
Tabela 4: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.	16
Tabela 5: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski.	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	16
Tabela 6: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju.	
Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?	
Wyniki w podziale na płeć respondenta	17
Tabela 7: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju.	
Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?	
Wyniki w podziale na wiek respondenta	18
Tabela 8: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju.	
Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.	18
Tabela 9: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju.	
Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?	
Wyniki w podziale na klasę preferencje polityczne respondenta	18
Tabela 10: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na płeć respondenta	20
Tabela 11: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na wiek respondenta	20
Tabela 12: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	21
Tabela 13: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.	21
Tabela 14: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	22
Tabela 15: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na płeć respondenta	23
Tabela 16: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na wiek respondenta	24
Tabela 17: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	24

Tabela 18: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	25
Tabela 19: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	25
Tabela 20. Proszę podzielić poniższe problemy na grupy... Wyniki w podziale na płeć respondenta	27
Tabela 21. Proszę podzielić poniższe problemy na grupy... Wyniki w podziale na wiek respondenta	27
Tabela 22. Proszę podzielić poniższe problemy na grupy...	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	28
Tabela 23. Proszę podzielić poniższe problemy na grupy...	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	28
Tabela 24: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Wyniki w podziale na wiek respondenta	30
Tabela 25: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta	30
Tabela 26: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	31
Tabela 27: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Wyniki w podziale na płeć respondenta	32
Tabela 28: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Wyniki w podziale na wiek respondenta	32
Tabela 29: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	33
Tabela 30: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	33
Tabela 31: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	34
Tabela 32: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?	
Wyniki w podziale na wiek respondenta	36
Tabela 33: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	37
Tabela 34: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	37
Tabela 35: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania odnawialnych zasobów energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia wodna, biomasa?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	38
Tabela 36: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania odnawialnych zasobów energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia wodna, biomasa?	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	39

Tabela 37: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat roli Państwa w rynku energii?	
Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	42
Tabela 38: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat roli Państwa w rynku energii?	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	42
Tabela 39: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja bezpieczeństwu Polski?	
Wyniki w podziale na wiek respondenta.....	44
Tabela 40: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja bezpieczeństwu Polski?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.....	44
Tabela 41: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja bezpieczeństwu Polski?	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	45
Tabela 42: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja niskim cenom energii?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.....	45
Tabela 43: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprzyja niskim cenom energii? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	46
Tabela 44: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbardziej demokratyczny?	
Wyniki w podziale na wiek respondenta.....	46
Tabela 45: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbardziej demokratyczny?	
Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	47
Tabela 46: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbardziej demokratyczny?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.....	47
Tabela 47: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbardziej demokratyczny?	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	48
Tabela 48: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprawiedliwy?	
Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	48
Tabela 49: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprawiedliwy?	
Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.....	49
Tabela 50: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem najbardziej sprawiedliwy?	
Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	49

Tabela 51: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbliższy systemowi funkcjonującemu w Polsce? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.	50
Tabela 52: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbliższy systemowi funkcjonującemu w Polsce? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	50
Tabela 53: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem jest najbliższy systemowi funkcjonującemu w Polsce? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	51
Tabela 54: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat cen energii elektrycznej, ciepła i paliw? Wyniki w podziale na wiek respondenta.	52
Tabela 55: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat cen energii elektrycznej, ciepła i paliw? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.	52
Tabela 56: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat cen energii elektrycznej, ciepła i paliw? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.	53
Tabela 57: Uważa się, że indywidualne osoby i gospodarstwa domowe będą miały coraz większy udział w produkcji energii. Czy Pan/i osobiście chciał/aby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym na Pana/i potrzeby i sprzedaż? Wyniki w podziale na wiek respondenta.	54
Tabela 58: Uważa się, że indywidualne osoby i gospodarstwa domowe będą miały coraz większy udział w produkcji energii. Czy Pan/i osobiście chciał/aby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym na Pana/i potrzeby i sprzedaż? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	54
Tabela 59: Uważa się, że indywidualne osoby i gospodarstwa domowe będą miały coraz większy udział w produkcji energii. Czy Pan/i osobiście chciał/aby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym na Pana/i potrzeby i sprzedaż? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	54
Tabela 60: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa? Wyniki w podziale na płeć respondenta.	56
Tabela 61: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa? Wyniki w podziale na wiek respondenta.	56
Tabela 62: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	56
Tabela 63: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.	57
Tabela 64: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliwa? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta.....	57
Tabela 65: Które z poniższych rozwiązań może najbardziej poprawić jakość modelu energetycznego kraju. Proszę wskazać do dwóch odpowiedzi. Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta	59
Tabela 66: Które z poniższych rozwiązań może najbardziej poprawić jakość modelu energetycznego kraju. Proszę wskazać do dwóch odpowiedzi. Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta.	59

Tabela 67: Które z poniższych rozwiązań może najbardziej poprawić jakość modelu energetycznego kraju.

Proszę wskazać do dwóch odpowiedzi.

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta 60

Tabela 68: Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Wyniki w podziale na wiek respondenta 61

Tabela 69: Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta 62

Tabela 70: Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta 62

Tabela 71: Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.

Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta 63

Tabela 72: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć

Polski? Wyniki w podziale na płeć respondenta 65

Tabela 73: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć

Polski? Wyniki w podziale na wiek respondenta 65

Tabela 74: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć

Polski? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta 65

Tabela 75: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć

Polski? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta 66

Tabela 76: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć

Polski? Wyniki w podziale na region zamieszkania respondenta 66

Tabela 77: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pan/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć

Polski? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta 67

Tabela 78: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat działalności firm zagranicznych na rynku energii

w Polsce? Wyniki w podziale na region zamieszkania respondenta 69

Tabela 79: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat działalności firm zagranicznych na rynku energii

w Polsce? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta 70

Tabela 80: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje państwowych lub kontrolowanych przez państwo producentów energii. Wyniki w podziale na płeć respondenta 71

Tabela 81: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje państwowych lub kontrolowanych przez państwo producentów energii. Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta 72

Tabela 82: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje prywatnych producentów energii. Wyniki w podziale na płeć respondenta 72

Tabela 83: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje prywatnych producentów energii. Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta 72

Tabela 84: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje produkcję energii przez gospodarstwa domowe. Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta 73

Tabela 85: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce faworyzuje produkcję energii przez gospodarstwa domowe. Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	73
Tabela 86: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce sprzyja wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów rynku (firm państwowych, prywatnych i gospodarstw domowych). Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	73
Tabela 87: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami? System i prawo energetyczne w Polsce sprzyja wolnej i równej konkurencji wszystkich podmiotów rynku (firm państwowych, prywatnych i gospodarstw domowych). Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	74
Tabela 88: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen. Wyniki w podziale na wiek respondenta	76
Tabela 89: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen. Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta	76
Tabela 90: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen. Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	77
Tabela 91: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen. Wyniki w podziale na region zamieszkania respondenta	78
Tabela 92: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen. Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	79
Tabela 93: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na płeć respondenta	81
Tabela 94: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na wiek respondenta	81
Tabela 95: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	82
Tabela 96: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	82
Tabela 97: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na płeć respondenta	83
Tabela 98: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na wiek respondenta	84
Tabela 99: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta	84
Tabela 100: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	84
Tabela 101: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	85
Tabela 102: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...? Wyniki w podziale na płeć respondenta	87
Tabela 103: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...? Wyniki w podziale na wiek respondenta	87

Tabela 104: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta	87
Tabela 105: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	88
Tabela 106: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	88
Tabela 107: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań? Wyniki w podziale na wiek respondenta	90
Tabela 108: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta.....	90
Tabela 109: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	91
Tabela 110: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	92
Tabela 111: Czy zgłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera? Wyniki w podziale na płeć respondenta	93
Tabela 112: Czy zgłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera? Wyniki w podziale na wiek respondenta	94
Tabela 113: Czy zgłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera? Wyniki w podziale na wykształcenie respondenta	94
Tabela 114: Czy zgłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera? Wyniki w podziale na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	94
Tabela 115: Czy zgłosowałby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera? Wyniki w podziale na preferencje polityczne respondenta	95

13. Spis wykresów

Wykres 1: Podział próby badawczej ze względu na płeć	5
Wykres 2: Podział próby badawczej ze względu na wiek	5
Wykres 3: Podział próby badawczej ze względu na wykształcenie respondenta	6
Wykres 4: Podział próby badawczej ze względu na sytuację zawodową respondenta	6
Wykres 5: Podział próby badawczej ze względu na region kraju	7
Wykres 6: Podział próby badawczej ze względu na klasę wielkości miejsca zamieszkania respondenta	7
Wykres 7: Podział próby badawczej ze względu na miesięczne dochody gospodarstwa domowego netto.....	8
Wykres 8: Podział próby badawczej ze względu na samoocenę sytuacji materialnej respondenta.....	8
Wykres 9: Podział próby badawczej ze względu na preferencje polityczne respondenta	9
Wykres 10: Proszę wskazać trzy najważniejsze Pana/i zdaniem wyzwania modernizacyjne dla Polski	14
Wykres 11: Sposób, w jaki produkowana jest energia ma wpływ na różne dziedziny życia obywateli i sytuację kraju. Wśród poniższych dziedzin proszę wskazać te, na które model energetyczny ma...?	17
Wykres 12: Które z poniższych kierunków polityki energetycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	19
Wykres 13: Które z poniższych kierunków polityki klimatycznej uważa Pan/i za najważniejsze dla rozwoju Polski?	23
Wykres 14: Proszę podzielić poniższe problemy na grupy...	26
Wykres 15: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?	29
Wykres 16: Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?	31
Wykres 17: Myśląc o nieodnawialnych zasobach energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...? Myśląc o odnawialnych zasobach energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia przepływu wód, biomasa - czy uważa Pan/i, że tego typu zasoby...?	35
Wykres 18: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?	36
Wykres 19: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania odnawialnych zasobów energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia wodna, biomasa?	38
Wykres 20: Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania odnawialnych zasobów energetycznych - takich jak wiatr, słońce, energia wodna, biomasa? Kto powinien decydować o sposobach wykorzystania nieodnawialnych zasobów energetycznych - takich jak ropa, gaz ziemny, węgiel - czy uważa Pan/i, że powinny to być...?	40
Wykres 21: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat roli Państwa w rynku energii?	41
Wykres 22: Państwa w różny sposób organizują produkcję i dystrybucję energii elektrycznej, ciepła i paliw. Proszę przeczytać poniższe opisy systemów. Który z tych systemów Pana/i zdaniem...?	43
Wykres 23: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat cen energii elektrycznej, ciepła i paliw?	51
Wykres 24: Uważa się, że indywidualne osoby i gospodarstwa domowe będą miały coraz większy udział w produkcji energii. Czy Pan/i osobiście chciał/aby produkować energię we własnym gospodarstwie domowym na Pana/i potrzeby i sprzedaż?	53
Wykres 25: Jakie czynniki mają dla Pan(i) znaczenie przy zakupie i wykorzystaniu energii i paliw?	55
Wykres, 26: Które z poniższych rozwiązań może najbardziej poprawić jakość modelu energetycznego kraju. Proszę wskazać do dwóch odpowiedzi.	58

Wykres 27: Budżet państwa przeznaczają istotne środki na wsparcie różnych technologii energetycznych. Wśród poniższych proszę wskazać trzy, na które należy wykorzystywać środki z budżetu.	61
Wykres 28: Jakie zmiany w modelu energetycznym Polski byłyby dla Pana/i powodem największej satysfakcji z osiągnięć Polski?	64
Wykres 29: Które ze stwierdzeń jest najbliższe Pana/i opinii na temat działalności firm zagranicznych na rynku energii w Polsce?	68
Wykres 30: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi opiniami?	71
Wykres 31: Czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami? Proszę przypisać każdemu ze stwierdzeń jedną z poniższych ocen.....	75
Wykres 32: W jakim stopniu poniższe czynniki wpływają na jakość Pana/i życia?	80
Wykres 33: Jakie zmiany w modelu energetycznym kraju, najbardziej poprawiłyby jakość Pana/i życia?	83
Wykres 34: Indywidualne osoby i gospodarstwa domowe mogą oszczędniej korzystać z energii elektrycznej, ciepłej oraz paliw. Czy w takim celu był(a)by Pan(i) skłonny/a...?	86
Wykres 35: Czy zdarzyło się Panu/i zaangażować w lub podjąć któreś z wymienionych działań?	89
Wykres 36: Czy zgłoszyłby Pan/i na polityka, który promowałby model rozwoju zakładający stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych (węgiel, gaz, ropa) na rzecz źródeł odnawialnych (słońce, wiatr, biomasa) nawet, jeżeli pochodziłby z partii, której Pan/i nie popiera?	93